

JAARVERSLAG 2019

SAMENWERKINGSVERBAND
VAN

EN

Inhoudsopgave

Inhoud

Inhoudsopgave	1
Voorwoord.....	4
1. Gegevens bestuur en organisatie	5
Juridische structuur	5
Organisatiestructuur.....	5
Raad van Toezicht.....	5
College van Bestuur	6
Bestuurskantoor	6
Scholen en management.....	6
Medezeggenschap.....	7
Governance	8
Scheiding bestuur en toezicht	8
Code goed bestuur:	8
Doelstelling (missie).....	8
Doelstelling (visie)	9
Ontwikkeling leerlingenaantal.....	9
2. Onderwijs en kwaliteit.....	11
Het strategisch beleid (SBP)	11
Onderwijsresultaten.....	12
Kwaliteitszorg	14
Besteding van middelen uit de prestatiebox.....	15

Toelating en toegankelijkheid.....	16
Klachtenafhandeling.....	16
Passend onderwijs/samenwerkingsverbanden (verbonden partijen).....	17
Samenwerkingsverbanden (verbonden partijen).	17
Ondersteuningsstructuur binnen Paraat scholen.	18
Achterstandenbeleid.....	23
Maatschappelijk aspect van ondernemen	23
Kindcentra	23
Ontgroening, onderwijs in een krimpregio	23
3. Personeel en organisatie.....	24
Kerncijfers personeel.....	24
Verhouding man – vrouw (31 december 2019)	24
Leeftijd (31 december 2019).....	24
Verdeling per functieschaal (31 december 2019).....	24
Verdeling per werktijdfactor (31 december 2019)	25
Ziekteverzuim.....	25
Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag	25
Stages	26
Personeelsbeleid	26
CAO ontwikkelingen.....	26
Werkdrukmiddelen	26
Verzuim	27
Formatieproces	27
Functiedifferentiatie	27

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Gesprekkencyclus	27	H. Bestemming van het resultaat 2019	41
4. Huisvesting	28	I. Gebeurtenissen na balansdatum	42
Meerjarenonderhoud	28	10. Verslag Raad van Toezicht	42
Projecten huisvesting	28	11. Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs	44
IEKC Lichtenvoorde	28	Jaarrekening	44
IKC 's-Heerenberg	28	Gegevens over de rechtspersoon	44
Projecten in de startblokken.	29	A. Grondslagen	44
5. ICT	29	B. Balans	49
6. Samenwerking	30	C. Staat van baten en lasten over 2019	50
Samenwerking in het kader van realisatie goed onderwijs	30	D. Kasstroomoverzicht over 2019	51
Samenwerking met ondersteunende organisaties	30	E1. Toelichting behorende tot de balans	52
Samenwerking schoolbesturen	30	E2. Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019	54
7. Verantwoording	30	F. Overzicht verbonden partijen	57
8. Gevolgen Coronacrisis voor onderwijs en organisatie	31	G. Kengetallen	57
9. Financiële informatie	31	H. Bestemming van het resultaat 2019	57
Toelichting	31	I. Gebeurtenissen na balansdatum	57
Geconsolideerde balans	32	J. Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders	58
B. Balans per 31-12-2019 na resultaatbestemming	32	K. ONDERTEKENING	59
C. Staat van baten en lasten over 2019	33	Accountantsverklaring	60
D. Kasstroomoverzicht over 2019	34	Financiële Paragraaf	62
E1. Toelichting behorende tot de balans	35	Financiële positie op balansdatum	62
E2. Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019 ..	38	Toelichting vordering OCW	62
F. Overzicht verbonden partijen	41	Analyse resultaat	64
G. Kengetallen	41	Analyse resultaat ten opzichte van vorig boekjaar en begroting	64

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Investerings en financieringsbeleid	65	Financiële positie op balansdatum	92
Treasuryverslag.....	66	Toelichting vordering OCW	92
Financiële kengetallen	66	Analyse resultaat.....	93
Continuïteitsparagraaf.....	68	Analyse resultaat ten opzichte van vorig boekjaar en begroting.....	93
Balans	69	Investerings en financieringsbeleid	95
Staat van baten en lasten	70	Treasuryverslag	95
Interne risicobeheersings- en controlesysteem	71	Financiële kengetallen.....	95
Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden	72	Continuïteitsparagraaf	98
12 Jaarrekening Stichting LIMA	74	Balans	99
Jaarrekening	74	Staat van baten en lasten.....	100
Gegevens over de rechtspersoon.....	74	Interne risicobeheersings- en controlesysteem.....	101
A. Grondslagen.....	74	Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden.....	102
B. Balans	79		
C. Staat van baten en lasten over 2019.....	80		
D. Kasstroomoverzicht over 2019.....	81		
E1. Toelichting behorende tot de balans.....	82		
E2. Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019	84		
F. Overzicht verbonden partijen.....	87		
G. Kengetallen	87		
H. Bestemming van het resultaat 2019.....	87		
I. Gebeurtenissen na balansdatum.....	87		
J. Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders	88		
Accountantsverklaring.....	90		
Financiële paragraaf	92		

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Voorwoord

In dit jaarverslag wordt aandacht besteed aan de gang van zaken, het gevoerde beleid en de stand van zaken bij Paraat scholen, een samenwerkingsverband van Reflexis Openbaar Basisonderwijs en Stichting LIMA voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre, in het jaar 2019.

Reflexis en LIMA hebben er in het belang van goed onderwijs en werkgeverschap voor gekozen, door intensief samen te werken, kansen te verkennen en te benutten. Beide organisaties zijn op 1 januari 2016 een samenwerking onder de naam Paraat scholen aangegaan. Gestreefd wordt naar een formele besturenfusie per 1 januari 2021.

Ook 2019 was een jaar waarin Paraat scholen volop in ontwikkeling was.

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 hebben enkele scholenfusies plaatsgevonden: Vanwege een leerlingendaling zijn OBS Het Hof en RKBS De Regenboog gefuseerd tot Samenwerkingsschool De Leeuw. Vooruitlopend op de realisatie van een IEKC (Integraal Educatief Kind Centrum) in Lichtenvoorde zijn basisschool Pastoor van Ars en de St. Jozefschool gefuseerd tot Basisschool BijEen.

Het strategisch beleidsplan (SBP) 2019-2023 is na een intensief voorbereidingstraject in 2019 vastgesteld. Het traject is gestart met Paraat cafés, waarin leerlingen, ouders, medewerkers en stakeholders richtinggevende uitspraken hebben gedaan. Vervolgens hebben regiegroepen en later ambitiegroepen deze adviezen uitgewerkt in doelen en ambities op de beleidsterreinen identiteit, onderwijs - kwaliteit en innovatie, personeel en organisatie, communicatie, financiën en beheer.

Aan de hand van het Strategisch beleidsplan hebben alle scholen, op De Slinger en Op Koers na, het schoolplan 2019-2023 opgesteld. Vanwege directiewisselingen zullen de schoolplannen van OBS Op Koers en OBS De Slinger in 2020 opgesteld worden. Afgesproken is dat de ambities, zoals beschreven in het SBP, in 2022 terug te zien zijn in de klassen van alle Paraat scholen.

Met betrekking tot verbetering van de onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg is in 2019 ParnasSys-scholing georganiseerd voor alle directeuren en Intern Begeleiders. Doel hiervan is om gezamenlijk (meer) inzicht te krijgen in welke gegevens er uit ParnasSys gehaald kunnen worden.

Om het onderwijskundig leiderschap binnen Paraat scholen meer op de kaart te zetten vinden de schoolbezoeken aan de hand van het PO Raad kader plaats. Aandachtspunten zijn vooral het zicht hebben op onderwijskwaliteit door de directeuren en de verantwoording daarvan.

Paraat scholen onderzoekt om het jaar de tevredenheid van ouders, leerlingen en medewerkers. De tevredenheidsspeilingen zijn in 2019 uitgevoerd middels Scholen met Succes.

Ook binnen het bestuurskantoor hebben in 2019 ontwikkelingen plaatsgevonden. Het boekjaar 2018 is afgesloten met een negatief resultaat van -€ 741.705, terwijl een resultaat van -€ 405.673 begroot was. In mei 2019 is een grondig intern onderzoek uitgevoerd om de verschillen tussen de begroting en realisatie 2018 te verklaren. De grootste oorzaken van de overschrijding waren een te lage vaststelling van de GPL (gemiddelde personeelslast) en een aanzienlijk hoger ziekteverzuim dan geraamd. Daarop is voor het schooljaar 2019-2020 geanticipeerd. De berekening van de GPL is verbeterd en een nieuw verzuimprotocol was reeds eind 2018 vastgesteld. Bovendien maatregelen hebben er toe geleid dat het ziekteverzuim in 2019 is gedaald van 6,52% (2018) naar 5,08% (2019) en het boekjaar 2019 met een licht positief resultaat wordt afgesloten.

Naast de verbetering van het ziekteverzuimbeleid zijn in 2019 onder andere het formatieproces en de gesprekkencyclus nieuw ingericht en zijn de administratieve processen verder verbeterd. Ook op het gebied van ICT hebben diverse innovatieve processen plaatsgevonden.

Wij willen alle medewerkers op onze scholen en het bestuurskantoor, de Raad van Toezicht, de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en afzonderlijke medezeggenschapsraden, ouderraden en -verenigingen, actieve ouders en samenwerkingspartners bedanken voor de inzet en enorme betrokkenheid bij het realiseren van betekenisvol, onderscheidend, uitdagend en passend onderwijs voor onze ruim 2600 leerlingen

Namens Paraat scholen,
Frans Stieber, bestuurder Reflexis Openbaar Basisonderwijs
Marjolein Wenting, bestuurder stichting LIMA

Het merendeel van foto's in dit bestuursverslag zijn voor de samenstelling van het strategisch beleidsplan gemaakt (Jorieke Philippi Photography)

1. Gegevens bestuur en organisatie

Juridische structuur

Bestuursnummer: 41501
Naam instelling: Reflexis Openbaar Basisonderwijs
KvK nummer: 55965954
De rechtspersoonlijkheid is een openbaar rechtspersoon

Bestuursnummer: 46724
Naam instelling: Stichting LIMA voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre
KvK nummer: 41038008
De rechtspersoonlijkheid is een stichting

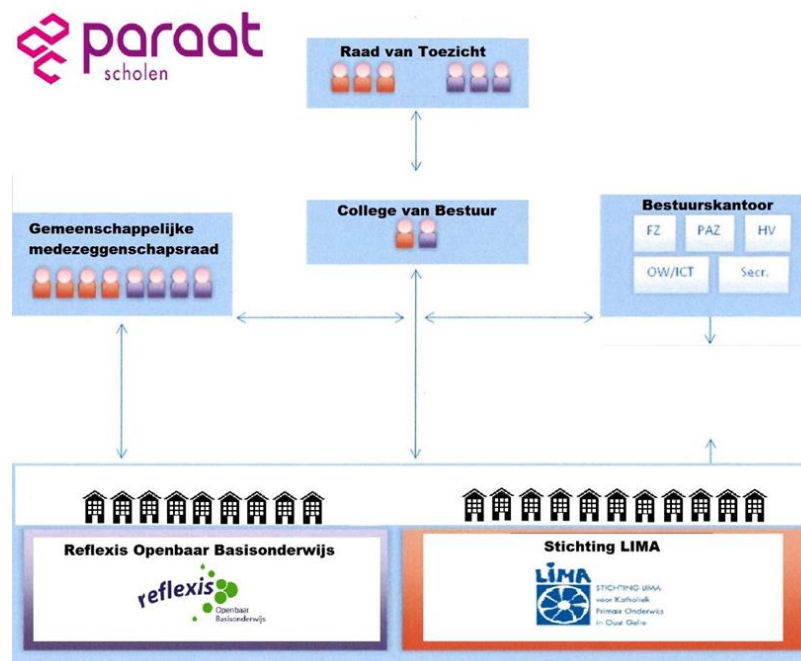
Algemene gegevens:

Bezoekadres: Hutteweg 113, 7071 BV Uift
Postadres: Postbus 14, 7070 AA Uift
Telefoon: 0315-215009
E-mail: bestuurskantoor@paraatscholen.nl
Internetsite: www.paraatscholen.nl

Organisatiestructuur

Paraat scholen is een samenwerkingsverband hetgeen inhoudt dat er gewerkt wordt vanuit de gedachte van één organisatie, maar dat hieronder twee zelfstandige organisaties hangen.

Deze duale gedachte “samen waar het kan en apart waar het moet” vindt zijn weerslag in de samenstelling en werkwijze van het College van Bestuur, de Raad van Toezicht, de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad en het directieoverleg (BDS)

Raad van Toezicht

Vanaf januari 2017 wordt de Raad van Toezicht van beide organisaties gevormd door dezelfde personen. De Raad van Toezicht van Paraat scholen bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste zeven leden, inclusief de voorzitter. De aanstelling van leden van de Raad van Toezicht geschiedt voor een periode van vier jaar. Leden zijn maximaal eenmaal herbenoembaar voor een periode van vier jaar. In 2019 zijn geen leden (reglementair) afgetreden en benoemd.

Samenstelling Raad van Toezicht (ultimo 2019)

Dhr. T. (Theo) Hek	voorzitter
Mevr. D.(Daniëlle) Hermesen	vice-voorzitter
Dhr. P. (Patric) Hanselman	
Dhr. R.H. (Rogier) Hoftijzer	
Dhr. M. (Marc) Kothuis	

College van Bestuur

Reflexis Openbaar Basisonderwijs en stichting LIMA hebben een eigen College van Bestuur. De beide colleges werken echter (functioneel) zodanig samen dat ze geacht worden in één gezamenlijk College van Bestuur te zitten.

De leden van het CvB verdelen onderling de werkzaamheden en (interne) verantwoordelijkheden ten aanzien van het gezamenlijk bestuurskantoor en de organisatie in het algemeen.

Samenstelling College van Bestuur

- De heer Frans Stieber (Bestuurder Reflexis Openbaar Basisonderwijs)
- Mevrouw Marjolein Wenting (Bestuurder Stichting LIMA).

Portefeuilleverdeling College van Bestuur:

- Marjolein Wenting: Onderwijsontwikkeling, -kwaliteit, -kwaliteitszorg, identiteit en innovatie.
- Frans Stieber: Personeel en organisatie, Financiën en beheer, ICT.

Het onderhouden van interne en externe contacten is gekoppeld aan de portefeuilleverdeling.

Bestuurskantoor

Uitgangspunten voor het bestuurskantoor:

- De meeste taken (HRM, HRD, financiën) worden op het bestuurskantoor afgehandeld, waardoor de bedrijfsvoering inzichtelijker wordt en er doortastender gereageerd kan worden op organisatieontwikkelingen.
- Middels optimaliseren van de automatisering moeten veel “dubbele” werkzaamheden verdwijnen (effectiviteits- en efficiencyslag).
- De volledige financiële administratie en voor P&O (HRM/HRD) de volledige personeelsadministratie worden in eigen beheer uitgevoerd.
- Vanwege de specifieke materie en de regelmatige wijzigingen in wet- en regelgeving wordt de salarisverwerking door een externe partij uitgevoerd.
- Schooldirecteuren worden door de werkwijze op het bestuurskantoor meer “ontzorgd”, waardoor zij zich op hun kerntaak ‘onderwijskundig leiderschap’ kunnen richten.

Medewerkers bestuurskantoor (31 december 2019)

Afdeling	Functie	Functionaris
Financiën	Hoofd financiën en control	Frans Heming
	Medewerker financiën	Sandra Stoverink
P&O	Hoofd P&O	Nina Westervelt
	Medewerker P&O	Eline Navis
ICT	Medewerker ICT	Ricardo Teeuwsen

Scholen en management

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 hebben enkele scholenfusies plaatsgevonden:

- Als gevolg van de leerlingendaling zijn OBS Het Hof en RKBS De Regenboog gefuseerd tot Samenwerkingsschool De Leeuw. De samenwerkingsschool valt formeel onder het bestuur van stichting LIMA.
- Vooruitlopend op de realisatie van een IEKC (Integraal Educatief Kind Centrum) in Lichtenvoorde zijn de daarin participerende basisscholen Pastoor van Ars en St. Jozefschool gefuseerd tot Basisschool BijEen.

Als gevolg van (natuurlijk) verloop (o.a. pensionering van leidinggevenden) en de bovengenoemde scholenfusies is de schoolleiding op enkele scholen in de loop van 2019 gewijzigd.

Aan onderstaande scholen heeft in 2019 een wisseling in de schoolleiding plaatsgevonden:

- De Slinger in Aalten
- 't Montferland in 's-Heerenberg
- Op Koers in Varsseveld/Sinderen
- SBO Ludgerus in Lichtenvoorde
- St. Jozefschool in Zieuwent;
- Basisschool BijEen in Lichtenvoorde;

Reflexis scholen

Brin	Naam school	Plaats	Directeur (ultimo 2019)
06CP	De Wegwijzer	Dinxperlo	Saskia Walgemoet
07FK	De Slinger	Aalten	Tanja Kruij
12IL	De Drie Linden	Silvolde	Marjolein Kruk-Avegaart
13JK	Op Koers	Varsseveld	Marco König (dir a.i.)
13JK01	Op Koers	Sinderen	Marco König (dir. a.i.)
13ON	De Leemvoort	Westendorp	Marjolein Kruk-Avegaart
18FK	't Montferland	's-Heerenberg	Annelies Duin
18FM	De Woelwaters	Uift	Willeke van der Burg

LIMA scholen

Brin	Naam school	Plaats	Directeur (ultimo 2019)
03UN	Antoniusschool	Lievelde	Dicky ter Beek
05HW	St. Jozefschool	Zieuwent	Jacques Janssen
06ZO	Antoniusschool	Vragender	Dicky ter Beek
07BK	Canisiusschool	Harreveld	Jacques Janssen
08NH	De Leeuw	Lichtenvoorde	Esther Gebbink
08RR	Theresiaschool	Mariënvelde	Annemiek Hartman
09MG	Frans ten Boschschool	Lichtenvoorde	Roel Schreur
10XV	Basisschool BijEen	Lichtenvoorde	Teun Wassink
11LO	St. Jorisschool	Lichtenvoorde	Rob Luimes
14VP	SBO Ludgerus	Lichtenvoorde	Wendy Nijman

In de CAO-PO is vastgelegd dat alle directeuren verplicht zijn zich in te schrijven, te registreren en te her-registreren in het Schoolleidersregister PO. De werkgever vergoedt de jaarlijkse bijdrage aan het Schoolleidersregister PO en stelt de directeuren middels professionalisering in de gelegenheid om aan de registratie-criteria te voldoen.

Binnen Paraat scholen is in het schooljaar 2018-2019 in het kader van herregistratie een professionaliseringstraject uitgevoerd met Avans+.

Medezeggenschap

Aan iedere school is een medezeggenschapsraad verbonden. Centraal functioneert een Gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR).

De GMR van Reflexis en LIMA werken samen als één GMR en telt 12 leden

Oudergeleding

Sascha Bleeker-Gijsbers
Karolien Visser
Natasja Huinink
Peter van Uden
Bram Wassink
Vacature

Personeelsgeleding

Dave Busch (voorzitter)
Marcel Roelofs
Hanny Geven
Christine Lageschaar
Vacature
Vacature

Ambtelijk secretaris GMR is Brigit Tankink

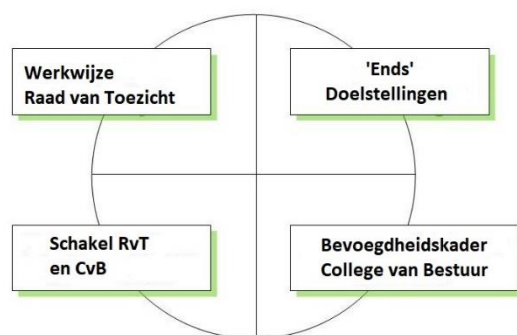

Governance

Scheiding bestuur en toezicht

Op 1 augustus 2010 is de Wet op het primair onderwijs gewijzigd, waarbij voorgeschreven wordt dat functies van bestuur en toezicht gescheiden zijn. Paraat scholen wordt bestuurd volgens het bestuursmodel met een Raad van Toezicht en een College van Bestuur. Er is gekozen voor een organieke scheiding tussen bestuur en toezicht (two tiermodel).

In 2016 is een toezichts- en toetsingskader ontwikkeld. Het Policy Governance[®] model van Carver wordt als werkwijze gehanteerd.

Naast het toezichts- en toetsingskader is een document 'jaarcyclus en verantwoording' vastgesteld, waarin is vastgelegd op welke wijze en wanneer het College van Bestuur verantwoording aflegt over hetgeen bereikt is met betrekking tot de doelstellingen en/of het bevoegdheidskader.

In 2018 heeft de Raad van Toezicht het toezichts- en toetsingskader in zijn totaliteit geëvalueerd en op onderdelen bijgesteld. Op grond daarvan en het gegeven dat in 2018-2019 de verantwoordingsrapportages naar ieders tevredenheid zijn opgesteld, heeft de Raad van Toezicht in de vergadering van september 2019 aangegeven geen aanleiding te zien om alle beleidsuitspraken door te nemen.

Code goed bestuur:

Reflexis en LIMA voeren hun werkzaamheden zoveel mogelijk uit conform de Code Goed Bestuur van de PO-raad. Er zijn geen afwijkingen van de Code Goed Bestuur.

Doelstelling (missie)

- **Bestaansgrond:** Paraat scholen richt zich op het verzorgen van krachtig, hoogwaardig en onderscheidend onderwijs in de gemeenten Montferland, Oude IJsselstreek, Aalten en Oost Gelre, aan 4 t/m 12 jarigen, dat is afgestemd op (specifieke) kind-kenmerken en daaraan gerelateerde onderwijsbehoeften.
- **Ambitie en richting:** Paraat scholen is breed toegankelijk voor alle leerlingen in de basisschoolleeftijd, ongeacht sociaal-culturele en/of levensbeschouwelijke achtergrond. De organisatie geeft daarbij vorm en inhoud aan passend onderwijs o.a. door het bieden van een organisatie-breed ondersteuningspalet voor alle leerlingen die aangemeld worden op één van de scholen binnen Paraat scholen.
- **Onderscheidende profilering:** Paraat scholen gaat commitment aan met de ouders/ verzorgers die hun kind aanmelden op één van de scholen. De organisatie is continu in ontwikkeling en is proactief ten aanzien van maatschappelijke ontwikkelingen. Paraat scholen heeft innovatie op alle beleidsterreinen als speerpunt.
- **Afbakening naar taak en omvang:** Paraat scholen ziet het als taak en uitdaging het beste onderwijs voor ieder kind te bieden en benut daarbij de knowhow van alle medewerkers, collectief en collegiaal, binnen de organisatie.
- **Waarden en normen als grondslag:** De uitvoering van de taken gebeurt met respect voor alle vormen van levensbeschouwelijke identiteit, het zijn echter de scholen (directies, teams, medezeggenschapsraden) die de identiteit in samenspraak bepalen en vormgeven.
- **Strategische positie t.o.v. de markt:** Paraat scholen staat voor het beste onderwijs en daagt daarmee haar omgeving (collega scholen van andere onderwijsorganisaties) uit om dit vooral ook te bieden aan alle aan hen toevertrouwde leerlingen. Waar nodig gaat Paraat scholen ketenverbindingen aan om passende arrangementen te bieden.
- **Strategische positie t.o.v. de overheid:** Paraat scholen streeft ernaar de ter beschikking gestelde middelen door de overheid zo efficiënt en effectief mogelijk in te zetten ten behoeve van het primaire proces en organiseert haar onderwijs zo dicht mogelijk bij de kinderen.
- **Strategische positie t.o.v. de burger:** Paraat scholen streeft ernaar zo thuisnabij mogelijk onderwijs te bieden, rekening houdend met de diversiteit aan denominaties, daarbij staat de kwaliteit, gemeten op de domeinen: onderwijs en identiteit, personeel, innovatie en financiën en beheer, centraal.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Doelstelling (visie)

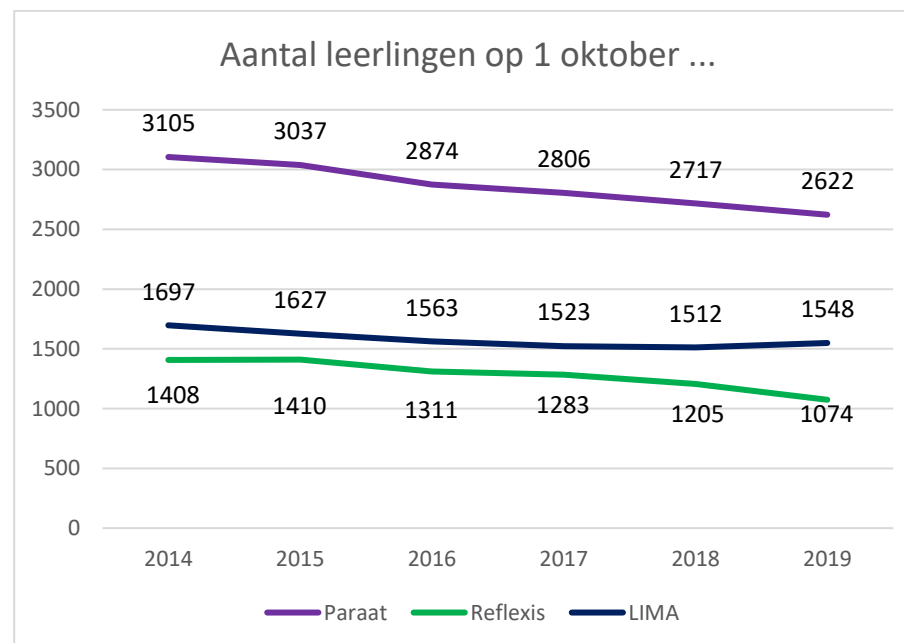
- Onderwijs, kwaliteit en innovatie, ‘verantwoord, dynamisch en divers’: Paraat scholen gaat uit van de verschillen in talenten en achtergronden van leerlingen. Alle activiteiten zijn erop gericht om talentontwikkeling te bevorderen. Dit doen we door betekenisvol, onderscheidend, uitdagend onderwijs te realiseren. Naast het aanbod van de basisvaardigheden hebben wij ook een aanbod voor kunst en cultuur, wetenschap en techniek, creativiteit, muziek en sport. Ons onderwijs zorgt ervoor dat leerlingen van nu worden voorbereid op een leven lang leren, vanwege de samenleving die snel verandert. Leerlingen zijn deel van hun sociale omgeving en leren daarin zorg dragen voor anderen. Tenslotte draagt goed onderwijs bij aan de persoonsvorming van leerlingen. Paraat scholen biedt ruimte voor onderzoek, vakmanschap en talent om het onderwijs te ontwikkelen.
- Identiteit, “breed toegankelijk en maatschappij gericht”. Binnen Paraat Scholen heeft elke school, openbaar of bijzonder, een eigen identiteit, een eigen karakter. Wij realiseren een klimaat waarin leerlingen elkaar leren kennen, begrijpen en waarderen op basis van respect en vertrouwen. We leren leerlingen wat het betekent om te leven in een democratische samenleving, waarin ze recht hebben op een eigen identiteit en waarin ze ook anderen datzelfde recht gunnen.
- Communicatie: “In verbinding staan”. Een goede communicatie vraagt samenwerking, luisteren naar elkaar, empathisch vermogen en met een open mind de ander tegemoet treden. Als je onderdeel van Paraat scholen bent of wordt; kind, ouder, medewerker of bestuur verwachten we van elkaar dat je samenwerkt om de communicatie goed te laten verlopen. Het gaat dus om interne en externe communicatie. We gaan ervan uit dat de grondhouding positief is en dat mensen vaardig zijn om te communiceren. We doen wat we zeggen en zeggen wat we doen.
- Personeel, ‘attent op talent’: Paraat scholen handelt en acteert om het beste uit haar personeel te halen. Het personeel is zich bewust van de continu veranderende dynamiek van het onderwijs en de kwalitatieve eisen die daaraan worden gesteld. Derhalve professionaliseren zij zich individueel, als team en als organisatie in samenhang tot de centrale doelstellingen van de organisatie. Hierbij wordt intensief samengewerkt en staat leren van experts en leren van en met elkaar centraal, uitgaande van eigen kennis, kunde, kwetsbaarheid en handelingsverlegenheid.
- Financiën en beheer, ‘effectief en efficiënt’: Paraat scholen zet haar middelen effectief en efficiënt in. Op voorwaarde dat kwaliteit verbetert of minimaal gelijkwaardig blijft, worden waar mogelijk schaalvoordelen gehaald. Het bestuurskantoor is zodanig ingericht dat het optimale dienstverlening biedt.

Ontwikkeling leerlingenaantal

Het aantal leerlingen op 1 oktober vormt de grondslag voor de bekostiging. Paraat scholen bevindt zich in een krimpregio. Het leerlingenaantal zal naar verwachting in de komende jaren nog geleidelijk afnemen tot circa 2500 leerlingen.

De schoolgrootte is divers:

- > 300 leerlingen: 1 school
- 225 – 300 leerlingen: 3 scholen
- 150 – 225 leerlingen: 3 scholen
- 75 – 150 leerlingen: 7 scholen
- < 75 leerlingen: 3 scholen

Op 1 augustus 2019 zijn OBS Het Hof en RKBS De Regenboog gefuseerd tot Samenwerkingschool De Leeuw. De samenwerkingschool valt onder het bevoegd gezag van stichting LIMA. De leerlingen van OBS Het Hof zijn overgegaan naar stichting LIMA.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

De ontwikkeling van het aantal leerlingen is zeer divers. In sommige kernen en gemeenten is de daling groter dan in andere kernen/gemeenten.

Gerealiseerde leerlingenaantallen

Reflexis

Leerlingenaantal 1 oktober	2015	2016	2017	2018	2019
OBS De Wegwijzer	110	95	89	83	73
OBS Het Hof	149	134	117	92	
OBS De Slinger	144	135	147	138	140
OBS De Drie Linden	60	53	43	39	34
OBS Op Koers Varsseveld	320	303	295	267	235
OBS Op Koers Sinderen	50	47	52	49	40
OBS De Leemvoort	42	31	30	36	39
OBS 't Montferland	317	305	299	293	298
OBS De Woelwaters	218	208	211	208	215
Totaal	1410	1311	1283	1205	1074

LIMA

Leerlingenaantal 1 oktober	2015	2016	2017	2018	2019
Antonius Lievelede	92	84	77	79	80
St. Josephschool Zieuwent	218	200	180	157	134
Antonius Vragender	89	86	84	87	90
St. Canisiusschool Harreveld	83	74	68	77	75
De Regenboog/ De Leeuw ^{*1}	141	132	132	115	168
St. Theresia Mariënelde	92	93	96	96	91
Frans ten Bosch	182	177	175	177	191
Pastoor van Ars	178	181	168	173	
St. Jozef/BijEen ^{*2}	194	186	181	187	342
St. Joris	276	271	282	288	300
SSBO St. Ludgerus	82	79	80	76	77
Totaal	1627	1563	1523	1512	1548

^{*1} OBS Het Hof en RKBS De Regenboog zijn op 1-8-2019 gefuseerd tot samenwerkingsschool De Leeuw.

^{*2} RKBS Pastoor van Ars en st. Jozefschool zijn gefuseerd tot Basisschool BijEen.

Drie scholen zitten langer dan 3 jaar onder de gemeentelijke opheffingsnorm (De Drie Linden, De Leemvoort en de nevenvestiging van Op Koers in Sinderen). Onder toepassing van de gemiddelde schoolgrootte wordt voor deze scholen jaarlijks een instandhoudingsverzoek aangevraagd bij het Ministerie van OCW. In november 2019 is het besluit genomen om OBS De Drie Linden per 1 augustus 2020 op te heffen. Derhalve is geen instandhoudingsverzoek 2020-2021 ingediend.

Prognoses

Leerlingenaantal 1 oktober	2020	2021	2022	2023
OBS De Wegwijzer	70	72	67	64
OBS De Slinger	139	142	142	136
OBS De Drie Linden*				
OBS Op Koers Varsseveld	229	216	203	190
OBS Op Koers Sinderen	35	33	28	25
OBS De Leemvoort	40	45	42	42
OBS 't Montferland	298	295	290	291
OBS De Woelwaters	213	213	200	194
Totaal Reflexis	1024	1016	972	942

* OBS De Drie Linden zal per 1 augustus 2020 worden opgeheven.

Leerlingenaantal 1 oktober	2020	2021	2022	2023
Antonius Lievelede	79	77	76	75
St. Josephschool Zieuwent	117	106	106	90
Antonius Vragender	90	88	83	80
St. Canisiusschool Harreveld	76	73	71	62
De Leeuw	155	147	151	151
St. Theresia Mariënelde	84	84	83	76
Frans ten Bosch	191	191	188	185
BijEen	332	324	313	307
St. Joris	304	306	307	305
SSBO St. Ludgerus	77	77	77	77
Totaal LIMA	1505	1473	1455	1408

2. Onderwijs en kwaliteit

Het strategisch beleid (SBP)

In 2019 is het Strategisch beleidsplan vastgesteld door het bestuur. Dit richtinggevend en daarmee kader stellend document is de leidraad voor de totstandkoming van de schoolplannen en de schooljaarplannen. In deze plannen vertalen scholen de ambities, die beschreven staan in het strategisch beleidsplan, naar hun eigen schoolorganisatie.

Hierna een overzicht van de onderwerpen van de ontwikkelingen die in het schooljaar 2019 – 2020 gepland staan op de verschillende scholen:

St. Jozef	Leren zichtbaar maken; verhogen van de opbrengsten; verbetering kwaliteitszorg; doorgaande lijn.
Canisiusschool	Werken met Chromebook, invoering taal in blokjes, verwerken oefenstof Snappet, analyses van data en doelen stellen, doublurebeleid, eigenaarschap leerlingen, anders organiseren van onderwijs, WO nieuwe methode.
De Leeuw	I.v.m. fusie is er een nieuw zorgplan geschreven - doorgaande lijn binnen de school, invoering onderwijsplannen, visie/missie school verder uitwerken, pedagogisch klimaat uitdagende leeromgeving en samenwerken en verantwoordelijkheid nemen voor eigen gedrag (leerlingen), werken met expertgroepen, continu werken aan didactische vaardigheden - klassenmanagement - gedifferentieerd werken, kernwaarden zichtbaar in de school, betrokken ouders.
St. Theresia	DMT, rekenen, spelling, ZIEN! Implementatie, leerlingenraad oprichten, levend document groepsplannen, techniek, afspraken werken met tablets/Chromebook
BijEen	Het gezamenlijk toewerken naar het IEKC; van focus op de leervakken naar brede ontwikkeling kinderen; van leraren die sturen naar leraren die coachen; van leraren die compenseren naar leraren die activeren; thematisch geïntegreerd zaakonderwijs; samenhangend en kindgericht rekenonderwijs;

	ontwikkelingsgericht leesonderwijs; taalonderwijs integreren in de zaakvakken.
Jorisschool	Werken aan een professionele cultuur, organisatievorm die past bij de invulling van het onderwijs, lln. Eigenaar van hun leerproces, zorgplan bespreken en bijstellen, hoogbegaafdheid, taal-lezen doorgaande lijn spelling en begrijpend lezen/luisteren, rekenen verhogen opbrengsten, onderzoekend leren lln. onderzoekend houding.
De Wegwijzer	Feedback geven, zowel binnen team als bij de kinderen; het voeren van kind gesprekken
De Slinger	Nieuwe directeur, koers wordt opnieuw bepaald; doorgaande lijn; nieuwe WO methode implementeren; analyse opbrengsten en afstemming.
Op Koers	Team ontwikkeling naar een professionele cultuur; doorgaande lijn; oriëntatie nieuwe WO methode. In Sinderen volgend jaar werken met 2 groepen 1/2/3/4 en 5/6/7/8, dit jaar wordt gestart met ontwikkelen.
De Drie Linden	Deze school sluit. Doel is om alle kinderen van de juiste onderwijsplek te voorzien. Op een mooie manier het schooljaar met kinderen, ouders en omgeving afsluiten.
De Leemvoort	Rijk kleuteronderwijs, Exova implementatie Math, Onderzoekend en ontdekkend leren, leesplezier hoe gaat dat nu met de bibliotheek in school?
't Montferland	Onderzoek SEO methode, regels zichtbaar in school, ICT, onderzoek rekenmethode, ERWD, scholing hoogbegaafdheid, Sidi, taal, schrijven kun je leren, nieuwe methode begrijpend lezen?, onderzoekend leren.
De Woelwaters	Jaarplan o.a.: Rijk kleuteronderwijs, Exova implementatie Math, Onderzoekend en ontdekkend leren, leesplezier hoe gaat dat nu met de bibliotheek in school?
Antoniusschool Lievelede	Begrijpend lezen in kaart brengen, verbeterplan spelling, rekenen verder verbeteren, onderzoeken en ontdekkend leren, doorgaande lijn, coöperatieve werkvormen, digitaal onderwijs, het spel op de speelplaats, leerlijnen gymlessen, verrijking.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Antoniusschool Vragender	Lezen is speerpunt, begrijpend lezen groep 6 en 8, rekenen instructies beter, onderzoekend leren, CO werkvormen, WO keuze, muziekimpuls, natuuronderwijs, plusonderwijs en verrijking, SEO Zien of KVM?, ouders voelen zich serieus genomen, folder
Frans ten Bosch	Implementatie Estafette (incl. directe instructiemodel), Succes!Spiegel analyseren en plan van aanpak, leerlingen verantwoordelijk en eigenaar van leerproces, Opbrengsten $\geq$ landelijk gemiddelde, afstemming klassenmanagement, gesprekkencyclus.
Ludgerusschool	Implementatie ERWD protocol, lezen-spelling-taal verder implementeren bestaande leerdoelen en methodieken, WO geïntegreerde aanpak vanuit thema's, pedagogische handelen helder richting het IEKC, cognitiever eindresultaten liggen op het niveau a.d.h.v. kenmerken van de populatie, doelgroepenmodel, Successpiegel

Onderwijsresultaten

Alle Paraat scholen zijn in het bezit van het basisarrangement van de Inspectie. Zoals uit het volgende overzicht van (gewogen) Eindscores blijkt, voldoen niet alle Paraat scholen aan de eisen die de Inspectie en ook Paraat scholen zelf stelt, als het gaat om de eindopbrengsten.

In de volgende tabellen zijn de eindopbrengsten van de afgelopen drie schooljaren weergegeven. Daar waar de school onder haar eigen ondergrens scoort (deze ondergrens is afhankelijk van het percentage leerling- gewichten), is de score rood gekleurd. De resultaten 2018 liggen nog beneden de doelstelling van Paraat scholen namelijk $\geq$ het landelijk gemiddelde.

Twee scholen (St. Jozefschool in Zieuwent en OBS De Slinger) zitten op de kritische grens van twee achtereenvolgende onvoldoende eindopbrengsten. Voor St. Jozefschool in Zieuwent was dit een verwacht resultaat. Op beide scholen worden nader analyses opgesteld en een plan van aanpak geschreven en uitgevoerd. Waar nodig zal een expert van de PO Raad ingezet worden.

Met ingang van het schooljaar 2020-2021 kijkt de inspectie, dus ook wij, op een nieuwe manier of de leerlingen genoeg geleerd hebben. Dit doen ze door te kijken

welke referentieniveaus de leerlingen beheersen voor lezen, taalverzorging en rekenen. Er wordt naar een gemiddelde van drie schooljaren gekeken, in onderstaande model is het overzicht te vinden. Daarbij gebruiken ze een nieuwe maat om rekening te houden met de leerlingenpopulatie van een school: de schoolweging.

Deze schoolweging, die het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) berekent, kijkt naar meer kenmerken dan het tot nu toe gebruikte leerlingengewicht. Zo kan er goed rekening gehouden worden met verschillen tussen leerling populaties.

Brin		Jaar	Toets	Aantal	Schoolweging	Gewicht	Ondergrens	Score	Taalverzorging		Lezen		Rekenen	
					(CBS)	(oud)			1F	2F	1F	2F	1F	1S
norm									85%	65%	85%	65%	85%	45%
03UN	AntL	'16-'17	CET	14 / 14	29,4	8%	534,0	533,2	100%	57,1%	100%	71,4%	100%	14,3%
		'17-'18	CET	10 / 10	28,5	6%	534,3	537	100%	70%	100%	80%	100%	40%
		'18-'19	Route 8	10 / 10	28,3	5%	203,9	180,7	90%	20%	90%	60%	90%	-
05HW	St.Jo	'16-'17	CET	31 / 31	29,4	3%	534,8	538,1	100%	74,2%	100%	67,7%	100%	51,6%
		'17-'18	CET	34 / 34	29,6	3%	534,8	533,7	91,1%	52,9%	100%	79,4%	85,3%	35,3%
		'18-'19	Route 8	26 / 26	29,6	3%	204,8	198,5	100%	61,5%	100%	69,2%	92,3%	38,5%
06ZO	AntV	'16-'17	CET	11 / 11	29,5	0%	535,2	535,6	100%	54,5%	100%	63,6%	100%	45,5%
		'17-'18	CET	12 / 12	28,9	0%	535,2	532,1	100%	41,7%	100%	75%	83,4%	16,7%
		'18-'19	Route 8	10 / 10	27,9	0%	206,0	220,2	100%	60%	100%	90%	100%	80%
07BK	Canis	'16-'17	Route 8	11 / 11	28,9	4%	200,6	209,7	81,9%	45,5%	100%	72,7%	91%	45,5%
		'18-'19	Route 8	9 / 9	28	1%	205,7	192	100%	55,6%	100%	66,7%	88,9%	-
08NH	Leeuw	'16-'17	IEP	17 / 17	30,9	8%	78,8	86,5	100%	88,2%	100%	88,2%	100%	70,6%
		'17-'18	IEP	19 / 19	31,3	11%	78,3	80,1	100%	42,1%	100%	63,2%	84,2%	47,4%
		'18-'19	IEP	19 / 19	31,6	12%	78,2	81,2	100%	63,2%	94,8%	63,2%	100%	47,4%
08RR	St.Th	'16-'17	Route 8	7 / 7	30,9	11%	196,2	202,9	85,7%	57,1%	85,7%	28,6%	100%	57,1%
		'17-'18	Route 8	12 / 12	30,6	8%	202,4	211,8	91,7%	75%	91,7%	75%	91,7%	75%
		'18-'19	Route 8	13 / 13	30,1	6%	203,3	206,5	100%	38,5%	100%	76,9%	100%	38,5%
09MG	FriB	'16-'17	Route 8	26 / 26	30,4	8%	198,2	200,2	96,1%	53,8%	88,4%	34,6%	88,5%	42,3%
		'17-'18	Route 8	25 / 25	29,7	6%	203,3	211,4	100%	76%	96%	84%	96%	60%
		'18-'19	Route 8	22 / 22	30,1	7%	203,0	189,6	90,9%	31,8%	86,3%	63,6%	90,9%	22,7%
10XV	BijE	'16-'17	IEP	25 / 25	28,1	1%	79,9	77,1	100%	40%	100%	80%	96%	48%
		'17-'18	IEP	25 / 25	27,9	1%	79,9	85,3	100%	72%	100%	76%	100%	56%
		'18-'19	IEP	26 / 26	27	1%	79,9	80	88,5%	42,3%	96,1%	69,2%	96,1%	42,3%
11LO	Joris	'16-'17	IEP	39 / 39	28,1	1%	79,9	71,4	100%	23,1%	100%	61,5%	82,1%	38,5%
		'17-'18	IEP	34 / 34	27,9	3%	79,6	78,1	100%	44,1%	100%	70,6%	91,2%	32,4%
		'18-'19	IEP	31 / 31	27,5	2%	79,7	83,7	100%	61,3%	100%	77,4%	96,7%	54,8%

● referentieniveau onder de norm ● score onder de ondergrens ● score op of boven de ondergrens

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Brin	Jaar	Toets	Aantal	Schoolweging	Gewicht	Ondergrens	Score	Taalverzorging		Lezen		Rekenen	
				(CBS)	(oud)			1F	2F	1F	2F	1F	1S
norm								85%	65%	85%	65%	85%	45%
06CP	WW	'16-'17	CET	10 / 10	33,6	17%	532,6	527	80%	20%	80%	30%	30%
		'17-'18	IEP	5 / 5	33,4	19%	77,1	81,6	100%	40%	100%	80%	80%
		'18-'19	IEP	14 / 14	32,6	13%	78,0	79	100%	42,9%	92,8%	71,4%	85,8%
07FK	Sling	'16-'17	CET	10 / 10	30,8	4%	534,6	536,2	100%	60%	100%	70%	100%
		'17-'18	CET	29 / 29	31,2	7%	534,2	532,2	96,6%	55,2%	96,6%	62,1%	86,2%
		'18-'19	Dia-eindtoets	18 / 18	30,7	6%	358,3	355,2	94,4%	44,4%	100%	44,4%	83,3%
12IL	DrieL	'16-'17	CET	8 / 8	36,2	62%	527,0	534,9	100%	62,5%	100%	62,5%	100%
		'17-'18	Route 8	6 / 6	39	70%	180,5	194,5	83,4%	66,7%	100%	50%	66,7%
		'18-'19	Route 8	6 / 6	39	71%	180,5	178,5	100%	33,3%	100%	50%	83,3%
13JK	Koers	'16-'17	CET	42 / 42	30,6	8%	534,0	534,1	100%	54,8%	100%	59,5%	85,8%
		'17-'18	IEP	40 / 40	30,9	9%	78,7	82,4	100%	65%	100%	85%	92,5%
		'18-'19	IEP	36 / 36	30,7	10%	78,5	86,4	94,4%	61,1%	100%	83,3%	94,4%
13JK01	KSind	'16-'17	CET	4 / 4	31,4	0%	535,2	535,5	100%	25%	100%	75%	100%
		'17-'18	IEP	4 / 4	31,7	0%	80,0	76,5	100%	75%	100%	25%	75%
		'18-'19	IEP	11 / 11	30,5	0%	80,0	83,7	100%	54,5%	100%	100%	90,9%
13ON	Leem	'16-'17	CET	6 / 6	34	0%	535,2	539,2	100%	66,7%	100%	100%	100%
		'17-'18	CET	2 / 2	32,5	0%	535,2	529,5	100%	50%	100%	100%	100%
		'18-'19	CET	5 / 5	32,4	0%	535,2	538,2	100%	80%	100%	100%	80%
18FK	OB'M	'16-'17	CET	44 / 44	31,6	8%	534,0	535,3	97,7%	40,9%	100%	72,7%	95,4%
		'17-'18	CET	36 / 36	31,7	8%	534,0	534	100%	38,9%	100%	77,8%	100%
		'18-'19	Route 8	31 / 31	31,8	8%	202,4	195,4	100%	51,6%	96,8%	74,2%	96,8%
18FM	Woelw	'16-'17	CET	25 / 25	30,9	10%	533,7	528,7	88%	20%	100%	44%	84%
		'17-'18	CET	32 / 32	30,2	8%	534,0	537,1	100%	62,5%	100%	84,4%	96,9%
		'18-'19	CET	22 / 22	30,7	7%	534,2	529,5	100%	36,4%	100%	77,3%	77,2%

● referentieniveau onder de norm ● score onder de ondergrens ● score op of boven de ondergrens

In volgende overzichten zijn gemiddelde referentieniveaus van de afgelopen 3 jaren te lezen. Dit is de manier waarop de inspectie vanaf schooljaar 2020-2021 gaat kijken.

Brin	Schooljaar	Schoolweging	Spreading	Signaleringswaarden		Behaalde referentieniveaus		% ≥ TL/Havo
		(CBS)	(CBS)	1F	1S/2F	1F	1S/2F	advies
		20 - 40	3 - 9			gem. 3 jaar	gem. 3 jaar	
06CP	16 / 17	33,6	5,1	85%	41,5%			23%
	WW	17 / 18	33,4	85%	41,5%			57%
		18 / 19	32,6	85%	43,5%	88,5%	46%	50%
07FK	16 / 17	30,8	6,3	85%	47,3%			33%
	Sling	17 / 18	31,2	85%	45,5%			50%
		18 / 19	30,7	85%	47,3%	94,2%	48%	33%
12IL	16 / 17	36,2	8	85%	35,7%			44%
	DrieL	17 / 18	39	85%	30,3%			17%
		18 / 19	39	85%	30,3%	93,3%	50%	33%
13JK	16 / 17	30,6	6,1	85%	47,3%			40%
	Koers	17 / 18	30,9	85%	47,3%			38%
		18 / 19	30,7	85%	47,3%	96,3%	64,4%	51%
13JK01	16 / 17	31,4	4,9	85%	45,5%			25%
	KSind	17 / 18	31,7	85%	45,5%			0%
		18 / 19	30,5	85%	47,3%	96,5%	57,9%	36%
13ON	16 / 17	34	3,4	85%	39,5%			67%
	Leem	17 / 18	32,5	85%	43,5%			50%
		18 / 19	32,4	85%	43,5%	97,4%	79,5%	29%
18FK	16 / 17	31,6	5,3	85%	45,5%			49%
	OB'M	17 / 18	31,7	85%	45,5%			41%
		18 / 19	31,8	85%	45,5%	98,5%	50,4%	34%
18FM	16 / 17	30,9	5,8	85%	47,3%			41%
	Woelw	17 / 18	30,2	85%	47,3%			50%
		18 / 19	30,7	85%	47,3%	94,5%	48,5%	23%

● onder de signaleringswaarde

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Brin	Schooljaar	Schoolweging (CBS)	Spreading (CBS)	Signaleringswaarden		Behaalde referentieniveaus		% ≥ TL/Havo
				1F	1S/2F	1F	1S/2F	advies
		20 - 40	3 - 9			gem. 3 jaar	gem. 3 jaar	
03UN	16 / 17	29,4	5,6	85%	49%			14%
AntL	17 / 18	28,5	5,8	85%	50,6%			60%
	18 / 19	28,3	6	85%	50,6%	97,1%	46,1%	20%
05HW	16 / 17	29,4	4,5	85%	49%			48%
StJo	17 / 18	29,6	4,6	85%	49%			53%
	18 / 19	29,6	4,9	85%	49%	96,3%	59%	37%
06ZO	16 / 17	29,5	4,4	85%	49%			18%
AntV	17 / 18	28,9	4,3	85%	50,6%			42%
	18 / 19	27,9	4,4	85%	52,1%	98%	57,6%	55%
07BK	16 / 17	28,9	4,2	85%	50,6%			25%
Canis	17 / 18	28,4	4,8					
	18 / 19	28	4,7	85%	50,6%			40%
08NH	16 / 17	30,9	6,2	85%	47,3%			50%
Leeuw	17 / 18	31,3	6,3	85%	45,5%			39%
	18 / 19	31,6	6,2	85%	45,5%	97,6%	63%	24%
08RR	16 / 17	30,9	4,5	85%	47,3%			29%
St.Th	17 / 18	30,6	4,7	85%	47,3%			58%
	18 / 19	30,1	4,8	85%	47,3%	94,8%	59,4%	23%
09MG	16 / 17	30,4	6,2	85%	47,3%			42%
FrIB	17 / 18	29,7	6,4	85%	49%			48%
	18 / 19	30,1	6,4	85%	47,3%	92,7%	52,5%	36%
10XV	16 / 17	28,1	4,9	85%	50,6%			43%
BijE	17 / 18	27,9	5,2	85%	52,1%			54%
	18 / 19	27	4,9	85%	52,1%	97,4%	58,3%	50%
11LO	16 / 17	28,1	5,1	85%	50,6%			44%
Joris	17 / 18	27,9	5,3	85%	52,1%			42%
	18 / 19	27,5	5,5	85%	52,1%	96,5%	50,6%	56%

● onder de signaleringswaarde

In bovenstaande overzichten vallen twee scholen op. De Antoniuschool in Lieveelde en de St. Jorisschool. Beide scholen scoren onder de signaleringwaarden voor 2F. Beide scholen nemen dit mee in hun huidige analyses en bespreken op schoolniveau welke interventies nodig zijn.

Het onderwijsresultatenmodel is niet alleen een instrument voor de inspectie om te beoordelen of scholen voldoende resultaten halen. Het geeft scholen en het bestuur ook de gelegenheid om te kijken of de scholen resultaten behalen die we mogen verwachten. Daarbij kunnen we de scholen vergelijken met scholen met een vergelijkbare leerlingpopulatie.

In schooljaar 2019-2020 wordt gezamenlijk ingezet op scholing en inzicht in de nieuwe schoolweging en het onderwijsresultatenmodel. In de scholingsbijeenkomst en de analyses op schoolniveau werd vooral duidelijk dat de 2F leerlingen minder goed scoorden.

Kwaliteitszorg

Het is de ambitie van Paraat scholen om opbrengstgerichtheid te versterken en de opbrengsten van het onderwijs (daarmee worden ook procesopbrengsten bedoeld) structureel te verbeteren. Kwaliteit gaat over de mate waarop scholen erin slagen hun ambities waar te maken en gestelde doelen te bereiken. Kwaliteitszorg gaat om de zorg voor die kwaliteit. Hoe lukt het hoge opbrengsten te halen en gestelde doelen te bereiken?

Verantwoordelijkheid ligt vanuit de kernwaarde “eigenaarschap” primair bij iedereen op school. De specifieke rol van directeuren in het proces van veranderkundig handelen vanuit kwaliteitszorg is groot. In de uitvoering heeft de leerkracht een cruciale rol.

Om dit waar te maken zijn organisatorisch betekenisvolle contexten gecreëerd, waarin zowel inhoudelijke als professionele ontwikkeling plaatsvindt. En contexten waarin consultaties invulling geven aan de kwaliteitsvragen, met de bedoeling te inspireren, inzicht te geven in mogelijkheden en daar waar mogelijk te faciliteren in betekenisvol, veranderkundig handelen van de directeur in zijn school.

De gesprekken vinden plaats aan de hand van het schema van de PO Raad.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Binnen Paraat scholen wordt dit vorm gegeven door het volgende in te zetten:

- Cyclus van kwaliteitszorg: zelfevaluatie – audits
- Succes metingen ouder- en leerling elke 2 jaar
- Ondersteuningsprofielen op orde
- Expertisenetwerk (kenniskringen) ingericht
- 2x per jaar overleg gezamenlijk met Intern Begeleiders en directie
- Minimaal 2x per jaar een gesprek met de bestuurder aan de hand van het kader van de PO Raad en een bestuur dashboard, met daarop de inspectie indicatoren.

Bij de zorg voor kwaliteit zijn leerlingen, ouders/verzorgers, medewerkers, aan de hand van tevredenheidsspeilingen directie en bestuur betrokken.

Paraat scholen onderzoekt om het jaar de tevredenheid van ouders, leerlingen en medewerkers. De tevredenheidsspeilingen vormen tezamen een instrument dat een waardevolle bijdrage levert aan het kwaliteitsbeleid op de scholen. Het onderzoek levert een bijdrage aan:

- Kwaliteitsbeleid en schoolorganisatie;
- Betrokkenheid ouders, personeel en leerlingen;

De tevredenheidsspeilingen zijn in 2019 uitgevoerd door Scholen met Succes. De vragenlijsten zijn op schoolniveau geanalyseerd en er zijn waar nodig ambities opgesteld.

Besteding van middelen uit de prestatiebox

Voor de periode 2019-2023 worden jaarlijks middelen verstrekt voor het realiseren van de afspraken uit het bestuursakkoord en het programma Cultuureducatie met kwaliteit. De actielijnen zijn:

- Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs;
- Een brede aanpak voor duurzame onderwijsverbetering;
- Professionele scholen;
- Doorgaande ontwikkelingen.

De directeuren nemen de activiteiten die nodig zijn om het bestuursakkoord te realiseren op in het schoolplan.

In de afgelopen jaren is aan een groot aantal van bovenstaande actielijnen gewerkt:

- Talentontwikkeling door uitdagend onderwijs.
 - Alle Paraat scholen beschikken over een ICT-beleidsplan. Er is, in samenwerking met Iselinge, een academische werkplaats ICT gestart, met de focus op ICT-vaardigheden voor nu en in de toekomst voor leerlingen en leerkrachten;
 - Paraat scholen kent vier Paraat-klassen (plusklassen) voor meer- en hoogbegaafde leerlingen. Zie voor meer informatie: Passend onderwijs – Paraat-klassen.
 - Een bestuurder van Paraat scholen zit in de stuurgroep KWTG (Kenniscentrum Wetenschap en Technologie Gelderland). Ook is binnen Paraat scholen een specialist Wetenschap en Technologie, die schoolteams begeleidt op het gebied van onderzoekend leren en W&T. OBS 't Montferland is een vindplaatschool. Alle scholen maken gebruik van het aanbod van de technieklokken.
 - Alle scholen nemen deel aan cultuureducatieprogramma's. De scholen hebben een cultuurcoördinator (ICC-er). Partijen die het cultuur-educatieprogramma aanbieden zijn: - Kick (Kind in Cultuur en Kunst) voor de gemeente Oude IJsselstreek; - SCEDA (Stichting Cultuur en Educatie Aalten) in de gemeente Aalten; - Welcom in de gemeente Montferland; - Kind- en cultuureducatie voor de LIMA-scholen.

Naast het geplande cultuur-educatieprogramma plannen scholen ook excursies naar musea e.d. In 2019 zijn o.a. de volgende musea bezocht:

- Rijksmuseum Amsterdam	- Kasteel Bergh
- Watermuseum	- Afrikamuseum
- Crashmuseum Lievelede	- Onderduikmuseum

- Brede aanpak voor duurzame ontwikkeling
Alle scholen werken met Parnassys als kwaliteitszorginstrument en hebben een kwaliteitscyclus vastgesteld.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

- Professionele scholen
 - Scholing/ontwikkeling van medewerkers is een vast gesprekspunt in de gesprekkencyclus. Jaarlijks wordt in het bestuursformatieplan opgenomen hoe de scholen de middelen voor professionalisering inzetten. In 2019 hebben meerdere medewerkers een opleiding gevolgd, die past binnen hun persoonlijke ambities en/of organisatieontwikkeling. Daarnaast zijn meerdere intern begeleiders in het schooljaar 2019-2020 gestart met het 2^e jaar van de opleiding intern begeleider. Voor de directeuren is in 2019 een gezamenlijk traject Persoonlijk leiderschap afgerond.
 - Diverse Paraat scholen nemen deel aan het project Opleiden in de school. Opleiden in de school versterkt de aansluiting tussen ontwikkelingen in de school en het opleiden. Niet alleen studenten worden opgeleid, maar ook het zittende personeel. Zie ook: personeel en organisatie – stages.
- Doorgaande ontwikkelingen
 - Er is al jaren sprake van een goede samenwerking tussen de basisscholen en de scholen voor voortgezet onderwijs. Er is een doorlopende werkgroep, waarin het stappenplan toelating/plaatsing & terugkoppeling po-vo met tijdspad wordt vastgesteld en afspraken t.a.v. onderwijskundige rapporten en OSO, toelating, criteria en plaatsing, de doorlopende lijn worden gemaakt.
 - Scholen werken al jaren samen met instellingen voor buitenschoolse opvang en nemen deel aan plaatselijke activiteiten van sport- en culturele instellingen

Toelating en toegankelijkheid

Scholen dienen actief toegankelijk te zijn. Dat wil zeggen dat gezorgd wordt voor:

- toepasselijke leerlingenzorg;
- afstemming van het onderwijs op verschillen tussen leerlingen;
- toegankelijkheid voor minder validen.

In principe worden aangemelde leerlingen toegelaten. Een leerling mag bij aanmelding geweigerd worden als de school niet de vereiste ondersteuning kan bieden. De school heeft zorgplicht en zal na weigering samen met de ouders/verzorgers op zoek gaan naar een passende school.

In 2019 zijn geen leerlingen geweigerd bij toelating.

Het kan voorkomen dat een leerling of diens ouders/verzorgers onaanvaardbaar gedrag vertonen, waarbij de veiligheid van leerlingen en/of medewerkers niet

gewaarborgd kan worden. Om duidelijk te maken dat de grens van aanvaardbaar gedrag bereikt is, kan een leerling tijdelijk worden verwijderd. Dit kan gebeuren als er sprake is van een ernstige verstoring van de rust en/of de veiligheid op school. Het is dan beter dat de leerling voor een korte periode niet op school komt.

In 2019 zijn op vier scholen leerlingen (totaal 5 leerlingen) langer dan één dag geschorst. Er zijn geen leerlingen van school verwijderd.

Klachtenafhandeling

Er bestaan nog twee afzonderlijke klachtenregelingen voor Reflexis en LIMA. Vanaf januari 2019 zijn beide organisaties aangesloten bij IJsselgroep educatieve dienstverlening, waardoor er één externe vertrouwenspersoon is.

De kern van het klachtenbeleid is dat klachten over de dagelijkse gang van zaken in de school in onderling overleg tussen ouders, leerlingen, personeel en schoolleiding op een adequate manier worden afgehandeld. Indien dat, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is of afhandeling niet naar tevredenheid is verlopen, kan men een beroep doen op de klachtenregeling.

Daarin zijn de volgende stappen beschreven:

- naar de interne vertrouwenspersoon;
- naar de externe vertrouwenspersoon;
- naar de landelijke klachtencommissie.

Interne vertrouwenspersoon:

Elke school heeft één of meerdere interne vertrouwenspersonen, die daarvoor zijn opgeleid.

Externe vertrouwenspersoon:

In 2019 heeft de externe vertrouwenspersoon geen klacht ontvangen.

Landelijke klachtencommissie:

Reflexis is aangesloten bij de Landelijke Klachtencommissie Onderwijs (LKC) gevestigd te Utrecht (Postbus 85191, 3508 AD Utrecht).

LIMA is aangesloten bij Klachtencommissie voor het katholiek onderwijs gevestigd te Den Haag (Postbus 82324, 2508 EH Den Haag)

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Passend onderwijs/samenwerkingsverbanden (verbonden partijen)

Samenwerkingsverbanden (verbonden partijen).

De scholen zijn verdeeld over twee samenwerkingsverbanden passend onderwijs:

SWV Doetinchem:

De Drie Linden, Op Koers, De Leemvoort, De Woelwaters, 't Montferland

SWV Oost Achterhoek:

De Wegwijzer, Het Hof, De Slinger, Antoniussschool Lievelede, St. Jozefsschool Zieuwent, Antoniussschool Vragender, Canisiusschool, De Regenboog, Theresiaschool, Frans ten Bosch, Pastoor van Ars, St. Jozef Lichtenvoorde, St. Joris en SBO Ludgerus.

Deelnamepercentage van leerlingen aan het speciaal (basis) onderwijs

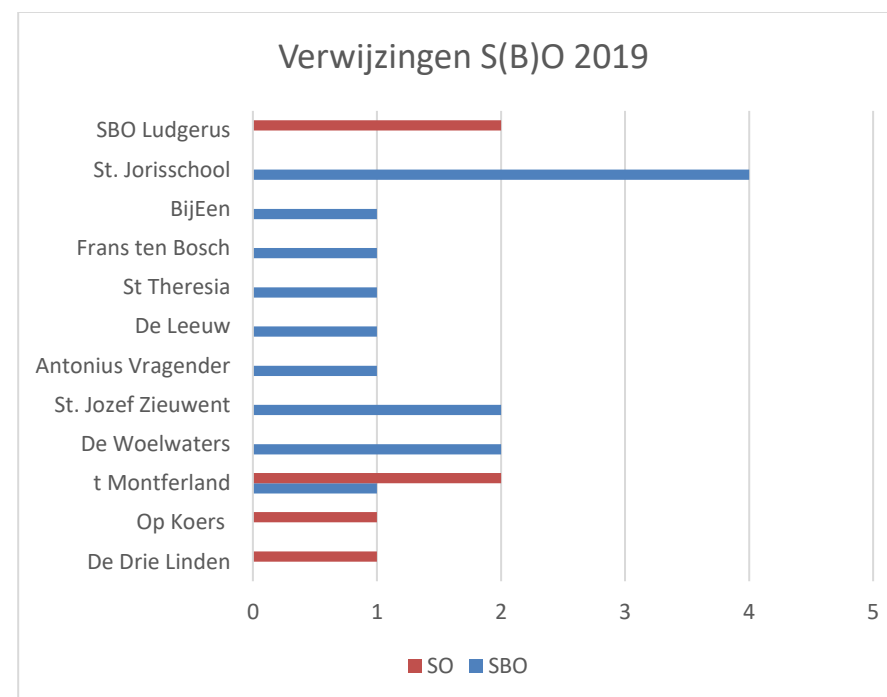
	2017		2018		2019	
	SO	SBO	SO	SBO	SO	SBO
SWV Doetinchem	1,63	1,85	1,76	1,87	2,06	1,84
SWV Oost Achterhoek	0,63	3,94	0,65	3,86	0,70	4,00
Landelijk	1,61	2,34	1,65	2,42	1,74	2,49

Het SWV Doetinchem heeft vastgelegd dat het deelnamepercentage maximaal gelijk mag zijn aan het landelijk gemiddelde. Voor deelname aan het SBO is deze doelstelling ruimschoots gehaald en is de deelname zelfs gedaald tot onder de 2%, hetgeen betekent dat het samenwerkingsverband geen zorgbesteding aan het SBO hoeft af te dragen. De deelname SO neemt geleidelijk toe. Binnen het samenwerkingsverband wordt onderzocht waardoor toename van de deelname aan het SO wordt veroorzaakt. Er is een bestemmingsreserve aangelegd, waardoor in de komende jaren de toegezegde ondersteuningsmiddelen voor de reguliere basisscholen beschikbaar blijven.

Het SWV Oost Achterhoek heeft geen doelen gesteld met betrekking tot het deelnamepercentage. Er wordt uitgegaan van de ontwikkeling van leerlingen in een zo normaal en thuisnabij mogelijke setting. Concreet betekent dit dat leerlingen zoveel mogelijk onderwijs volgen op een reguliere basisschool. Als dat niet mogelijk is volgt bij voorkeur een plaatsing op een SBO-school in de directe omgeving. Voordeel van deze visie is dat deelname aan het SO onder het landelijk gemiddelde ligt. Het deelnamepercentage aan het SBO ligt ver boven het landelijk gemiddelde, hetgeen inhoudt dat het samenwerkingsverband een aanzienlijk bedrag aan zorgbesteding moet overdragen aan de SBO-scholen.

Verwijzing naar speciale voorzieningen (SBO en/of SO).

In 2019 hebben 12 van de 17 Paraat scholen leerlingen verwezen naar een S(B)O-school. In totaal zijn 20 leerlingen verwezen (SBO 14 en SO 6).

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Schoolondersteuningsprofiel

Het schoolondersteuningsprofiel van de scholen zal in 2020 opnieuw vastgesteld worden.

Middelen passend onderwijs vanuit de samenwerkingsverbanden.

In 2019 zijn onderstaande middelen voor de realisering van passend onderwijs vanuit de beide samenwerkingsverbanden ontvangen.

		Totaal
SWV Oost Achterhoek regulier	€ 754.370	
SWV Doetinchem regulier	€ 122.203	€ 876.573
SWV Oost Achterhoek eenmalig	€ 88.328	
SWV Doetinchem eenmalig	€ 64.440	€ 152.768
SWV Oost Achterhoek hoogbegaafdheid		€ 4.392
SWV Oost Achterhoek > 2% SBO		€ 263.242
Totaal		€ 1.296.975

De ontvangen middelen worden ingezet binnen het totaalpakket m.b.t. de leerlingenondersteuning en kent de volgende verdeling:

- De zorgmiddelen >2% (€ 263.242) zijn rechtstreeks toegevoegd aan het budget van SBO Ludgerus. Dat budget is samen met de reguliere bekostiging, gelet op de problematiek, niet voldoende om de optimale ondersteuning aan de leerlingen te bieden. Het schoolbestuur kent derhalve extra middelen aan de school toe.
- Van de reguliere ondersteuningsmiddelen wordt 30% rechtstreeks aan de basisscholen toegekend (€ 262.972). De scholen faciliteren daarvan o.a. de interne begeleiding, het ondersteuningsteam en het realiseren van onderwijs op maat (inzet onderwijsassistenten, onderwijs aan deelgroepen etc.).
- De resterende reguliere middelen (€ 613.601) worden ingezet voor de ondersteuning-structuur (Ondersteuningsloket, inzet orthopedagogen en Paraat klassen).
- De eenmalige middelen zijn in 2019 ingezet om de overdracht bij verwijzing van leerlingen naar SBO/SO te bekostigen en om een overschrijding op de externe ondersteuning van het loket op te vangen.
- De middelen voor hoogbegaafdheid worden in 2020 ingezet voor een gezamenlijk traject. Daaraan zullen ook middelen vanuit SWV Doetinchem worden toegevoegd.

Ondersteuningsstructuur binnen Paraat scholen.

Ondersteuningsloket (OL)

Het OndersteuningsLoket (voortaan OL) kent twee functies:

1. Hulp bieden bij ondersteuningsvragen
2. Deskundigheidsbevordering ondersteuning Paraat personeel

Eerst volgt een overzicht van de aanvragen die vanuit de scholen binnen komen bij het OndersteuningsLoket, vervolgens worden de bevindingen weergegeven en wordt afgesloten met een korte blik op de toekomst.

Aanvragen Coaches Passend Onderwijs

In onderstaande tabel zijn de terreinen waarop de hulpvragen betrekking hebben gehad weergegeven. De hoeveelheid aanvragen en het aantal fte's dat ingezet wordt per gebied staan in de kolommen er achter. Dit zijn kwantitatieve gegevens en zeggen weinig over de inhoudelijke kant van de inzet. Hierover wordt daarna nadere invulling gegeven.

Gebied	Aantal aanvragen	Individueel/groepje/ klas/school	Omvang in fte
	2019		
Gedrag	27	Individueel/groepje	0,8
TLS taal,lezen,spelling	15	Individueel/groepje/school	0,5
Rekenen	19	Individueel /klas/school	0,4
Hoogbegaafdheid	22	Individueel/groepje	1,2
Nieuwkomers	-	Individueel/groepje	Op afroep
HJK Het Jonge Kind	7	Individueel /klas	Op afroep
Ontwikkelingsachterstanden motoriek, enz.	4	Individueel	0,2
Pedagoog Ondersteuner	3+27	Individueel /groepje	1,2

De context waarop de hulpvragen betrekking hebben gehad blijft divers.

- Bij gedragsvraagstukken ging het om vragen m.b.t. bepaalde diagnoses (ASS, ADHD enz.), vragen omtrent specifieke doelgroepen (bijv. Meidenvenijn in de klas of dominant jongensgedrag), "moeilijke groepen", leerkrachtgedrag enz.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

- De TLS cpo-ers (coach passend onderwijs) hebben zich bij het individuele kind met name ingezet t.b.v. (ernstige) leesproblematiek (EED), het hulp bieden bij hardnekkige leesachterstanden en het weer op de rails krijgen van bepaalde structurele lees- en of spellinglijnen binnen een school. De arbeidsintensieve LeesImpuls interventie t.b.v. van hardnekkige D/E-lezers (die niet in aanmerking komen voor een dyslexieverklaring) is een keer succesvol uitgevoerd. De TLS cpo-ers hebben diverse scholingen geïnitieerd en uitgevoerd, waaronder de Taal In Blokjes systematiek. Hier wordt komende jaren verder op ingezet. Tot slot is er intensief samengewerkt met de ontwikkelgroep TLS van het nieuw te bouwen IEKC (Integraal Educatief Kindcentrum), waar een vorm van samenwerking tussen baso, sbo en so gerealiseerd wordt.
- Op rekengebied ging het voornamelijk om individuele casuïstiek, hoewel er een paar keer met de groepsleerkracht gesproken en geadviseerd is over de groepsaanpak. De cpo rekenen is ook actief in de scholing in het dyscalculie protocol (ERWD, Ernstige Reken- en Wiskunde problemen en Dyscalculie), waaronder de ERWD training voor nieuwe leerkrachten. Tot slot is er een start gemaakt met de kwaliteitsgesprekken en wordt de cpo benaderd voor het opzetten van werken volgens leerlijnen.
- De coach Hoogbegaafdheid (HB) is naast adviserend op het gebied van het individuele kind, ook degene die kinderen screent op deelname aan de Paraatklas. Onze organisatie kent vier Paraatklassen voor hoog-/meerbegaafde kinderen die één keer in de week een ochtend bij elkaar komen en twee Leren-Leren-groepen op twee middagen. Deze groepen worden door drie leerkrachten met specialisatie Hoogbegaafdheid bemenst. Verderop meer hierover.
- De instroom van het aantal nieuwkomers is sterk afgenomen. Er zijn dit jaar geen aanvragen voor ondersteuning binnen gekomen. De coach heeft voor de zomervakantie wel geparticipeerd in het opstarten van speciale huiswerkklassen in Lichtenvoorde.
- De Jonge Kind specialisten zijn nu hun tweede jaar van begeleiding in gegaan en worden steeds meer ingezet. Ze hebben een actieve rol bij de kenniskring HJK en zorgen voor verbinding tussen scholen die met dezelfde vragen worstelen. Ze hebben samen met de voorzitter van de kenniskring HJK een studiedag opgezet waaraan nagenoeg alle onderbouw leerkrachten deelgenomen hebben. Voor volgend jaar willen ze een vergelijkbaar initiatief in gang zetten.
- De ondersteuning vanuit cluster III op het gebied van ontwikkelingsachterstanden, motoriek, gezondheid enz. is dit jaar overgenomen door een nieuwe ambulant begeleider. Zij is aan de slag gegaan met bestaande

casuïstiek en is inmiddels bij verschillende zorgteamsbesprekingen betrokken geweest. Daar waar onze expertise tekortschiet heeft de cpo-er d.m.v. haar uitgebreide netwerk binnen en buiten cluster III diverse mogelijkheden om expertise naar onze organisatie toe te halen. We maken daar met name op het gebied van de motoriek en diagnostiek, gebruik van.

- De Pedagoog en Ondersteuner worden meer praktisch ingezet bij vragen om meer handen in de klas, specifieke hulpvragen zoals bijvoorbeeld rouwverwerking, kinderen weer naar school begeleiden, specifieke hulpprogramma's zoals bijvoorbeeld "handleiding voor jezelf", enz.

Evaluatie/ opbrengsten

Het meten van de opbrengsten van bovenstaande inzet is niet eenvoudig. Door middel van een jaarlijks schoolbezoek, waarbij de coördinatoren in gesprek gaan met de ib-er en directeur, wordt geëvalueerd op de communicatie, inzet, snelheid van hulp bieden en kwaliteit van de cpo-ers/het OL. Ook zijn er vier keer per jaar overleggen met de medewerkers van het OL waarbij geëvalueerd, deskundigheid vanuit de verschillende disciplines gedeeld en casuïstiek, besproken wordt.

Uit deze gesprekken/overleggen komt het volgende beeld naar voren:

- In het algemeen worden scholen/ib-ers snel geholpen en is het eerste contact volgens afspraak meestal binnen één week gelegd.
- De inzet van de cpo-er is vaak goed en afdoende, er hoeft niet vaak doorverwezen of hulp van buiten de organisatie ingeschakeld te worden.
- De coördinatoren worden al meer "gevonden" en gebruikt om te sparren over hoe een casus aangepakt kan worden. Casuïstiek wordt inmiddels goed ingebed in de zorgroute.
- Het is nog niet altijd duidelijk waarvoor scholen/ib-ers het OL in kunnen zetten. Dat geldt ook m.b.t. de inzet van de gedragswetenschappers. In de gesprekken met de scholen wordt dit door de coördinatoren toegelicht en dat geeft al meer duidelijkheid.
- Er is waardering voor de inzet van de cpo-ers en de mate waarin scholen geholpen worden met hun hulpvraag.
- Men vindt maatwerk per school belangrijk en de gedachte om vaste cpo-ers aan scholen te koppelen wordt ondersteund.
- Cpo-ers geven aan dat een heel kleine aanstelling het organiseren van de hulp lastig maakt. Als je niet ambulant genoeg bent, moet je je in allerlei bochten wringen om bezoeken en observaties gepland te krijgen. Daar proberen we

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

komend jaar verandering in aan te brengen. Door grotere eenheden per cpo-er toe te kennen en een andere verdeling naar expertisegebied te gaan hanteren.

- In de monitor die we op jaarbasis van 1 april tot 1 april bijhouden zien we over de afgelopen drie jaar een dalende trend in het aantal aanvragen om ondersteuning via het OndersteuningsLoket. Wat dit betekent wordt in het ib-directie beraad eind van het schooljaar besproken.

Paraat-klassen

a) Deelname aan de afzonderlijke Paraat-klassen

Momenteel zitten er in alle ochtendklassen (Aalten, Silvolde en twee klassen in Lichtenvoorde) 15 leerlingen (soms als uitzondering 16/17 leerlingen).

Dit jaar hebben we verschillende groepen 'leren leren' ingezet met leerlingen van groep 7 en 8. Dit is een programma van 10 tot 12 weken. Een enkele leerling wordt na deze periode nog individueel gecoacht.

Eind januari 2018 zijn we gestart met de Peergroep op de middag in Aalten. We zijn gestart met 5 leerlingen en deze groep is uitgegroeid tot meer dan 10 leerlingen. Momenteel is er een wachtlijst. In mei 2019 stromen er leerlingen uit deze groep en start een nieuwe groep voor een half jaar.

Een groep van 10 leerlingen uit de bovenbouw hebben de cursus psycho-educatie gevolgd.

Momenteel zijn er 3 leerlingen van buiten ons bestuur die deelnemen aan de interventies van de Paraatklassen.

b) Ontwikkelingen rond meer- en hoogbegaafdheid en hoe de Paraatklas daarop inspeelt

Ervaringen, nieuwe inzichten en het gedachtegoed van Tessa Kieboom uit België waarbij de Paraat leerkrachten en CPO HB in schooljaar 2016-2017 verschillende cursussen hebben gevolgd, heeft ze ertoe aan gezet om te kijken naar een andere organisatie. Een organisatie om hoogbegaafde leerlingen zo lang mogelijk te laten profiteren van een aanbod waarbij het contact met ontwikkelingsgelijken een belangrijke doelstelling is.

Een moment in de week 'Peers' ontmoeten heeft een zeer positieve invloed op het ontwikkelen van een goed en evenwichtig zelfbeeld van de leerling.

Wanneer we kiezen voor een andere organisatiestructuur van de klassen kunnen meer kinderen gebruik maken van deze voorziening. Daarnaast kunnen we meer maatwerk leveren en beter tegemoetkomen aan de ondersteuningsbehoeften van elke leerling.

Door de kennis en ervaringen die we hebben opgedaan in de afgelopen jaren zijn scholen steeds vroeger gaan signaleren. De leerlingen komen jong in beeld en starten eerder in de Paraatklas. Het contact met ontwikkelingsgelijken is een behoefte voor veel van deze leerlingen. In de huidige structuur zouden er grote wachtlijsten kunnen ontstaan voor de Paraatklas. Een nieuwe organisatiestructuur levert veel voordelen op.

Ondanks dat de discussie zou kunnen gaan over of het wel of niet goed is om leerlingen jong uit de klas te halen, is het antwoord dat we dit wel moeten doen

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

wanneer er onvoldoende contact is met ontwikkelingsgelijken in de klas. Wanneer ze niet op jonge leeftijd feedback/een spiegel krijgen rondom herkennen van gedrag bij 'Peers' kunnen ze niet goed hun zelfbeeld en copingsmechanisme ontwikkelen.

Binnen Paraat wordt er vroeg gesignaleerd. De accenten van een passend aanbod ligt op "moeilijk moet", growth mindset en leerlingen hebben inzicht in de leerkuil. "Moeilijk moet" om te kunnen werken aan een goede werkhouding en ontwikkelen van leerstrategieën. Wanneer leerlingen niet gewend zijn om inspanning te leveren ontstaat een fixed mindset. Wanneer het aanbod onvoldoende wordt afgestemd bij de zone van naaste ontwikkeling van de leerling, krijgt de leerling geen ervaring en de tools van het werkelijke leerproces (leerkuil o.a. durven fouten maken, doorzetten, oefenen om steeds een beetje beter te worden)

Het aanbod werkt preventief en we proberen te voorkomen dat leerlingen gaan vastlopen.

Dat we preventiever moesten gaan werken hebben we de afgelopen jaren gemerkt aan de complexiteit van de hulpvragen waarmee de leerlingen naar de Paraatklassen kwamen. Forse gedragsproblematiek, internaliserende problematiek (o.a. faalangst, laag zelfbeeld) en slecht welbevinden werden meer de regel dan de uitzondering. Met deze nieuwe werkwijze hopen we veel problematiek voor te kunnen zijn en in ieder geval meer maatwerk te kunnen leveren betreft de ondersteuningsbehoeften van deze doelgroep.

We zien ook dat er meer dubbel gelabelde kinderen richting de Paraatklas gaan. Bij een aantal leerlingen blijkt het een onterechte label te zijn, omdat de gedragsproblemen verdwijnen door het aanbod in de Paraatklas. Bij een aantal leerlingen blijken er meer ondersteuningsbehoeften te zijn dan alleen het aanbod in de Paraatklas. De Paraatklas is hier dan ook een observatieplek om de ondersteuningsbehoeften van de leerling scherper te krijgen.

Een aandachtspunt ligt nog bij het programma van de leerling op school. Hier hebben de Paraatklas-leerkrachten en coach passend onderwijs HB een adviserende rol in. Voor scholen blijft het vaak een puzzel om dit goed te kunnen organiseren in de klas met zoveel verschillende niveaus en leerlijnen.

De aangevraagde subsidiegelden door de twee samenwerkingsverbanden geven mogelijkheden om hier de komende jaren structureel aan te gaan werken.

c) effecten van de Paraatklassen

Tijdens oudergesprekken en de gesprekken met scholen is de rode draad dat de leerlingen veel baat hebben bij de interventies in de Paraatklassen. Op een enkele leerling na heeft de werkwijze het gewenste effect.

Van veel ouders horen we terug dat het welbevinden van hun kinderen erg vooruit is gegaan. Ouders zijn erg blij met de mogelijkheid van de Paraatklas. Ook de verschillende groepen blijkt nu al een meerwaarde te zijn.

Minimaal twee keer per jaar worden de doelen van de leerlingen geëvalueerd samen ouders en de scholen. Echter lopen we in de organisatie er wel tegen aan dat het moeilijk is om alle betrokkenen tegelijk aan tafel te krijgen.

Indien nodig, wordt er vaker een zorgteam georganiseerd vanuit de school, waarbij de Paraat-leerkracht en/of CPO HB ook aansluit. Ook hier lopen we tegen de factor tijd aan.

We zijn wel van mening dat de kracht van samenwerken en leren rondom een casus van cruciaal belang is om het gewenste effect te behalen.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Orthopedagogen

Ook in het afgelopen jaar is de inzet van de vier orthopedagogen, twee keer centraal besproken. Trends die door deze kennisdeskundigen worden gesignaleerd, worden in dit overleg gedeeld en die komen weer bij de directeuren en het bestuur terecht. Zo is de HGW manier van werken meer gestroomlijnd en is de nadruk op preventie komen te liggen. Er worden minder onderzoeken gedaan, meer handelingsadviezen gegeven. De Ondersteunings-/Zorgteams op de diverse scholen krijgen een steeds prominenter plek en de inzet van de orthopedagogen daarin idem.

Kenniskringen

De kenniskringen (hierna kringen) zijn een vertrouwd onderdeel van Paraatscholen. Paraatscholen kent nu tien kringen. Van elke school participeren er leerkrachten en/of ib-ers in de kringen en elke cpo-er sluit aan bij de kring die bij haar specialisme past. Alle informatie wordt gedeeld via het intranet van Paraatscholen in de kenniskring-app. Een "kennisbank" maakt onderdeel uit van de app.

De kenniskringen komen vier keer per jaar bij elkaar. De te bespreken problematiek of casuïstiek is aan de kenniskringen zelf. Het bestuur evalueert twee keer per jaar met de kenniskringvoorzitters.

Binnen Paraat scholen bestaan de volgende kenniskringen:

Gedrag	Hoogbegaafdheid	Nieuwkomers
Taal, Lezen Spelling	Onderbouw/ HJK	Bovenbouw
Rekenen	Onderzoekend Leren	Intern Begeleiders
ICT		

Deskundigheidsbevordering

Het OndersteuningsLoket wil, naast curatief, vooral een preventieve bijdrage leveren aan de realisatie van passend onderwijs en de hulpvragen die er vanuit de kinderen, leerkrachten, scholen, ouders en ib-ers komen. Voorkomen van "ingewikkeld" gedrag, uitval of ontwikkelingsachterstanden is het devies. Dat realiseren we (steeds meer) op verschillende manieren. De cpo-ers hebben dan ook de opdracht om bij elke casus/interventie "iets" achter te laten op de school. Scholen leren, waar dat kan, het zelf te doen. De cpo-er moet, naast ter plekke helpen, kennis overdragen. Daarnaast gebeurt er met de expertise meer. Door bepaalde methodieken, cursussen zelf te ontwikkelen of binnen te halen, wordt iedereen beter. De expertise verdwijnt niet met de cursusleiding mee...

De volgende scholingen zijn door Paraat-medewerkers verzorgd:

- ERWD-protocollen: in 2018 hebben alle scholen de ERWD training afgerond en hebben zij een op hun school toegespitst ERWD-protocol
- TIB: Taal In Blokjes is bij een aantal scholen geïmplementeerd.
- LeesImpuls: scholen worden intensief begeleid hoe zij in de toekomst zelf de D/E lezers kunnen helpen.
- Voorkom de Hangmat: workshop onderpresteerders HB.
- In de scholingsgids (samen met Brevoordt), worden cursussen, workshops aangeboden op het gebied van: ERWD, TIB, gepersonaliseerd onderwijs, onderzoekend leren, office 365 (ook voor gevorderden) enz.

Gemeenten

Samen met gemeente Oost Gelre organiseert het OL jaarlijks een overleg tussen ib-ers/directeuren en jeugdconsulenten. De coördinatoren hebben nauwe contacten met de gemeente en dragen hun steentje bij aan vraagstukken die beide organisaties aangaan, zoals daar zijn armoedebelid, preventie alcohol & drugs, zomerschool en huiswerkklassen voor nieuwkomers, ZIO (Zorg In Onderwijs) enz. De inzet vanuit de gemeenten op Paraat scholen (ondersteuningsteam-en onderwijszorgloket medewerkers), de zorg voor en connectie met het VVE-beleid, vervoersproblematiek m.b.t. speciaal (basis)onderwijs enz., zijn terreinen waar het OL het afgelopen jaar actief bij betrokken is geweest.

Toekomst

Het OL organiseert twee keer per jaar een directie-ib overleg voor alle Paraat scholen. Vooral het inhoudelijk met elkaar in gesprek gaan wordt als meerwaarde gezien. Onder invloed van de uitkomsten van een van die bijeenkomsten is besloten om de tijd voor de cpo's rekenen en taal in 2019 uit te breiden. Meer inzetten op preventie blijft een wens. Daarnaast moet het OL rekening houden met afnemende inkomsten vanwege de verevening en dalende leerlingenaantallen. In 2020 wordt gewerkt aan een nieuwe opzet, waarbij meer intervisie met cpo-ers onderling georganiseerd zal worden.

Jaarverslag 2019 Peraat scholen

Achterstandenbeleid

De afgelopen jaren is er een wijziging geweest ten aanzien van het bepalen van een leerlingengewicht. Dat heeft geleid tot een afname van het aantal scholen dat recht heeft op middelen voor bestrijding van onderwijsachterstanden.

In 2019 hebben op grond van de leerlingenpopulatie 4 van de 17 scholen een gewichtsafhankelijke vergoeding ter bestrijding van onderwijsachterstanden ontvangen. Scholen zetten de middelen voor achterstandenbeleid in voor extra faciliteiten t.b.v. interne begeleiding, remedial teaching en/of meer handen in de klas (bijv. onderwijsassistent).

OBS 't Montferland staat in een impulsgebied (beter bekend als 'postcodegebied'). In een impulsgebied is er sprake van een cumulatie van problemen op sociaal economisch terrein.

Maatschappelijk aspect van ondernemen

De maatschappelijke opdracht van Peraat scholen is het bieden van krachtig, hoogwaardig en onderscheidend primair onderwijs dat is afgestemd op (specifieke) kind-kenmerken en daaraan gerelateerde onderwijsbehoeften. Vanuit maatschappelijk oogpunt wordt daarbij zoveel mogelijk verbinding en afstemming gezocht met andere kind-voorzieningen.

Kindcentra

De meeste scholen hebben in pandig een voorziening voor peuter- en/of kinderopvang en een BSO-voorziening. Het bestuur stimuleert de vorming van Integrale Kind Centra (IKC). Op enkele plaatsen is dat al gerealiseerd of zijn daarvoor plannen in ontwikkeling.

- a. DUPLO in Dinxperlo, waarvan De Wegwijzer deel uit maakt (gerealiseerd);
- b. Op Koers in Varsseveld (gerealiseerd in 2017);
- c. IEKC Lichtenvoorde (in ontwikkeling);
- d. IKC 's-Heerenberg, waarvan 't Montferland deel zal gaan uitmaken.

Meerdere Peraat scholen hebben voorzieningen voor kinderopvang en/of Buitenschoolse opvang binnen hun gebouw. Daar is echter (nog) geen sprake van een doorlopende lijn in de vorm van een IKC.

Ontgroening, onderwijs in een krimpregio

De Achterhoek is een krimpregio. Sinds 2010 neemt het aantal leerlingen als gevolg van de ontgroening af. In de missie van Peraat scholen is aangegeven dat gestreefd wordt naar het bieden van zo thuisnabij mogelijk onderwijs, waarbij rekening gehouden wordt met de diversiteit aan denominaties. Centraal staat de kwaliteit, gemeten op de domeinen: onderwijs en identiteit, personeel, innovatie en financiën en beheer (kwaliteitskwadrant).

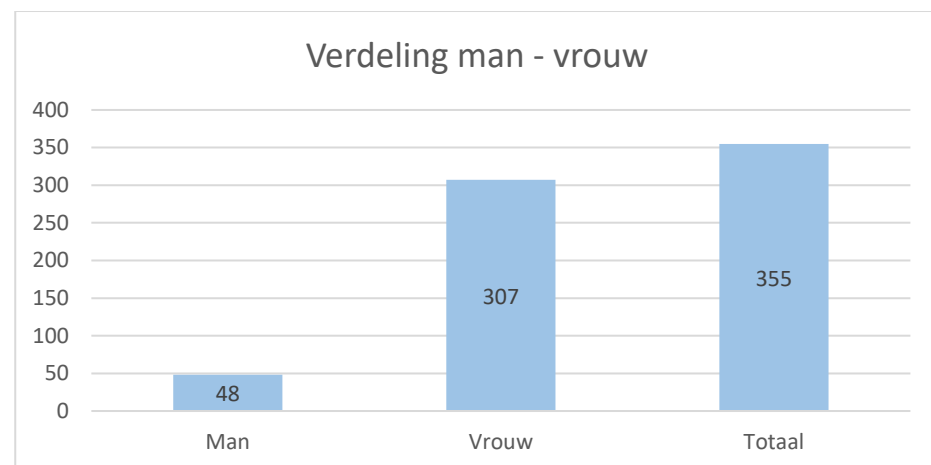
Sinds 2016 voeren de bestuurders van Peraat scholen jaarlijks overleg met de Dorpsbelangen organisaties (DBO's) over de toekomstige ontwikkelingen in het onderwijs en de mogelijke gevolgen voor de school in de (kleine) kernen. De gesprekken zijn constructief en verlopen in een goede sfeer.

3. Personeel en organisatie

Kerncijfers personeel

Verhouding man – vrouw (31 december 2019)

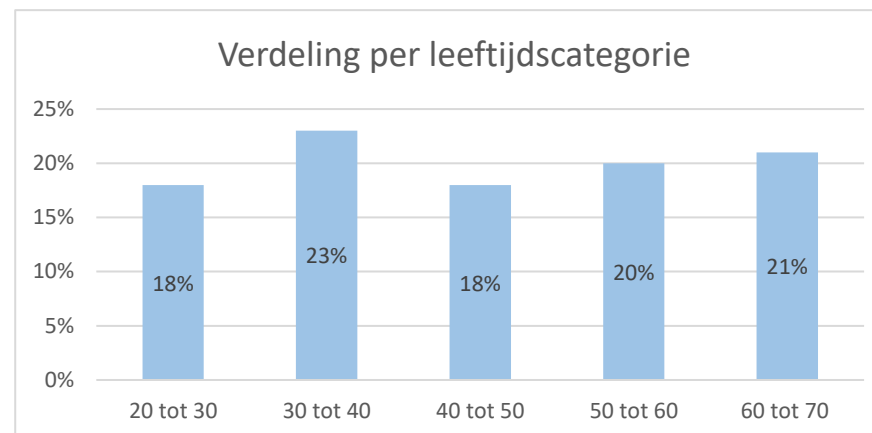
Op 31 december 2019 waren er 355 medewerkers werkzaam in dienst. 86,5% van de medewerkers betrof vrouwen en 13,5 % van de medewerkers betrof mannen.

Leeftijd (31 december 2019)

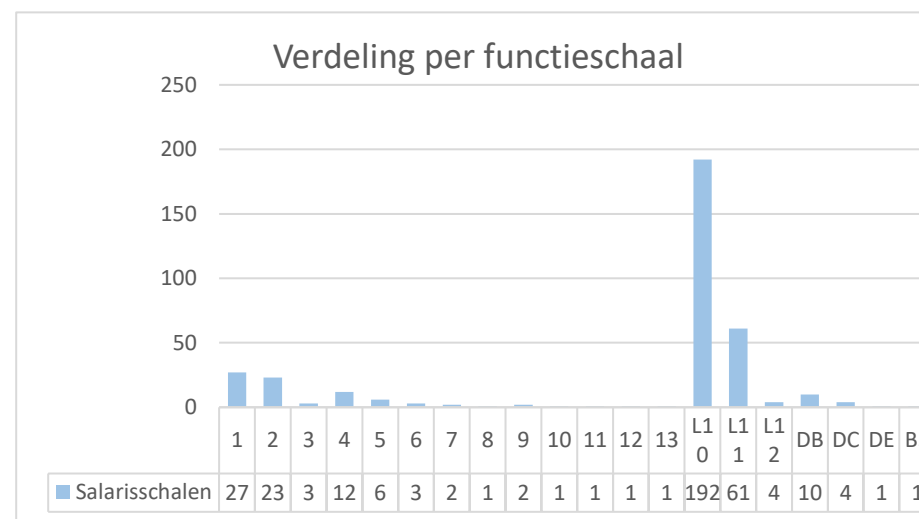
De gemiddelde leeftijd van de mannelijke medewerkers bedroeg 43 jaar. De gemiddelde leeftijd van de vrouwelijke medewerkers bedroeg 43 jaar.

De spreiding over de leeftijdscategorieën is redelijk in evenwicht, de grootste leeftijdscategorie betreft 23% (dit betreft de leeftijd 30 tot 40 jaar). Ook de categorie 60 tot 70-jarigen is relatief groot, dit betekent dat in de komende jaren verschillende medewerkers uitstromen in verband met pensionering.

Verdeling per functieschaal (31 december 2019)

In onderstaande grafiek is de verdeling per functieschaal weergegeven.

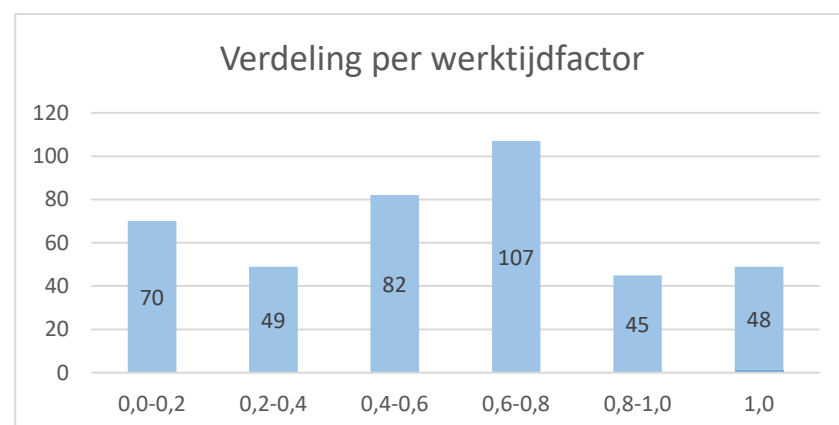
Jaarverslag 2019 Paraat scholen

De verdeling functies in Fte is als volgt.

Functies in fte	Aantal
Bestuur	2,00
Directeuren	11,20
Onderwijzend personeel	174,33
Ondersteunend personeel (met les-gebonden taken)	13,70
Ondersteunend personeel (zonder les-gebonden taken)	12,08
Totaal	213,31

Verdeling per werktijdfactor (31 december 2019)

In onderstaande grafiek is de verdeling per werktijdfactor weergegeven:

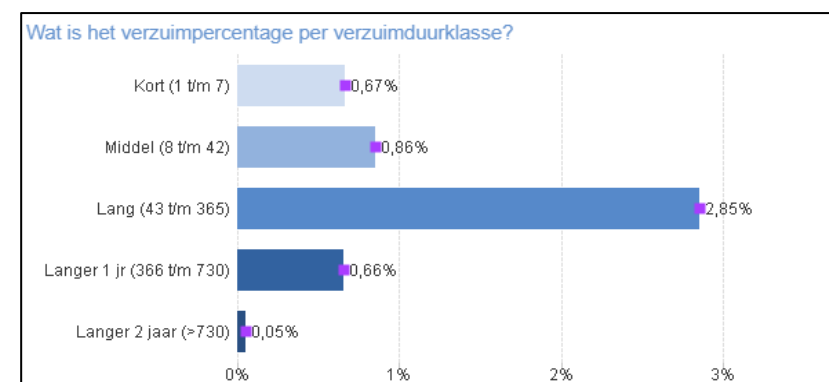
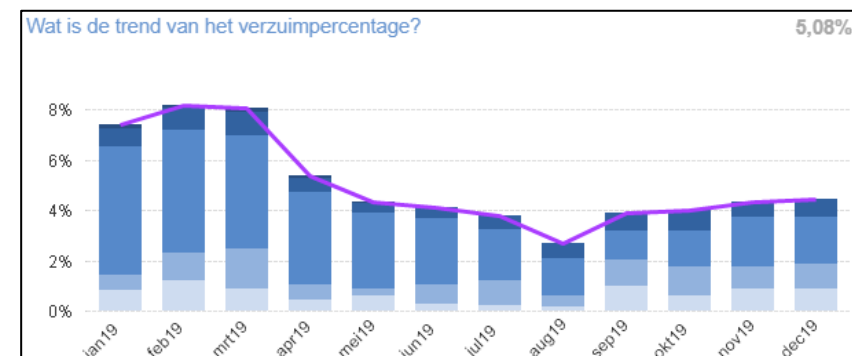
De categorie 0,0 tot 0,2 is relatief groot, dit heeft er mee te maken dat er diverse leerkrachten werkzaam zijn als oproepkracht, zij hebben een nul-urencontract.

Arbo en ziekteverzuimbeleid

Er is een contract afgesloten met ARBO-Unie. Eens per kwartaal heeft een SMO (Sociaal Medisch Overleg) plaatsgevonden, waarbij met de bedrijfsarts de lopende ziektegevallen, mogelijkheden tot preventief handelen en de ARBO-aspecten zijn besproken. Schooldirecteuren zijn in de gelegenheid gesteld om bij de bespreking van hun zieke teamleden aanwezig te zijn. Hiervan is regelmatig gebruik gemaakt.

Ziekteverzuim

Landelijk was het ziekteverzuim in het primair onderwijs 5,9% (peildatum 31-12-2018). Binnen Paraat scholen was in 2019 het ziekteverzuim 5,08%.

In bovenstaande grafiek is te zien dat het verzuim voornamelijk langdurig van aard is, dit betreft de 43^e ziekte dag tot aan het einde van het eerste ziektejaar.

Gevoerd beleid inzake beheersing van uitkering na ontslag

In 2019 zijn acht personeelsleden uit dienst gegaan d.m.v. een vaststellingsovereenkomst. Dit heeft plaatsgevonden zonder enige consequenties voor de werkgever daar de wettelijke voorschriften zijn gevolgd.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Stages

Paraat scholen wil actief een bijdrage te leveren aan een goede opleiding van toekomstige, enthousiaste leerkrachten. Daarom zijn 9 scholen erkend als (academische) opleidingsschool.

Naast opleidingsschool is één school erkend als academische opleidingsschool. Een academische opleidingsschool kent een nauwe samenwerking met opleidingsinstituten en universiteiten, waarbij opleiden, innoveren en onderzoeken op de werkplek centraal staan.

Opleidingsscholen:

RKBS St. Joris (Lichtenvoorde)	RKBS St. Antonius (Vragender)
Basisschool BijEen (Lichtenvoorde)	RKBS Frans ten Bosch (Lichtenvoorde)
OBS De Slinger (Aalten)	OBS De Woelwaters (Ulft)
OBS Op Koers (Varsseveld)	Samenwerkingsschool De Leeuw (Lichtenvoorde)

Academische opleidingsscholen:

OBS 't Montferland ('s-Heerenberg)

Paraat scholen is tevens geregistreerd als erkend leerbedrijf voor een aantal Mbo opleidingen.

Er zijn in 2019 diverse stageplaatsen ingevuld door PABO-studenten en studenten Onderwijsassistent. Voor ieder studiejaar zijn stageplekken aangeboden. Daarnaast zijn ook enkele stageplekken aangeboden aan studenten van de opleiding Zorg en Welzijn, ICT en Sport en Bewegen.

Personeelsbeleid

Om kwalitatief goed onderwijs te kunnen bieden, is het van belang om kwalitatief goede en gemotiveerde medewerkers te binden en boeien binnen de organisatie. De missie/visie met betrekking tot personeel luidt 'Attent op talent'.

Paraat Scholen handelt en acteert om het beste uit haar personeel te halen.

In 2019 is het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 vastgesteld. In dit strategisch beleidsplan zijn op het gebied van Personeel en Organisatie ambities geformuleerd voor de verdere ontwikkeling van het P&O-beleid binnen Paraat scholen. Paraat scholen wil zich profileren als een aantrekkelijk werkgever en ziet ontwikkeling van medewerkers en een professionele cultuur binnen de organisatie daarbij als een belangrijke standaard.

Onderstaand worden de belangrijkste ontwikkelingen binnen P&O weergegeven.

Vervangingsbeleid

Vanaf 1 augustus 2018 is de vervanging van afwezige leerkrachten gewijzigd. Van het vervangingsbudget is 2/3 deel aan het schoolbudget toegevoegd, waarmee scholen gedurende de eerste 2 weken zelf de vervanging moeten regelen. Uitsluitend vervanging vanaf twee weken wordt vanuit de gezamenlijke vervangingspool geregeld (langdurig ziekteverlof en langdurig rechtspositioneel verlof conform CAO PO). Op deze wijze hebben meer leerkrachten een (vaste) benoeming/aanstelling aan een school gekregen.

CAO ontwikkelingen

In de CAO 2018-2019 zijn nieuwe (zwaardere) functiebeschrijvingen en hogere salarisschalen vastgesteld voor leraren per 1 september 2018. De CAO liep tot 1 maart 2019. Na de nieuwe functiebeschrijvingen voor leerkrachten is prioriteit gesteld voor de functies van directeurs en onderwijs ondersteunend personeel binnen de nieuw te ontwikkelen CAO. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO zijn in 2019 opgestart, omdat er echter nog geen nieuwe CAO is afgesloten lopen de onderhandelingen in 2020 door.

Werkdrukmiddelen

Om de werkdruk terug te dringen wordt vanaf 1 augustus 2018 een extra budget aan het budget personeels- en arbeidsmarkt beleid toegevoegd. De regie bij het terugdringen van werkdruk ligt bij de scholen. De schoolleider en het team analyseren waar de werkdruk vandaan komt en kijken wat je aan de werkdruk kunt doen. Op basis daarvan stellen schoolleider en schoolteam een plan op voor de besteding van het extra geld en leggen dit ter instemming voor aan het personeelsdeel van de medezeggenschapsraad.

In het schooljaar 2019-2020 is € 220,-- per leerling beschikbaar gesteld. Binnen Paraat scholen is aan de PMR (personeelsgeleding medezeggenschapsraad) gevraagd om een bestedingsplan op te stellen en deze bij het bestuur in te dienen. Alle scholen hebben een bestedingsplan ingediend.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

Besteding budget 2019-2020	Paraat scholen	%
Personeel: Leraar, onderwijsassistent	€ 556.607	94,5%
Materieel	€ 21.467	3,6%
Deskundigheidsbevordering	--	--
Anders (sparen, externe inzet e.d.)	€ 10.986	1,9%

Verzuim

Het verzuimpercentage binnen Paraat Scholen was jaren hoger dan het landelijk gemiddelde. In verband hiermee is in de tweede helft van 2018 een nieuw verzuimprotocol vastgesteld. Het doel van dit verzuimbeleid is om de juiste begeleiding te bieden om medewerkers zo spoedig mogelijk weer te laten re-integreren, en om zoveel mogelijk preventief te handelen. Daarnaast zijn directeuren getraind in de gespreksvoering rondom verzuim met medewerkers en hebben zij ondersteuning gekregen vanuit P&O.

Formatieproces

Eind 2018 is een plan ontwikkeld voor het formatieproces vanaf schooljaar 2019-2020. In voorgaande jaren was het formatieproces een langdurig traject, met als gevolg dat medewerkers pas op een laat moment wisten waar men het komende schooljaar kwam te werken en meerdere scholen vlak voor de zomervakantie de definitieve personele bezetting rond hadden. De doelstellingen voor dit nieuwe formatieproces waren als volgt: attent op talent van medewerkers, een transparant proces, geen traditionele sollicitatieprocedures maar klikgesprekken en bovenal een kortere doorlooptijd. Het nieuwe formatieproces heeft als resultaat gehad dat de formatie (inclusief de invulling van de personele bezetting) op alle scholen begin april definitief is vastgesteld.

Functiedifferentiatie

De functiemix is in de CAO PO 2018-2019 komen te vervallen. In verband hiermee moet binnen de besturen meer ruimte gemaakt worden voor functiedifferentiatie. Paraat scholen heeft functiedifferentiatiebeleid ontwikkeld voor leerkrachten, in dit beleid worden ontwikkelmogelijkheden geboden voor medewerkers. Daarnaast wordt ingezet op passende functies voor medewerkers en een daarbij passende beloning.

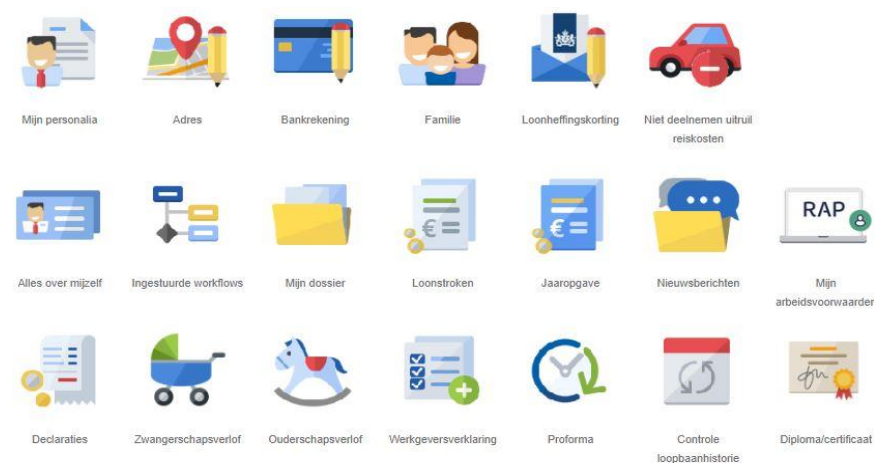
Gesprekkencyclus

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 is een nieuwe gesprekkencyclus geïmplementeerd. Het doel van deze gesprekkencyclus is gerichte feedback voor medewerkers op basis van de bekwaamheidseisen, competenties en resultaten ten behoeve van de ontwikkeling van medewerkers en daarmee de kwaliteit van het onderwijs. De gesprekkencyclus is gericht op het geven van feedback, het geven en uitspreken van waardering en het maken van functionerings- en ontwikkelingsafspraken.

Daarnaast wordt met de gesprekkencyclus invulling gegeven aan de verplichte afspraken op het gebied van gespreksvoering vanuit de CAO PO (hoofdstuk 9).

Optimalisatie processen

Paraat scholen is in 2016 overgegaan naar Driessen (nu IJK, Driessen Groep). Er wordt gewerkt met het administratieprogramma AFAS, met InSite als gebruiksvriendelijke internetapplicatie. In de periode 2016-2018 is de digitalisering geleidelijk in gang gezet. Inmiddels zijn de werkprocessen in kaart gebracht en geoptimaliseerd. Tevens is de digitalisering van personeelsdossiers in 2019 uitgevoerd en afgerond.

InSite bevat een uitgebreide Medewerkers Self Service-applicatie

4. Huisvesting

Meerjarenonderhoud

Voor het planmatig onderhoud aan de scholen is een MOP (Meer-jaren Onderhoud Plan) opgesteld. Aan het eind van het jaar worden de schoolgebouwen geschoond en wordt bepaald of de geplande activiteiten uit het MOP in het volgende boekjaar uitgevoerd moeten worden. Tevens wordt bekeken of er andere onderhouds-activiteiten nodig zijn.

In 2019 zijn de onderhoudswerkzaamheden conform de afspraken vanuit de schouw uitgevoerd.

De schoolgebouwen zijn, met uitzondering van De Wegwijzer in Dinxperlo, in juridisch eigendom van de schoolbesturen. De Wegwijzer in Dinxperlo is sinds 2011 gevestigd in MFA (Multi Functionele Accommodatie) Duplo. MFA Duplo is in beheer bij een beheerstichting.

Projecten huisvesting

IEKC Lichtenvoorde.

In Lichtenvoorde wordt een Integraal Educatief Kind Centrum (IEKC) gerealiseerd. In het IEKC komen kinder-(dag)opvang, jeugdhulp, regulier basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs samen. Naast het inhoudelijke programma is in 2019 ook de aanbesteding van de nieuwbouw van het IEKC gedaan.

Het IEKC zal gerealiseerd worden op de locatie van SBO Ludgerus. In verband hiermee verzorgt SBO Ludgerus gedurende de nieuwbouwperiode het onderwijs vanuit de brede school De Kei.

Voor Paraat scholen participeren SBO Ludgerus en Basisschool BijEen in het IEKC project.

Naar verwachting zal de nieuwbouw in de tweede helft van het schooljaar 2020-2021 gerealiseerd zijn.

Impressie van de nieuwbouw voor het IEKC in Lichtenvoorde.

IKC 's-Heerenberg

In 's-Heerenberg staan 3 basisscholen: Galamaschool en Mariaschool van Pro8 en 't Montferland van Reflexis. De huisvesting van de twee Pro8-scholen is zorgelijk. OBS 't Montferland is in 2002 volledig gerenoveerd en is in 2010 nog uitgebreid met twee groepen.

De gemeente Montferland wil, in navolging van de kern Didam, in 's-Heerenberg een IKC ontwikkelen, waarin bij voorkeur het totale basisonderwijs en overige kindvoorzieningen gevestigd gaan worden.

De voorkeurslocatie is in 2018 vanwege weerstand uit de bevolking door de gemeente ingetrokken. Vervolgens is in 2019 een nieuwe locatie aangewezen, die ook door Paraat scholen zeer geschikt wordt geacht. Er is een haalbaarheidsonderzoek gestart, maar dit heeft nog niet geleid tot een definitieve locatiekeuze. Het is nog onduidelijk hoe de planontwikkeling verder zal verlopen en wanneer het IKC gerealiseerd kan worden.

Projecten in de startblokken.

- Herinrichting onderwijsgebouwen gemeente Aalten
Vanwege de ontgroening (afname van het aantal 4-12 jarigen) is er bij veel scholen in de Achterhoek sprake van leegstand. Ook in de kern Aalten groeit in de komende jaren het overschot aan onderwijsruimten. De gemeente is in 2018 met de schoolbesturen een verkenning gestart naar een herschikking tot 3 onderwijslocaties (2 voor PC-onderwijs en 1 voor Openbaar/ RK onderwijs). Lopende de verkenning is aan HEVO opdracht gegeven quickscans te maken van alle onderwijsgebouwen in de gemeente Aalten. Deze vormen de input voor een geactualiseerd Integraal Huisvestingsplan. Het onderzoek van HEVO heeft in de 2^e helft van 2019 plaatsgevonden. De rapportage zal begin 2020 afgerond worden. Vervolgens kunnen de plannen voor de kern Aalten door gemeente en schoolbesturen verder opgepakt worden.
- Integraal Huisvestingsplan (IHP) gemeente Oude IJsselstreek
De gemeente Oude IJsselstreek heeft in het voorjaar 2019 een nieuw Integraal Huisvestingsplan vastgesteld. Ook in deze gemeente speelt de toename van leegstand in schoolgebouwen een belangrijke rol. Paraat scholen heeft in deze gemeente 5 schoolgebouwen (Varsseveld, Sinderen, Westendorp, Silvolde en Ulft).
 - Bij OBS Op Koers in Varsseveld heeft in 2007 een uitbreiding en renovatie plaatsgevonden. Tevens is de kinderopvang in de school gevestigd en kan vormgegeven worden aan een IKC-ontwikkeling.
 - De nevenvestiging van Op Koers op Sinderen is gebouwd in 1956. In 2007 is het gebouw uitgebreid en gerenoveerd. Het leerlingenaantal daalt gestaag. Het onderwijsconcept zal in 2020 aangepast worden om het bestaansrecht van de school een impuls te geven.
 - OBS De Drie Linden zal op 1 augustus 2020 opgeheven worden.
 - ODS De Leemvoort is goed gehuisvest. Tevens is er een mogelijkheid voor kinderopvang binnen het gebouw
 - OBS De Woelwaters is gevestigd in een gebouw uit 1984, waarna steeds uitbreidingen hebben plaatsgevonden. In 2004 is de school onderwijskundig gerenoveerd. Het streven is om over circa 5 jaar een nieuwe school (bij voorkeur IKC) te realiseren

Vanuit algemeen maatschappelijk perspectief willen wij het vliegwiel van verduurzaming ook op onderwijsterrein (nog meer) in beweging krijgen. Bij het onderdeel ambitie in dit IHP is een concreet voorstel opgenomen om het aspect duurzaamheid ook voor de onderwijsgebouwen samen met de schoolbesturen op te pakken.

5. ICT

In het strategisch beleidsplan is vermeld dat de mogelijkheden van ICT worden benut als ondersteuning bij het gepersonaliseerd leren en als middel om beter te kunnen differentiëren. Scholen hebben daarvoor digitale programma's en hardware aangeschaft. Denk hierbij onder andere aan Snappet en Gynzy.

Tevens speelt ICT een belangrijke rol bij de interne en externe communicatie. Alle medewerkers moeten op een professionele wijze kunnen communiceren met leerlingen, ouders, collega's en alle betrokkenen bij de scholen.

In 2019 zijn aanzienlijke investeringen gedaan op het gebied van ICT:

- Medewerkers hebben aangegeven de voorkeur te geven aan een laptop in plaats van een vaste pc. Met een laptop kunnen medewerkers mobiel zijn binnen de school, zodat ze op elke plek aan de slag kunnen gaan. Daarnaast kan met de laptop thuis (verder) gewerkt worden en hoeft men niet speciaal naar school te komen.
- De bestaande digiborden waren veelal verouderd en waren derhalve aan vervanging toe. Er is gekozen voor touchscreens, waarbij kritisch is gekeken naar de beeld- en geluidskwaliteit. Ook bij de aanschaf van de touchscreens is in de organisatie gevraagd naar de wensen met betrekking tot de functionaliteiten van een touchscreen.
- Met de installatie van de touchscreens en de uitlevering van de laptops is door de bovenscholen medewerker ICT op schoolniveau de digitale omgeving heringericht. Op sommige scholen moest nog een migratie naar Office 365 worden uitgevoerd. Vanaf eind 2019 werken alle Paraat scholen met hetzelfde systeem.
- Er is besloten om alle schoolwebsites onder te brengen bij één leverancier (Heutink ICT/SchoolWapps) met een schoolapp voor communicatie naar ouders.

6. Samenwerking

Paraat scholen werkt met diverse organisaties samen. Samenwerking om het onderwijs goed vorm te kunnen geven, de bedrijfsvoering te optimaliseren en om gezamenlijk te participeren op maatschappelijke ontwikkelingen.

Samenwerking in het kader van realisatie goed onderwijs

Scholen maken gebruik van diverse aanbieders om hun onderwijsprogramma en kwaliteitszorg op de juiste manier in te richten. Denk bijvoorbeeld aan ParnasSys, Gynzy en Snappet. Maar ook aan samenwerking met ketenpartners, zoals bijvoorbeeld kinderopvang Humankind, BAMBI, de Achthoek of partners in onderwijs als Hogeschool Iselinge, IJsselgroep Educatieve Dienstverlening en de technieklokalen.

Samenwerking met ondersteunende organisaties

Om de bedrijfsvoering van een onderwijsorganisatie goed in te richten is samenwerking met ondersteunende diensten nodig.

Paraat scholen werkt voor de uitvoering van de personeels- en salarisadministratie en een deel van de financiële administratie samen met IJK/Driessen, waarbij gebruik gemaakt wordt van AFAS software.

Voor de personeelszorg wordt samengewerkt met ARBO-Unie Oost Nederland.

Ter bestuurs-ondersteuning wordt samengewerkt met de PO-Raad en de besturenorganisaties VOS/ABB en Verus.

Samenwerking schoolbesturen

Schoolbesturen werken op een aantal terreinen en momenten samen:

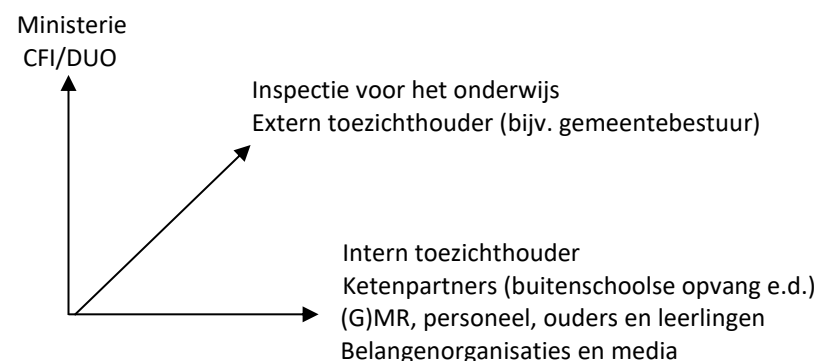
- Op Overeenstemming Gericht Overleg (OOGO) en Lokaal Educatieve Agenda (LEA), waar gemeenten, schoolbesturen en ketenpartners het aanbod op elkaar afstemmen. Thema's zijn o.a. VVE, huisvesting onderwijs, aanpak krimp e.d..
- PON+ dagen. Door het PON en administratiekantoor CABO worden uit efficiencyoverwegingen gezamenlijke netwerkdagen voor bestuurders van

meer-pitters georganiseerd. Aangezien er in de Achterhoek veelal sprake is van een eenhoofdig CvB, zijn deze bijeenkomsten zeer nuttig om kennis te delen.

- Paraat scholen werkt samen met stichting Essentius met betrekking tot het ERD-schap (Eigen Risico Drager) en de inrichting van een vervangingspool.

7. Verantwoording

Het bestuur wil graag invulling geven aan de drie vormen van verantwoording: verticaal, diagonaal en horizontaal. De verticale en diagonale verantwoording is in de meeste gevallen middels wet- en regelgeving ingericht.

De horizontale verantwoording moet veelal door de organisatie zelf vormgegeven worden. De verantwoording van het bestuur naar de interne toezichthouder (RvT) is geregeld middels het toezichtkader en de bijbehorende 'Jaarcyclus en verantwoording'. Ook de verantwoording richting (G)MR is geregeld middels een Reglement Medezeggenschap.

Aandachtspunt is de horizontale verantwoording aan de overige belanghebbenden en betrokkenen.

Het jaarverslag wordt via publicatie op de website (www.paraatscholen.nl) openbaar gemaakt. De totstandkoming van het strategisch beleidsplan is een goed voorbeeld hoe het bestuur de stakeholders wil betrekken bij de verdere ontwikkeling van Paraat scholen.

8. Gevolgen Coronacrisis voor onderwijs en organisatie

De uitbraak van het Coronavirus heeft op de hele wereld een flinke impact, zo ook op het onderwijs.

Scholen zijn op 16 maart gesloten en tot 11 mei is het onderwijsproces door de scholen op afstand vormgegeven. Het overgrote deel van de lesgevende activiteiten vond digitaal plaats. De kinderen en de leerkrachten werkten zoveel mogelijk vanuit huis. De kinderen werden begeleid door ouders en verzorgers bij hun onderwijs. Alle 'fysieke' lesactiviteiten waren tot 11 mei stilgelegd. Daar waar nodig zijn kinderen van vitale beroepen en/of kwetsbare leerlingen op school opgevangen. Tevens is waar mogelijk versneld overgeschakeld naar 'leren en toetsen op afstand'. Hiervoor zijn nauwelijks additionele investeringen noodzakelijk geweest. Dankzij de enorme inzet van de medewerker ICT is snel een goede digitale leeromgeving ingericht. De huidige crisis bood nadrukkelijk een kans voor nieuwe concepten in de toekomst. Vanaf 11 mei zijn de scholen gedeeltelijk open, waarbij de leerlingen 50% onderwijstijd op school hebben.

We verwachten dat door de coronacrisisomstandigheden de leerprestaties van leerlingen in enige mate negatief beïnvloed worden.

Voor zover bekend en te overzien zal de Coronacrisis (nog) niet leiden tot verstrekken (personele en materiële) gevolgen. De verzuimkosten zullen toenemen. Niet de vervangingskosten, maar mogelijke kosten voor afwezigheid, verzuim en begeleiding van collega's na of bij vermindering van de coronamaatregelen. Ook de kosten voor hygiëne-maatregelen zullen stijgen.

Het Coronavirus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2019, maar wel voor naar verwachting veel beleidsterreinen van de begroting 2020 en mogelijk voor de jaren daarna. Hoe groot de financiële impact zal zijn is nu onmogelijk te bepalen. De risico's worden voortdurend gemonitord. De organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. Er worden geen liquiditeitsproblemen en geen significante impact op het exploitatieresultaat 2020 verwacht.

9. Financiële informatie

Toelichting

Vanwege de organisatorische verbondenheid en eenheid van toezicht en leiding tussen Reflexis Openbaar Basisonderwijs en stichting LIMA is er sprake van een groepsrelatie en bestaat de verplichting om een geconsolideerde jaarrekening op te stellen. Daarom worden in dit verslag voor de eerste maal geconsolideerde jaarrekeningcijfers van Reflexis Openbaar Basisonderwijs en stichting LIMA gepresenteerd.

Het betreft twee organisaties die tot een groep verbonden zijn. Daarom is er geen groepshoofd die de consolidatieplicht heeft. De verslaggevingsvoorschriften schrijven voor dat er één organisatie als groepshoofd wordt aangewezen en dat er een jaarrekening wordt opgemaakt bestaande uit de geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening van de als hoofd van de groep aangewezen stichting. Omdat geen van beide organisaties leidend is in de samenwerking, is iedere keuze voor een groepshoofd arbitrair.

Op basis van het gegeven dat openbaar onderwijs een wettelijke plicht is en bijzonder onderwijs een wettelijk recht is, is Reflexis Openbaar Basisonderwijs aangewezen als hoofd van de groep.

In de bijlagen worden enkelvoudige jaarrekeningen van Reflexis Openbaar Basisonderwijs en stichting LIMA aangeboden, alsmede de bijbehorende specificaties en toelichtingen.

In dit hoofdstuk worden de geconsolideerde balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht van Paraat scholen (samenwerking Reflexis en LIMA) gepresenteerd.

B. Balans per 31-12-2019 na resultaatbestemming

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
	€	€		€	€
Materiële vaste activa	<u>1.873.786</u>	<u>1.586.339</u>	Eigen vermogen	4.375.648	3.769.804
Totaal vaste activa	1.873.786	1.586.339			
Vorderingen	1.062.128	1.064.759	Voorzieningen	1.719.267	1.574.300
Liquide middelen	<u>4.779.918</u>	<u>4.410.547</u>			
Totaal vlottende activa	5.842.046	5.475.307	Kortlopende schulden	1.620.917	1.717.542
Totaal activa	7.715.832	7.061.646	Totaal passiva	7.715.832	7.061.646

C. Staat van baten en lasten over 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten			
Rijksbijdragen OCW	18.475.689	17.629.000	17.743.815
Overige overheidsbijdragen	13.793	16.600	32.608
Overige baten	225.760	151.900	272.220
Totaal baten	<u>18.715.243</u>	<u>17.797.500</u>	<u>18.048.643</u>
Lasten			
Personeelslasten	15.540.570	15.762.300	16.155.425
Afschrijvingen	322.188	398.200	329.962
Huisvestingslasten	1.094.755	1.011.100	1.025.056
Overige lasten	1.200.818	1.199.200	1.346.362
Totaal lasten	<u>18.158.331</u>	<u>18.370.800</u>	<u>18.856.805</u>
Saldo baten en lasten	<u>556.912</u>	<u>-573.300</u>	<u>-808.163</u>
Financiële baten en lasten	48.932	63.500	66.458
Resultaat	<u>605.844</u>	<u>-509.800</u>	<u>-741.706</u>
Resultaat na belastingen	<u>605.844</u>	<u>-509.800</u>	<u>-741.706</u>
Totaal resultaat	<u>605.844</u>	<u>-509.800</u>	<u>-741.706</u>

	2019 Euro	2018 Euro
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	556.912	-808.163
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	322.188	329.962
- Mutaties voorzieningen	144.968	187.485
- Koersresultaten FVA	0	0
- Overige mutaties eigen vermogen		
	467.156	517.447
Veranderingen in vlottende middelen		
- Vorderingen	-326.889	-56.632
- Kortlopende schulden	232.895	251.895
	<u>-93.993</u>	<u>195.263</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	930.074	-95.453
- Ontvangen intrest	50.517	68.260
- Betaalde Intrest	-1.586	-1.801
	48.932	66.459
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	979.006	-28.993
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
- Investerings in materiële vaste activa	-631.177	-328.860
- Desinvesterings in materiële vaste activa	21.541	0
	-609.636	-328.860
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-609.636	-328.860
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>369.371</u>	<u>-357.853</u>
Liquide middelen 1-1	4.410.547	4.768.400
Liquide middelen 31-12	<u>4.779.918</u>	<u>4.410.547</u>
Mutatie liquide middelen	<u>369.371</u>	<u>-357.853</u>

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

E1. Toelichting behorende tot de balans

1 Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.5	
	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal
Stand per 1 januari 2019				
Aanschafprijs	77.816	3.648.249	1.056.547	4.782.612
Afschrijving cumulatief	12.848	2.385.328	798.098	3.196.274
Boekwaarde 1-1-2019	64.968	1.262.921	258.449	1.586.338
Investerings 2019	0	620.769	10.408	631.177
Desinvesteringen 2019	0	18.031	3.510	21.541
Afschrijvingen 2019	3.906	245.267	73.015	322.188
Saldo mutaties	-3.906	357.471	-66.118	287.448
Stand per 31 december 2019				
Aanschafprijs	77.816	4.250.987	1.063.444	5.392.248
Afschrijving cumulatief	16.754	2.630.595	871.114	3.518.462
Boekwaarde	61.063	1.620.392	192.331	1.873.786

1.2 Vlottende activa

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.2 Vorderingen		
1.2.2.1 Debiteuren	20.807	59.420
1.2.2.2 OCW/EZ	734.192	779.681
1.2.2.3 Gemeenten en GR's	3.535	-
1.2.2.10 Overige vorderingen	182.014	162.220
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	119.097	43.265
1.2.2.14 Nog te ontvangen interest	2.484	20.173
Totaal vorderingen	1.062.128	1.064.759
1.2.4 Liquide middelen	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	4.779.918	4.410.547
Totaal liquide middelen	4.779.918	4.410.547

2.1 Eigen vermogen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	3.769.804	4.511.509
Bestemming van het resultaat	90.941	741.705-
Stand per 31 december	3.860.745	3.769.804
Bestemmingsreserve CAO- resultaat 2019		
Stand per 1 januari	-	-
Bestemming van het resultaat	514.903	-
Stand per 31 december	514.903	-
Stand per 31 december	4.375.648	3.769.804

2.2 Voorzieningen

	Mutaties				
	Stand per 1-1-2019 EUR	Dotaties 2019 EUR	Ont- trekkingen 2019 EUR	Vrijval 2019 EUR	Saldo 31-12-2019 EUR
2.2.1 Personele voorzieningen					
2.2.1.4 Voorziening jubilea	157.463	41.411	45.271		153.605
Totaal personele voorzieningen	157.463	41.411	45.271	-	153.605
2.2.3 Voorziening voor groot onderhoud	1.416.836	277.357	128.530		1.565.662
Totaal voorzieningen	1.574.299	318.769	173.801	-	1.719.267
Onderverdeling saldo					
	Kortlopend deel < 1 jaar EUR		Langlopende deel > 1 jaar EUR		
Voorziening jubilea	15.360		138.245		
Voorziening groot onderhoud	717.340		848.323		
Totaal voorzieningen	732.700		986.568		

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
2.4.8 Crediteuren	149.078	120.280
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	597.762	657.639
2.4.10 Schulden ter zake van pensioenen	196.369	176.802
2.4.12 Overige kortlopende schulden	176.005	239.094
2.4.17 Vakantiegeld	482.305	488.810
2.4.19 Overige	19.399	34.917
Totaal kortlopende schulden	1.620.917	1.717.542

A.1.6**Niet uit de balans blijvende rechten en plichten****Rechten**

Er zijn geen niet in de balans opgenomen rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	<u>Kopieercontract</u>	<u>Huur bestuurskantoor</u>
Leverancier	Canon	Wonion
Periode van	1-11-2019	1-12-2015
Periode tot	1-11-2025	1-12-2025
Bedrag per maand	6.655	2.788
Bedrag boekjaar	79.860	33.459
Bedrag < 1 jaar	79.860	33.459
Bedrag 1-5 jaar	319.440	133.836
Bedrag > 5 jaar	63.223	30.671
Bedrag totaal	462.523	197.966

Bovenstaande contracten zijn afgesloten voor de afzonderlijke organisaties Reflexis Openbaar Basisonderwijs en stichting LIMA.

E2. Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019

3 Baten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.1. Rijksbijdragen OCW/EZ	18.475.689	17.629.000	17.743.815
3.2 Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	13.793	16.600	32.608
3.5 Overige baten	225.760	151.900	272.220
	<u>18.715.243</u>	<u>17.797.500</u>	<u>18.048.643</u>

3.1.1 Rijksbijdragen

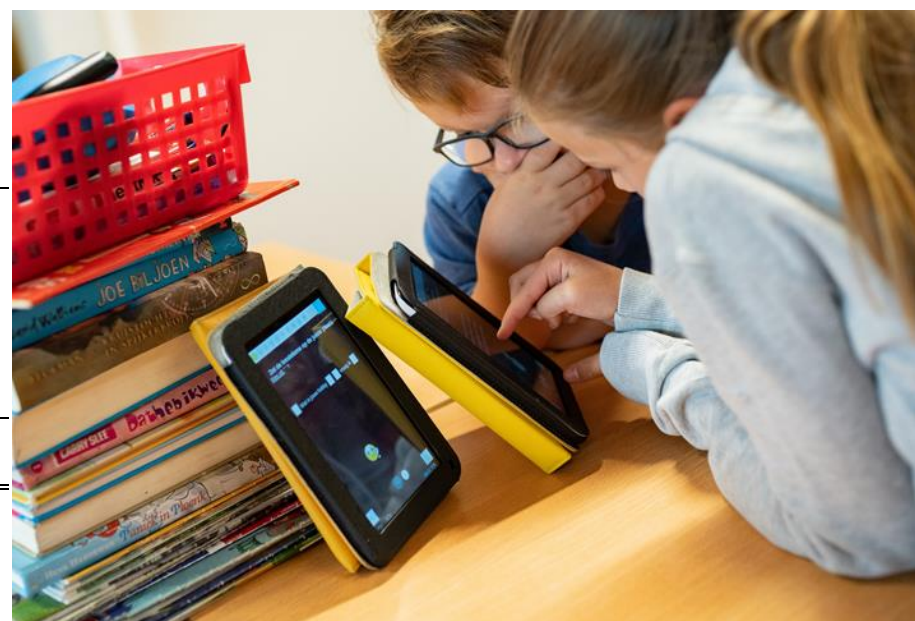
	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	17.178.714	16.473.060	16.397.715
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	0	0	86.854
3.1.3.1 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	1.296.975	1.155.940	1.259.246
	<u>18.475.689</u>	<u>17.629.000</u>	<u>17.743.815</u>

3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.2.2.2 Overige gemeentelijke bijdragen	13.793	16.600	32.608

3.5 Overige baten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.5.1 Opbrengsten verhuur	128.490	112.900	118.330
3.5.10 Overige	92.270	39.000	153.890
Totaal overige baten	<u>225.760</u>	<u>151.900</u>	<u>272.220</u>

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	11.170.830	14.899.800	11.428.511
4.1.1.2 Sociale lasten	1.552.908	0	1.580.647
4.1.1.3 Premies participatiefonds	410.992	0	526.891
4.1.1.4 Premies vervangingsfonds	17.086	0	17.389
4.1.1.5 Pensioenpremies	1.798.833	0	1.539.493
	<u>14.950.649</u>	<u>14.899.800</u>	<u>15.092.932</u>
4.1.2 Overige personele lasten			
4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	41.411	0	5.793
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	109.877	125.300	354.684
4.1.2.3 Overig	734.360	737.200	899.645
	<u>885.648</u>	<u>862.500</u>	<u>1.260.122</u>

4.1.3**Ontvangen vergoedingen**

4.1.3.1

Vergoedingen participatiefonds			0
--------------------------------	--	--	---

4.1.3.2

Vergoedingen vervangingsfonds	0	0	0
-------------------------------	---	---	---

4.1.3.3

Uitkeringen die de personeelslasten verminderen	-295.728	0	-197.629
---	----------	---	----------

Totaal personeelslasten

	-295.728	0	-197.629
	<u>15.540.570</u>	<u>15.762.300</u>	<u>16.155.425</u>

Het gemiddeld aantal FTE bedroeg ultimo 2019 en 2018 respectievelijk 223,3 en 230,8

4.2 Afschrijvingen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.2.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Installaties	3.906	3.906	3.906
Meubilair & Inventaris	105.338	119.074	106.009
ICT	139.929	181.508	125.319
Leermiddelen	73.015	93.712	94.728
Totaal afschrijvingen	322.188	398.200	329.962

4.3 Huisvestingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.1 Huurlasten	36.038	32.900	32.934
4.3.3 Onderhoudslasten	96.872	71.000	82.579
4.3.4 Lasten voor energie en water	251.587	250.100	245.116
4.3.5 Schoonmaakkosten	237.762	227.400	225.878
4.3.6 Belastingen en heffingen	32.002	30.500	21.552
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	277.357	314.200	311.863
4.3.8 Overige	163.137	85.000	105.629
Totaal huisvestingslasten	1.094.755	1.011.100	1.025.056

4.4 Overige instellingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerlasten	254.045	231.700	251.214
4.4.2 Inventaris en apparatuur	6.780	-	4.105
4.4.3 Leermiddelen	617.764	668.800	710.194
4.4.5 Overige	322.229	298.700	380.849
Totaal overige instellingslasten	1.200.818	1.199.200	1.346.362

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

6 Financiële baten en lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	50.517	65.000	69.259
	50.517	65.000	68.259
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke kosten	1.586	1.500	1.801
	1.586	1.500	1.801
Saldo financiële baten en lasten	48.932	63.500	66.458
Jaarresultaat	605.844	509.800-	741.705-

F. Overzicht verbonden partijen

Naam	SWV Passend Primair Onderwijs Doetinchem	SWV Oost Achterhoek
Juridische vorm	Stichting	Stichting
Statutaire zetel	Doetinchem	Winterswijk
Code activiteiten	4 (overig)	4 (overig)
Deelname percentage	7,72%	24,61 %

De aard van verbondenheid met het samenwerkingsverband is:

Er wordt door de schoolbesturen gezamenlijk vorm gegeven aan een stelsel waarbij sprake is van een flexibele inrichting van de speciale onderwijszorg, waardoor besturen en scholen in staat zijn aan de zorgplicht te voldoen.

G. Kengetallen	31-12-2019	31-12-2018
Huisvestingsratio	0,06	0,05
Liquiditeit (current ratio)	3,60	3,19
Liquiditeit (quick ratio)	3,60	3,19
Personeelslasten / rijksbijdragen	0,84	0,91
Personeelslasten / totaal baten plus financiële baten	0,83	0,89
Personeelslasten / totaal lasten plus financiële lasten	0,86	0,86
Rentabiliteit	0,03	0,04-
Solvabiliteit I	0,57	0,53
Solvabiliteit II	0,79	0,76
Weerstandsvermogen	0,23	0,21
Kapitalisatiefactor	40,79	38,62
Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa (DUO)	0,14	0,12
Algemene reserve / totaal baten plus financiële baten	0,21	0,21
Voorzieningen / totaal baten plus financiële baten	0,09	0,09
Rijksbijdragen / totaal baten plus financiële baten	0,98	0,98
Overige overheidsbijdragen en -subsidies / totaal baten plus financiële baten	0,00	0,00
Netto werkkapitaal	0,22	0,21

H. Bestemming van het resultaat 2019

Het exploitatieresultaat over 2019 bedraagt €	605.844
Hiervan is te bestemmen voor:	
Algemene reserve	90.941
Bestemmingsreserve CAO 2019	514.903
Totaal	605.844

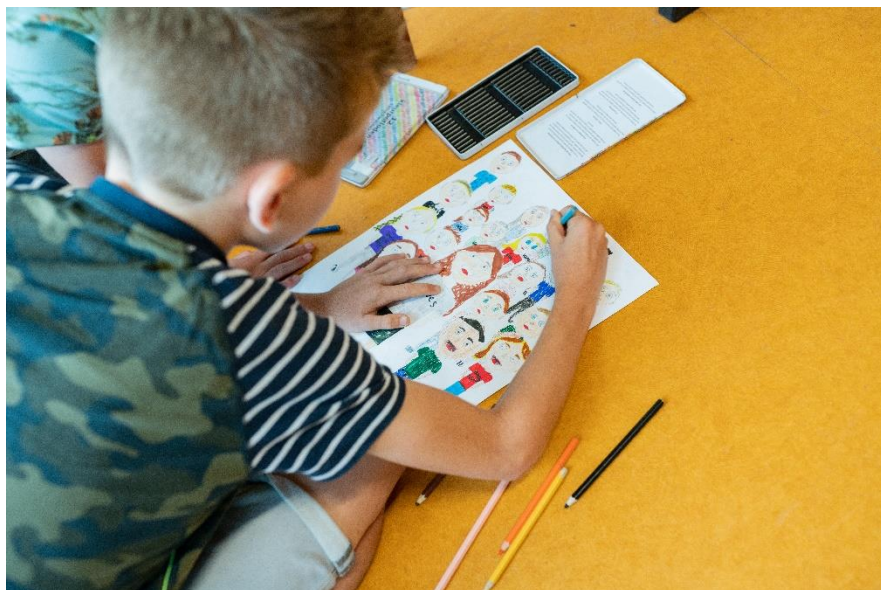
Jaarverslag 2019 Paraat scholen

I. Gebeurtenissen na balansdatum

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van Reflexis / LIMA.

Op korte termijn verwachten wij geen directe impact op de continuïteit van onze organisatie. De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en de personeelsleden en de kwaliteit van het onderwijs.

Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes en hygiëne-maatregelen. Deze risico's zijn vooralsnog echter niet te kwantificeren in financiële zin.

10. Verslag Raad van Toezicht

In 2019 zijn geen wijzigingen opgetreden in de samenstelling van de Raad van toezicht.

Vergaderingen

De Raad van Toezicht heeft in 2019 zeven reguliere vergaderingen belegd.

De agenda van de vergaderingen is gebaseerd op een vastgestelde 'Jaarcyclus en verantwoording'. Vanuit het College van Bestuur zijn de vermelde verantwoordings-rapportages conform jaarplanning aangeboden, waardoor de Raad van Toezicht over alle beleidsterreinen is geïnformeerd.

Naast de verantwoordingsrapportages wordt bij iedere vergadering een dashboard aangeboden, waardoor actuele ontwikkelingen voor de leden van de Raad van Toezicht zijn te volgen.

In de verordening respectievelijk statuten is opgenomen dat het College van Bestuur voorafgaande goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig heeft voor het nemen van besluiten over daarin genoemde zaken.

In 2019 was betreffende goedkeuring vereist voor:

- Begroting 2019. Bij de voorbereiding van de begroting is de auditcommissie, waarin twee RvT-leden zitting hebben, betrokken geweest. Op 4 februari 2019 heeft de Raad van Toezicht de begroting 2019 behandeld en goedgekeurd.
- Het bestuursverslag 2018 incl. jaarrekening en goedkeurende accountantsverklaring is tijdens de RvT-vergadering van 27 mei 2019 behandeld.
- Het strategisch beleidsplan 2019-2023 is op 18 december 2019 ter goedkeuring voorgelegd aan de Raad van Toezicht.
- In verband met de vorming van een samenwerkingsschool is een statutenwijziging voor stichting LIMA tijdens de RvT-vergadering van 27 mei 2019 goedgekeurd. Met deze statutenwijziging konden OBS Het Hof en RKBS De Regenboog per 1 augustus 2019 fuseren tot samenwerkingsschool De Leeuw.
- Vanwege de vorming van een IEKC in Lichtenvoorde is de RvT akkoord gegaan met de fusie per 1 augustus 2019 van RKBS Pastoor van Ars en St. Jozefschool in Lichtenvoorde.

Jaarverslag 2019 Paraat scholen

- f) Het voornemen tot opheffing van OBS De Drie Linden is in de RvT vergadering besproken en goedgekeurd.
- g) De Raad van Toezicht heeft in december besloten om een uitvraag te doen naar de accountantscontrole 2020 e.v. en heeft met betrekking tot die keuze een besluit genomen.
- h) In het kader van de oprichting van de Stichting IEKC is de RvT volledig meegenomen in de ontwikkelingen en is vanwege de betrokkenheid van de organisatie bij de stichting IEKC goedkeuring verleend.
- i) De begroting 2020 is na positief advies van de auditcommissie op 18 december 2019 goedgekeurd.

Specifieke onderwerpen in 2019.

Zoals eerder aangegeven werkt de Raad van Toezicht met een vastgestelde 'jaarcyclus en verantwoording', waardoor middels verantwoordingsrapportages over alle beleidsterreinen informatie wordt aangeboden en door het College van Bestuur verantwoord wordt of aan gestelde doelen en kaders is voldaan.

Daarnaast heeft de Raad van Toezicht in 2019 ruim aandacht besteed aan de bedrijfsvoering van de organisatie.

Bij het opstellen van de jaarrekening 2018 bleek dat het resultaat aanmerkelijk negatiever was dan begroot. Aangezien ook de budgetrapportages over voorgaande periode niet konden worden opgesteld, heeft de Raad van Toezicht aangegeven het gevoel te hebben niet in control te zijn.

Aan het College van Bestuur is opdracht gegeven om een uitgebreide analyse van de begroting 2018 en realisatie 2018 uit te voeren. Deze analyse is in mei en juli 2019 binnen de RvT-vergadering besproken. De oorzaken van de overschrijding zijn met de analyse duidelijk geworden en er zijn afspraken vastgelegd, waardoor de kans dat deze oorzaken zich zouden herhalen uitgesloten is.

Voor een juiste informatievoorziening is in mei 2019 tevens besloten dat het College van Bestuur bij iedere RvT-vergadering een actuele verzuimrapportage en budgetrapportage zal aanbieden.

De Raad van Toezicht heeft vastgesteld dat op het gebied van ziekteverzuim in 2019 veel zaken zijn opgepakt. Dat daardoor het verzuimpercentage aanzienlijk is gedaald en zich onder het landelijke verzuimpercentage bevindt. De Raad van Toezicht heeft ten aanzien van die ontwikkelingen meerdere malen de waardering uitgesproken naar het College van Bestuur en de afdeling P&O.

De budgetrapportages hebben er toe bijgedragen dat de Raad van Toezicht een goed en actueel beeld van de financiële ontwikkelingen in het jaar 2019 hebben gekregen. De realisatie heeft het hele jaar in de pas gelopen met de opgestelde begroting, hetgeen aangeeft dat de organisatie 'grip op de financiën' heeft. Ook met betrekking tot de budgetrapportages heeft de Raad van Toezicht aangegeven tevreden te zijn over de ontwikkelingen.

Evaluatie

Conform de 'jaarcyclus en verantwoording' heeft de RvT in september het eigen functioneren geëvalueerd. In 2018 was het toezichts- en beleidskader doorgenomen en op onderdelen aangepast. De Raad van Toezicht zag geen aanleiding om het toezichts- en beleidskader in 2019 ter herzien.

Toezichtvisie en taakopvatting

Naast het uitoefenen van algemeen toezicht wil de RvT thema's en strategische onderwerpen bespreekbaar maken en daarover sparren. Tijdens de reguliere vergaderingen is hiervoor gelegenheid voor de RvT en het CvB. Met agendapunt 6 'informatie' is hiervoor ruimte tijdens elke RvT-vergadering. Diverse thema's zijn in 2019 hierbij besproken.

Daarnaast heeft de RvT jaarlijks een overleg met resp. de GMR en de schooldirecteuren. Deze werkwijze zorgt er voor dat de afhankelijke positie ten aanzien van de informatievoorziening wordt verkleind.

Namens de Raad van Toezicht
Theo Hek, voorzitter

11. Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Jaarrekening

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	41501
Naam instelling	Reflexis Openbaar Basisonderwijs
Rechtsvorm:	Openbaar rechtspersoon
Postadres	Postbus 14, 7070 AA Uift
Bezoekadres	Hutteweg 113, 7071 BV Uift
Telefoon	0315-215009
Contactpersoon	F.J. Stieber, M.M. Wenting
Telefoon	0315-215009
E-mail	bestuurskantoor@paraatscholen.nl

Brin	Naam	Sector	
06CP	OBS De Wegwijzer	PO	
06DF	OBS Het Hof	PO	tot 1-8-2019
07FK	OBS De Slinger	PO	
12IL	OBS De Drie Linden	PO	
13JK	OBS Op Koers	PO	
13ON	OBS Leemvoort	PO	
18FK	OBS 't Montferland	PO	
18FM	OBS De Woelwaters	PO	

A. Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Voor de indeling van de jaarrekening is gebruik gemaakt van de modellen in het xbrl-portaal. De bedragen in de jaarrekening zijn opgenomen in hele euro's. De grondslag voor de waardering van activa, passiva en voor het bepalen van het resultaat is de verkrijgingsprijs.

De jaarrekening is in opdracht van de Raad van Toezicht gecontroleerd door Mazars TKH N.V.. De controle verklaring is opgenomen onder de overige gegevens.

Activiteiten

Reflexis Openbaar Basisonderwijs is een schoolbestuur met 7 openbare basisscholen in de gemeenten Aalten, Montferland en Oude IJsselstreek. De scholen van Reflexis verzorgen regulier basisonderwijs aan kinderen van 4 tot 12 jaar. In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Reflexis Openbaar Basisonderwijs en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Reflexis Openbaar Basisonderwijs en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Reflexis Openbaar Basisonderwijs en Stichting Lima voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre worden aangestuurd door hetzelfde College van Bestuur en staan onder toezicht van dezelfde Raad van Toezicht. Daar beide entiteiten zich kwalificeren als een economische eenheid waarin rechtspersonen organisatorisch zijn verbonden, dient, op grond van de wet- en regelgeving, Richtlijn Jaarverslag Onderwijs alsmede Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, een samengevoegde jaarrekening te worden opgesteld.

Reflexis Openbaar Basisonderwijs is aangewezen als groepshoofd en de samengevoegde jaarrekening is gebaseerd op de algemeen geldende financiële regelgeving.

Navolgend zijn de transacties met Stichting Lima weergegeven:

- de doorberekening van loonkosten aan Stichting Lima;
- de doorberekening van kosten aan Stichting Lima.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Consolidatiegrondslagen

In de geconsolideerde jaarrekening zijn dezelfde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd als in de enkelvoudige jaarrekeningen

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn aangepast. Er zijn touchscreens opgenomen.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien voor het geven van het in art.2:362 lid BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Alleen investeringen boven de € 500 worden geactiveerd. Hierna worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Categorie	Subcategorie	Afschrijvingstermijn	
		in jaren	in procenten
Installaties	Verwarming	15	6,7
	Alarm	10	10
	Zonnepanelen	10	10
	Liften	15	6,7
Meubilair	Stoelen	20	5
	Bureaus	10	10
	Kasten	20	5
	Docentensets	20	5
	Leerlingensets	20	5
	Garderobe	20	5
	Speeltoestellen	20	5
	Inrichting speellokaal	20	5
	Inventaris	5	20
ICT	Kopieerapparatuur	5	20
	Audio-/video installatie	5	20
	Projectiemiddelen	5	20
	Keukenapparatuur	5	20
	Schoonmaakapparatuur	5	20
	Servers	5	20
	Netwerk	10	10
	Computers	5	20
	Printers	5	20
	Beamers	5	20
	Ipads	5	20
	Digitale borden	10	10
	Touchscreens	8	12,5
	Telefooncentrale	10	10
Leermiddelen	Methoden	8	12,5
	Spel- en sportmateriaal	8	12,5

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De openbaar rechtspersoon beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waarde-verminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven. Onder de vorderingen zijn ook de vooruitbetaalde kosten opgenomen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en de nog te ontvangen bedragen, voor zover ze niet onder andere vorderingen zijn te plaatsen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Ze staan ter vrije beschikking van het bestuur en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen dat in deze jaarrekening wordt gepresenteerd, is het eigen vermogen na resultaatbestemming.

Voorziening onderhoud

Deze voorziening dient ter egalisatie van de onderhoudskosten. De dotatie komt ten laste van de exploitatierekening. De onderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening jubileum

De accountant geeft twee opties om de omvang van de voorziening te berekenen:

- Als het bestuur de opgebouwde dienstjaren inzichtelijk heeft of het aantal fte's is minder dan 40 dient de door Mazars ter beschikking gestelde rekentool te worden gehanteerd voor de berekening van de voorziening per 31-12-2019.
- Indien het bestuur de opgebouwde dienstjaren niet inzichtelijk heeft en de omvang van het bestuur in totaal meer dan 40 fte is, mag de voorziening per 31-12-2019 worden berekend middels een forfaitair bedrag van € 780 per fte.

Het bestuur kiest voor optie b

Voorziening duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO 2014-2015 zijn een aantal vernieuwende afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2014.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd. Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarderen van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijf-kans).

Binnen Reflexis Openbaar Basisonderwijs wordt niet gespaard voor duurzame inzetbaarheid.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de kortlopende schulden zijn ook vooruit ontvangen bedragen opgenomen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en de nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is uitgegaan van het baten- en lastenstelsel. Dit betekent dat de opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Kosten hoeven nog geen uitgaven te zijn en opbrengsten nog geen inkomsten.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekenings-clausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekenings-clausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekenings-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Opbrengsten

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voor zover de hiermee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

Reflexis Openbaar Basisonderwijs heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2019 en 2018 waren er voor de openbaar rechtspersoon geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De beleidsdekkingsgraad van het ABP per 31 december 2019 bedroeg 95,8%. Eind 2018 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van het ABP 103,8%.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten van de materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel op uitgaven die noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs. Deze worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en bankkosten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen (banktegoeden). In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van Reflexis om geldstromen te genereren.

B. Balans

Balans per 31-12-2018 na resultaatbestemming 2019

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
	€	€		€	€
Materiële vaste activa	<u>926.687</u>	<u>800.735</u>	Eigen vermogen	2.348.865	2.134.874
Totaal vaste activa	926.687	800.735			
Vorderingen	587.406	497.966	Voorzieningen	773.099	742.641
Liquide middelen	<u>2.297.337</u>	<u>2.264.721</u>			
Totaal vlottende activa	2.884.743	2.762.686	Kortlopende schulden	689.465	685.906
Totaal activa	3.811.430	3.563.422	Totaal passiva	3.811.430	3.563.422

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten			
Rijksbijdragen OCW	7.895.052	7.800.000	7.974.385
Overige overheidsbijdragen	4.930	3.600	3.614
Overige baten	106.185	93.900	126.364
Totaal baten	<u>8.006.166</u>	<u>7.897.500</u>	<u>8.104.362</u>
Lasten			
Personeelslasten	6.544.023	6.856.300	6.970.822
Afschrijvingen	131.938	160.200	120.632
Huisvestingslasten	586.780	567.500	574.532
Overige lasten	529.590	525.200	563.452
Totaal lasten	<u>7.792.331</u>	<u>8.109.200</u>	<u>8.229.438</u>
Saldo baten en lasten	<u>213.835</u>	<u>-211.700</u>	<u>-125.076</u>
Financiële baten en lasten	156	-500	-47
Resultaat	<u>213.991</u>	<u>-212.200</u>	<u>-125.123</u>
Resultaat na belastingen	<u>213.991</u>	<u>-212.200</u>	<u>-125.123</u>
Totaal resultaat	<u>213.991</u>	<u>-212.200</u>	<u>-125.123</u>

	2019 Euro		2018 Euro
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>			
Saldo van baten en lasten	213.835		-125.076
Aanpassingen voor:			
- afschrijvingen	131.938		120.632
- Mutaties voorzieningen	30.458		89.315
- Overige mutaties eigen vermogen			
	162.396		209.947
Veranderingen in vlottende middelen			
- Vorderingen	-89.440		-35.255
- Kortlopende schulden	3.559		61.593
	<u>-85.881</u>		<u>26.338</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	290.350		111.210
- Ontvangen intrest	718		724
- Betaalde Intrest	-562		-771
	156		-47
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	290.506		111.163
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>			
- Investerings in materiële vaste activa	-279.432		-240.872
- Desinvesteringen in materiële vaste activa	21.541	0	
	-257.891		-240.872
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-257.891		-240.872
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>32.616</u>		<u>-129.709</u>
Liquide middelen 1-1	2.264.721		2.394.430
Liquide middelen 31-12	<u>2.297.337</u>		<u>2.264.721</u>
Mutatie liquide middelen	<u>32.616</u>		<u>-129.709</u>

E1. Toelichting behorende tot de balans

1 Activa

1.1 Vaste activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.5	
	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal
Stand per 1 januari 2019				
Aanschafprijs	58.146	1.391.067	412.699	1.861.912
Afschrijving cumulatief	6.945	749.802	304.431	1.061.178
Boekwaarde 1-1-2019	51.201	641.265	108.268	800.735
Investeringen 2019	0	277.055	2.376	279.432
Desinvesteringen 2019	0	18.031	3.510	21.541
Afschrijvingen 2019	1.938	105.284	24.715	131.938
Saldo mutaties	-1.938	153.740	-25.849	125.953
Stand per 31 december 2019				
Aanschafprijs	58.146	1.650.091	411.565	2.119.803
Afschrijving cumulatief	8.883	855.086	329.146	1.193.116
Boekwaarde	49.263	795.005	82.419	926.687

1.2 Vlottende activa

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.2 Vorderingen		
1.2.2.1 Debiteuren	6.774	23.258
1.2.2.2 OCW/EZ	126.175	357.712
1.2.2.3 Gemeenten en GR's	-	-
1.2.2.10 Overige vorderingen	400.265	99.617
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	53.475	16.661
1.2.2.14 Nog te ontvangen interest	718	718
Totaal vorderingen	587.406	497.966
1.2.4 Liquide middelen	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	2.297.337	2.264.721
Totaal liquide middelen	2.297.337	2.264.721

2. Passiva

2.1 Eigen vermogen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	2.134.874	2.259.997
Bestemming van het resultaat	<u>6.614</u>	<u>125.123-</u>
Stand per 31 december	2.141.488	2.134.874
Bestemmingsreserve CAO-resultaat 2019		
Stand per 1 januari	-	-
Bestemming van het resultaat	<u>207.377</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>207.377</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u><u>2.348.865</u></u>	<u><u>2.134.874</u></u>

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personele voorzieningen

2.2.1.4

Voorziening jubilea

Totaal personele voorzieningen

2.2.3 Voorziening voor groot onderhoud

Totaal voorzieningen

Mutaties

Stand per 1-1- 2019 EUR	Dotaties 2019 EUR	Ont- trekkingen 2019 EUR	Vrijval 2019 EUR	Saldo 31-12- 2019 EUR
68.699	19.389	26.767		61.322
68.699	19.389	26.767	-	61.322
673.942	123.972	86.137		711.778
742.641	143.362	112.903	-	773.099

Voorziening jubilea

Voorziening groot onderhoud

Totaal voorzieningen

Onderverdeling saldo	
Kortlopend deel < 1 jaar EUR	Langlopende deel > 1 jaar EUR
	6.132
	55.188
251.976	459.803
258.108	514.991

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
2.4.8 Crediteuren	67.060	34.813
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	242.581	289.712
2.4.10 Schulden ter zake van pensioenen	77.349	77.843
2.4.12 Overige kortlopende schulden	98.167	47.923
2.4.17 Vakantiegeld	192.652	214.504
2.4.19 Overige	11.655	21.111
Totaal kortlopende schulden	6859.465	685.906

E2. Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019**3 Baten**

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.1. Rijksbijdragen OCW/EZ	7.895.052	7.800.000	7.974.385
3.2 Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	4.930	3.600	3.614
3.5 Overige baten	106.185	93.900	126.364
	8.006.166	7.897.500	8.104.362

3.1.1 Rijksbijdragen

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	7.463.533	7.428.600	7.452.095
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	-	-	68.084
3.1.3.1 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	431.519	371.400	454.206
	7.895.052	7.800.000	7.974.385

3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.2.2.2 Overige gemeentelijke bijdragen	4.930	3.600	3.614

A.1.6 Niet uit de balans blijvende rechten en plichten**Rechten**

Er zijn geen niet in de balans opgenomen rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

<u>Omschrijving</u>	<u>Kopieercontract</u>	<u>Huur bestuurskantoor</u>
Leverancier	Canon	Wonion
Periode van	1-2-2019	1-12-2015
Periode tot	1-2-2025	1-12-2025
Bedrag per maand	3.328	1.394
Bedrag boekjaar	39.930	16.730
Bedrag < 1 jaar	39.930	16.730
Bedrag 1-5 jaar	159.720	66.918
Bedrag > 5 jaar	33.275	15.335
	232.925	98.983

3.5	Overige baten	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
3.5.1	Opbrengsten verhuur	74.885	64.900	67.439
3.5.10	Overige	31.299	29.000	58.925
	Totaal overige baten	106.185	93.900	126.364

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

		2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.1.1	Lonen en salarissen			
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	4.658.454	6.487.900	4.932.557
4.1.1.2	Sociale lasten	669.875	0	706.353
4.1.1.3	Premies participatiefonds	175.829	0	230.300
4.1.1.4	Premies vervangingsfonds	7.409	0	7.969
4.1.1.5	Pensioenpremies	760.976	0	672.317
		6.272.543	6.487.900	6.549.497
4.1.2	Overige personele lasten			
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	19.389	0	-4.693
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	60.632	50.000	99.811
4.1.2.3	Overig	320.187	318.400	386.944
		400.208	368.400	482.062

4.1.3	Ontvangen vergoedingen			
4.1.3.1	Vergoedingen participatiefonds			0
4.1.3.2	Vergoedingen vervangingsfonds	0	0	0
	Uitkeringen die de personeelslasten verminderen	-128.728	0	-60.737
4.1.3.3		-128.728	0	-60.737
	Totaal personeelslasten	6.544.023	6.856.300	6.970.822

Het aantal FTE bedroeg ultimo 2019 en 2018 respectievelijk 95,4 en 102,3.

4.2 Afschrijvingen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa		
Installaties	1.938	1.938	1.938
Meubilair & Inventaris	38.566	42.091	34.379
ICT	66.718	86.517	52.872
Leermiddelen	24.715	29.654	31.443
Totaal afschrijvingen	131.938	160.200	120.632

4.3 Huisvestingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.1 Huurlasten	19.557	16.400	16.220
4.3.3 Onderhoudslasten	40.304	28.500	31.092
4.3.4 Lasten voor energie en water	93.183	97.500	97.077
4.3.5 Schoonmaakkosten	201.591	212.400	206.288
4.3.6 Belastingen en heffingen	13.658	12.700	14.008
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	123.972	138.200	138.031
4.3.8 Overige	94.515	61.800	71.816
Totaal huisvestingslasten	586.780	567.500	574.532

4.4 Overige instellingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	111.723	109.200	113.265
4.4.2 Inventaris en apparatuur	4.116	-	1.266
4.4.3 Leermiddelen	251.190	258.200	285.461
4.4.5 Overige	162.561	157.800	163.460
Totaal overige instellingslasten	529.590	- 525.200	- 563.452

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Accountantsshonoraria			
Onderzoek jaarrekening	15.125	11.400	11.374
	15.125	11.400	11.374

De genoemde bedragen voor de controle van de jaarrekening betreffen de kosten van de jaarrekening van het betreffende jaar.

Voor de andere opdrachten betreffen dit de in de boekjaren betaalde bedragen.

6 Financiële baten en lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	718		724
		718	724
6.2 Financiële lasten			
6.2.1 Rentelasten en soortgelijke kosten	562	500	771
	562	500	771
Saldo financiële baten en lasten	156	-500	-47
Jaarresultaat	213.991	-212.200	-125.123

F. Overzicht verbonden partijen

Naam	SWV Passend Primair Onderwijs Doetinchem	SWV Oost Achterhoek
Juridische vorm	Stichting	Stichting
Statutaire zetel	Doetinchem	Winterswijk
Code activiteiten	4 (overig)	4 (overig)
Deelname percentage	7,72%	4,85%

G. Kengetallen	31-12-2019	31-12-2018
Huisvestingsratio	0,08	0,07
Liquiditeit (current ratio)	4,18	4,03
Liquiditeit (quick ratio)	4,18	4,03
Personeelslasten / rijksbijdragen	0,83	0,87
Personeelslasten / totaal baten plus financiële baten	0,82	0,86
Personeelslasten / totaal lasten plus financiële lasten	0,84	0,85
Rentabiliteit	0,03	0,02-
Solvabiliteit I	0,62	0,60
Solvabiliteit II	0,82	0,81
Weerstandsvermogen	0,29	0,26
Kapitalisatiefactor	46,99	43,33
Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa (DUO)	0,18	0,17
Algemene reserve / totaal baten plus financiële baten	0,27	0,26
Voorzieningen / totaal baten plus financiële baten	0,10	0,09
Rijksbijdragen / totaal baten plus financiële baten	0,99	0,98
Overige overheidsbijdragen en -subsidies / totaal baten plus financiële baten	0,00	0,00
Netto werkkapitaal	0,27	0,26

H. Bestemming van het resultaat 2019

	EUR
Het exploitatieresultaat over 2019 bedraagt	213.991
Hiervan is te bestemmen voor:	
Algemene reserve	6.614
Bestemmingreserve CAO 2019	207.377
Totaal	213.991

I. Gebeurtenissen na balansdatum

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van Reflexis.

Op korte termijn verwachten wij geen directe impact op de continuïteit van onze organisatie. De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en de personeelsleden en de kwaliteit van het onderwijs.

Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes en hygiëne-maatregelen. Deze risico's zijn vooralsnog echter niet te kwantificeren in financiële zin.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

J. Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT in werking getreden. De WNT is van toepassing op Reflexis Openbaar Basisonderwijs. Het voor Reflexis Openbaar Basisonderwijs toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 127.000,-

Het betreft het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse B, complexiteitspunten per criterium:

- Gemiddelde totale baten	4
- Gemiddeld aantal leerlingen	1
- Gewogen aantal onderwijssoorten	1

De klassenindeling en het bezoldigingsmaximum zijn vastgesteld door de Raad van Toezicht op 4 november 2019.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking.

Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2019
Omvang dienstverband (in fte)
Gewezen topfunctionaris?
(Fictieve) dienstbetrekking?

F.J. Stieber

Algemeen directeur
1/1 - 31/12
1,00
nee
ja

Klasse
Complexiteitspunten aantal leerlingen
Complexiteitspunten totale baten
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten

B
4
1
1

Bezoldiging

Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	86.082
Beloningen betaalbaar op termijn	15.306
Subtotaal	101.388

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 127.000

-/- Onverschuldigd betaald bedrag	NVT
Totale bezoldiging 2019	101.388

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan NVT

Gegevens 2018
Aanvang en einde functievervulling in 2018 1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte) 1,00

Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	82.537
Beloningen betaalbaar op termijn	13.862
Totaal bezoldiging 2018	96.399

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van

€ 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
T. Hek	Voorzitter RvT
P. Hanselman	Lid RvT
D. Hermsen	Lid RvT
R. Hoftijzer	Lid RvT
M. Kothuis	Lid RvT

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen verstrekt.

3a. Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen[1]

Er is geen bezoldiging en/of ontslaguitkering geweest aan niet-topfunctionarissen die hoger zijn dan de WNT grens. Dat was eveneens in 2018 niet het geval.

K. ONDERTEKENING

Het College van Bestuur verklaart hierbij de jaarrekening over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 te hebben opgesteld.

De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2019 en een staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Ondertekening College van Bestuur

M.M. Wenting

F.J. Stieber

De Raad van Toezicht verklaart hierbij de jaarrekening over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 te hebben goedgekeurd.

De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2019 en een staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Ondertekening Raad van Toezicht

Voorzitter:
T. Hek

Lid:
M. Kothuis

Lid
R. Hoftijzer

Lid:
P. Hanselman

Lid:
D. Hermsen

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Raad van Toezicht van Reflexis Openbaar Basisonderwijs

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Reflexis Openbaar Basisonderwijs te Ulft gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- n geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Reflexis Openbaar Basisonderwijs op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- n zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijs-accountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. het exploitatieoverzicht over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Reflexis Openbaar Basisonderwijs, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

GEEN CONTROLEWERKZAAMHEDEN VERRICHT TEN AANZIEN VAN DE ANTICUMULATIEBEPALING VAN ARTIKEL 1.6A WNT EN ARTIKEL 5 LID 1(J) UITVOERINGSREGELING WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- n het bestuursverslag;
- n de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- n met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- n alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

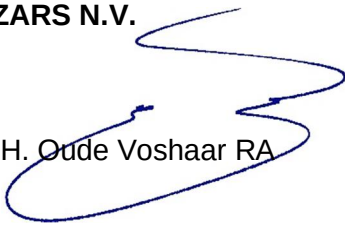
- n het identificeren en inschatten van de risico's:
 - o dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - o van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- n het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- n het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- n het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- n het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- n het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan/de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 23 juni 2020

MAZARS N.V.

G.J.H. Oude Voshaar RA

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Financiële Paragraaf

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2019 naast de balans per 31 december 2018.

Balans	31-12-2019	31-12-2018
Activa		
Materiële vaste activa	926.687	800.735
Vorderingen	587.406	497.966
Liquide middelen	2.297.337	2.264.721
Activa, totaal	3.811.430	3.563.422
Passiva		
Eigen vermogen	2.348.865	2.134.874
Voorzieningen	773.099	742.641
Kortlopende schulden	689.465	685.906
Passiva, totaal	3.811.430	3.563.422

Toelichting op de balans:

Activa

Materiële vaste activa

De door Reflexis beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van Reflexis. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet conform de bestemming worden gebruikt om niet te worden overgedragen aan de gemeente.

In 2019 is € 279.432 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Er is voor € 14.621 geïnvesteerd in inventaris, voor € 262.434 in ICT en voor € 2.376 in leermiddelen. Daarnaast in de boekwaarde van de materiële vaste activa van obs Het Hof € 21.541) overgedragen aan LIMA. De afschrijvingslasten bedroegen in 2019 € 131.938, waardoor per saldo de boekwaarde van de materiële vaste activa is toegenomen met een bedrag van € 125.952.

Vorderingen

De vorderingen zijn in 2019 ten opzichte van het saldo 2018 met € 89.440 toegenomen. Per 31 december 2019 bedroeg het debiteurensaldo € 6.774. De vordering op het ministerie van OCW i.v.m. het betaalritme van de diverse bekostigings-regelingen bedraagt € 126.175. In de periode augustus t/m december wordt minder dan 5/12 van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er per 31 december sprake is van een vordering. Eind 2019 is de vordering op het ministerie € 231.537 lager dan eind 2018.

Toelichting vordering OCW

Bekostiging	Bekostigings jaar	Bedrag beschikking	Toegerekend t/m 2019	Ontvangen t/m 2019	Te vorderen 31-12- 2019	Te vorderen 31-12- 2018
Personeel	2019/2020	4.402.791	1.834.496	1.620.471	214.025	363.796
PAMB	2019/2020	1.069.039	445.433	481.776	-36.343	0
Prestatiebox	2019/2020	218.671	91.113	107.483	-16.370	-9.185
OAB	2019/2020	148.765	61.986	59.876	2.110	3.101
MI	2019				-37.247	
Totaal OCW		5.839.266	2.433.028	2.269.606	126.175	357.712

Onder de overige vorderingen is de betaalde borg ICT opgenomen. Het saldo van de uitstaande borg bedraagt € 20.100. Voorts is onder de overige vorderingen het per 31 december 2019 te verrekenen rekeningcourantsaldo met de Stichting Lima opgenomen voor een bedrag van € 329.520, een bedrag van € 29.104 aan nog te ontvangen bedragen en € 53.475 aan vooruitbetaalde bedragen. Aan nog te ontvangen rente is € 718 opgenomen.

Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden en daarom is er ook geen voorziening wegens mogelijke oninbaarheid gevormd.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn in 2019 toegenomen met € 32.616 tot een bedrag van € 2.297.337. Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de nieuw gevormde bestemmingsreserve CAO 2019. Van het batig saldo van € 213.991 is een bedrag van € 207.377 ten gunste gebracht van deze laatst genoemde bestemmingsreserve om daarmee de in februari 2020 uit te betalen eenmalige uitkering aan het zittend personeel te kunnen afdekken; het restant van € 6.614 is ten gunste van de algemene reserve gebracht en daarmee bedraagt de stand van de algemene reserve per 31 december 2019 € 2.141.488. Deze reserve dient ter afdekking van de algemene en personele risico's.

Voorzieningen

Reflexis heeft twee voorzieningen: een jubileumvoorziening en een voorziening groot onderhoud.

De jubileumvoorziening is een personele voorziening en is bedoeld ter dekking van toekomstige ambtsjubileumgratificaties. Voor de bepaling van de noodzakelijke omvang van de voorziening is uitgegaan van een forfaitair bedrag van € 780 per fte. Per 31 december 2019 is deze omvang berekend op € 61.322.

Aan de voorziening groot onderhoud is in 2019 € 123.972 toegevoegd. In 2019 is voor groot onderhoud € 86.137 aan de voorziening onttrokken. Per 31 december 2019 bedraagt het saldo van de voorziening groot onderhoud € 711.778.

Bij onderstaande schoolgebouwen is in 2019 onderhoud uitgevoerd:

De Drie Linden	5.350
Op Koers Varsseveld	47.772
Op Koers Sinderen	2.886
De Leemvoort	998
De Woelwaters	29.131
	<u>86.137</u>

Kortlopende schulden

De omvang van de kortlopende schulden is ten opzichte van 31 december 2018 toegenomen met een bedrag van € 3.559 en bedraagt € 689.465.

De belangrijkste kortlopende schulden zijn de af te dragen loonheffing en pensioenpremies en het nog te betalen vakantiegeld. Deze schulden, per 31 december 2019 in de balans opgenomen voor een bedrag van € 435.233, worden eind januari en eind mei betaald.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Analyse resultaat

De begroting van 2019 liet een negatief resultaat zien van € 212.200. Het boekjaar 2019 is afgesloten met een positief resultaat van € 213.991; een verschil van € 426.191 met de begroting. Ten opzichte van het boekjaar 2018 bedraagt dit verschil € 339.114.

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

Analyse resultaat ten opzichte van vorig boekjaar en begroting

In de volgende tabel een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2018.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil	Realisatie 2018	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen	7.895.052	7.800.000	95.052	7.974.385	-79.333
Subsidies overige overheden	4.930	3.600	1.330	3.614	1.316
Overige baten	106.185	93.900	12.285	126.364	-20.179
Totaal baten	8.006.166	7.897.500	108.666	8.104.362	-98.196
Lasten					
Personeelslasten	6.544.023	6.856.300	-312.277	6.970.822	-426.799
Afschrijvingen	131.938	160.200	-28.262	120.632	11.306
Huisvestingslasten	586.780	567.500	19.280	574.532	12.248
Overige lasten	529.590	525.200	4.390	563.452	-33.862
Totaal lasten	7.792.331	8.109.200	-316.869	8.229.438	-437.107
Financiële baten en lasten					
	156	-500	656	-47	203
Resultaat	213.991	-212.200	426.191	-125.123	339.113

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Rijksbijdragen

In 2019 werd ondanks de daling van het leerlingaantal en de fusie van obs Het Hof met de RKBS De Regenboog ten opzichte van de begroting € 95.052 meer aan rijksbijdrage (inclusief overdracht van de samenwerkingsverbanden) ontvangen. Voor een belangrijk deel is dit te verklaren door de extra middelen die eind 2019 zijn ontvangen voor bijzondere en aanvullende bekostiging en de bijstelling o.g.v. de referentiesystematiek.

De rijksbijdragen OCW zijn € 34.933 hoger dan begroot maar € 56.646 lager dan in 2018. De verhoging wordt met name veroorzaakt door de extra middelen die zijn ontvangen zoals hiervoor is aangegeven (€ 110.465). Door de fusie van Het Hof worden de personele rijksvergoedingen per 1 augustus 2019 ontvangen door de Stichting Lima als verantwoordelijk bestuur. De wijziging van de bekostiging van het onderwijsachterstandenbeleid heeft per saldo geleid tot een iets lagere rijksbijdrage voor 2019. Het verschil ten opzichte van 2018 is te verklaren uit de daling van het leerlingaantal.

De ontvangen vergoedingen van de samenwerkingsverbanden waren in 2019 € 60.119 hoger dan begroot; ten opzichte van 2018 € 22.687 lager. In 2019 is wederom een eenmalige uitkering van het samenwerkingsverband in Doetinchem ontvangen (€ 64.440) i.v.m. een te hoge algemene reserve in relatie tot de activiteiten van het samenwerkingsverband en de daarmee gepaard gaande risico's. De lagere opbrengst ten opzichte van 2018 is het gevolg van de daling van het leerlingaantal.

Subsidies overige overheden

Onder de overige overheidsbijdragen is de bijdrage van de gemeente Oude IJsselstreek voor de nevenvestiging van Op Koers verantwoord.

Overige baten

De overige baten zijn ten opzichte van de begroting € 12.85 hoger als gevolg van hogere huuropbrengsten in verband met een wijziging van de huurconstructie in het Duplo-gebouw in Dinxperlo. Ook ten opzicht van het boekjaar 2018 is een hogere huuropbrengst gegenereerd. De overige opbrengsten zijn gelijk nagenoeg gelijk aan de begroting en de realisatiecijfers van 2018.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Personele lasten

De personele lasten bestaan uit loonkosten en overige personele lasten. Onder de laatste categorie moet gedacht worden aan kosten van personeel niet in loondienst, scholing en kosten voor Arbo en verzuimbeheer.

De loonkosten inclusief de ontvangen vergoedingen van UWV/ABP/VF/PF zijn in 2019 ten opzichte van de begroting 2019 € 344.085 lager; ten opzichte van realisatiecijfers over 2018 is dat verschil zelfs € 388.406 positiever. Deze lagere loonkosten zijn voor een deel het gevolg van natuurlijk verloop en het ingezette personeelsbeleid in 2019. Het ziekteverzuim-percentage is als gevolg daarvan gedaald en daarmee zijn de loonkosten voor vervanging ook afgenomen. Daarnaast zijn door de fusie van obs Het Hof met bs De Regenboog vanaf de fusiedatum 1 augustus 2019 de loonkosten van de medewerkers niet meer voor rekening van Reflexis.

De overige personele lasten zijn in 2019 ten opzichte van de ramingen € 31.808 hoger. Overschrijdingen op de ramingen hebben onder andere plaats gehad op de kosten voor personeel niet in loondienst. Ook is geen rekening gehouden met de dotatie aan de voorziening jubilea.

Afschrijvingen

De afschrijvingen laten ten opzichte van de begroting een positief verschil zien van € 28.262. Reden hiervan is de late uitvoering van de investeringen, met name in ICT-middelen, dan aanvankelijk gepland. Ten opzichte van de realisatiecijfers van 2018 is als gevolg van deze investeringen een hogere afschrijvingslast van € 11.306 zichtbaar.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn in 2019 per saldo € 19.280 hoger dan geraamd. Debet hieraan zijn hogere kosten voor onderhoud, extra kosten voor actualisatie van de meer-jaren onderhoudsplannen en een hogere bijdrage in het Duplo-gebouw in Dinxperlo als gevolg van een wijziging in de huurconstructie van de kinderdagopvangorganisatie. Tevens is extra gedoteerd voor groot onderhoud voor de school in Dinxperlo.

Per 1 augustus 2019 is obs 't Hof gefuseerd met RKBS De Regenboog. De kosten verband houdend met de exploitatie van het schoolgebouw zijn vanaf deze datum verantwoord in de administratie van Lima.

Begin 2019 zijn de meer-jaren onderhoudsplannen geactualiseerd. Vanaf 2016 wordt de dotatie aan de voorziening gebaseerd op deze onderhoudsplannen. Omdat er ook veel dagelijks onderhoud opgenomen is in de meer-jaren onderhoudsplannen wordt er vanaf 2016 rekening gehouden met 70% van de kosten voor meer-jaren onderhoud zoals opgenomen in de meer-jaren onderhoudsplannen. Jaarlijks wordt deze berekening gedaan om zo de onderhoudsvoorziening op peil te houden.

Overige lasten

De overige lasten zijn € 4.390 hoger dan begroot en € 33.862 lager dan in 2018. Deze lasten zijn onder te verdelen in de volgende rubrieken:

	Vershil t.o.v. begroting	Vershil t.o.v. 2018
Administratie- en beheerlasten	2.523	1.542
Inventaris en apparatuur	4.116	-2.850
Leer- en hulpmiddelen	-7.010	34.270
Overige	4.761	900
	<u>4.390</u>	<u>33.862</u>

Financiële baten en lasten

De ontwikkeling van financiële baten en lasten geeft geen reden tot het maken van opmerkingen. De lage rentestand is hier uiteraard debet aan.

Investeringen en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeit (ratio 4,21) worden de investeringen uit eigen middelen voldaan. Er is door het bestuur een investeringsbeleid vastgesteld, waarin opgenomen is dat het investeringsplafond over een termijn van 4 jaren niet de Rijksvergoeding voor meer-jaarlijkse kosten (circa € 200.000 per jaar als onderdeel van de Materiële Instandhouding) over dezelfde periode mag overschrijden.

De investeringen worden bewaakt op basis van de liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meer-jaren investeringsbegroting (MIB) opgenomen financieel perspectief.

Jaarlijks wordt het meer-jaren investeringsplan bijgesteld voor de investeringen met betrekking tot meubilair, onderwijsleerpakket (OLP) en Informatie en Communicatie

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Technologie (ICT). In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met de geplande investeringen voor het betreffende kalenderjaar.

Voor alle scholen is een MOP (Meer-jaren Onderhoud Plan) aanwezig dat periodiek geactualiseerd wordt. Jaarlijks vindt er een schouw plaats van alle gebouwen om te onderzoeken of alle voorgenomen onderhoud ook daadwerkelijk uitgevoerd moet worden.

Treasuryverslag

Reflexis Openbaar Basisonderwijs heeft ter dekking van mogelijke risico's reserves opgebouwd. Deze reserves zijn deels in de vorm van liquide middelen aanwezig. In de verordening van Reflexis Openbaar Basisonderwijs is geen bepaling opgenomen met betrekking tot het voeren van beleid betreffende deze liquide middelen. Om sturing te geven aan de treasuryfunctie en risico's te beperken is op 25 februari 2003 een treasurystatuut vastgesteld door het bestuur. Dit treasurystatuut is in januari 2011 herzien om te voldoen aan de 'regeling beleggen en belenen 2010'. In 2016 is het statuut aangepast aan de nieuwe regeling beleggen, lenen en derivaten. In 2019 is conform het statuut gehandeld.

Reflexis voert een zeer terughoudend financieel beleid. Er wordt gebruik gemaakt van spaarrekeningen waaronder een deposito. De tegoeden op de rekeningen zijn direct opeisbaar behalve het tegoed op de deposito rekening, daarvoor geldt 31 dagen wachttijd bij opname.

De openbaar rechtspersoon beschikt over meerdere rekeningen bij de ABN-AMRO bank.

Door de lage rentestand is het rendement op deze banktegoeden nihil.

Financiële kengetallen

Met betrekking tot de huisvestingsratio, liquiditeit, rentabiliteit, solvabiliteit, weerstandsvermogen en de kapitalisatiefactor vermelden wij de volgende kengetallen:

Kengetallen financiële positie	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Huisvestingsratio	0,07	0,08	0,07	0,07	0,07
Liquiditeit (current ratio)	4,03	4,18	4,21	3,26	2,53
Rentabiliteit	-0,02	0,03	0,00	-0,07	-0,09
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	0,81	0,82	0,82	0,78	0,72
Weerstandsvermogen	0,26	0,29	0,32	0,29	0,20
Kapitalisatiefactor	0,43	0,47	0,51	0,46	0,36

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding aan tussen de lasten van huisvesting en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Definitie: Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door de som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Huisvestingsratio	0,07	0,08	0,07	0,07	0,07

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van hoger dan 0,10. De huisvestingsratio is voor 2019 lager dan deze signaleringswaarde en zal dit naar verwachting de komende jaren ook blijven.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Liquiditeit (current ratio)	4,03	4,18	4,21	3,26	2,53

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 4,18 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden. Reflexis heeft op 31 december 2019 de beschikking over € 2.297.337 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 587.406 open staan aan nog te ontvangen bedragen.

Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor ruimschoots kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 689.465.

De liquiditeitspositie is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de liquiditeitspositie licht gestegen. Naar de toekomst zal deze als gevolg van de begrote tekorten dalen maar zal boven de signaleringswaarde blijven. In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Rentabiliteit	-0,02	0,03	0,00	-0,07	-0,09

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. Reflexis heeft van de totale opbrengsten, te weten € 8.006.166, een resultaat gerealiseerd van € 213.991. De rentabiliteitspositie is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie en naar de toekomst kijkende is de verwachting dat deze zich boven de signaleringswaarde zal handhaven.

Solvabiliteit II

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	0,81	0,82	0,82	0,78	0,72

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan 0,30.

Solvabiliteit II geeft aan dat 82% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel uit reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 18% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteitspositie is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de solvabiliteitspositie gestegen. Naar de toekomst toe zal de solvabiliteitspositie hoger blijven dan de signaleringswaarde.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Weerstandsvermogen	0,26	0,29	0,32	0,29	0,20

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is het weerstandsvermogen gestegen. De verwachting is dat deze in de toekomst daalt maar nog steeds boven de signaleringswaarde blijft.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

	2018	2019	2020	2021	2022
Kengetal	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose
Kapitalisatiefactor	0,43	0,47	0,51	0,46	0,36

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactor in het nieuwe toetsingskader dat geldt voor verslagjaren vanaf 2015.

Continuïteitsparagraaf

In onderstaande tekst en cijfers wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor Reflexis Openbaar Basisonderwijs. Hiermee wordt een beeld gegeven over de continuïteit van de openbaar rechtspersoon.

Omdat er geen sprake is van majeure investeringen of doordecentralisatie van de huisvesting zijn in deze continuïteitsparagraaf de gegevens voor de komende drie jaar opgenomen. Ook is geen rekening gehouden met de voorgenomen fusie met de Stichting Lima per 1 januari 2021.

Kengetallen	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen op 1 oktober	1.205	1.077	1.051	1.043	998
Personele bezetting per 31 december					
Bestuur / management (fte)	7,2	5,6	5,6	5,6	5,6
Personeel primair proces (fte)	85,6	77,7	64,1	61,2	61,3
Ondersteunend personeel (fte)	9,6	12,1	10,2	8,6	8,5
Totale personele bezetting (fte)	102,4	95,4	79,9	75,4	75,4

Overige kengetallen per 31 december

Aantal leerlingen / Totaal personeel	11,76	11,29	13,15	13,83	13,24
Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel	14,07	13,86	16,39	17,04	16,28

Leerling ontwikkeling

De scholen van Reflexis liggen in een krimpregio en dit betekent dat de leerlingaantallen de komende jaren terug zullen lopen. Om de risico's die hiermee samenhangen (dalende inkomsten en leegstand in gebouwen) in kaart te brengen is kritisch gekeken naar de leerling prognoses voor de komende jaren.

Voor de leerling prognoses is uitgegaan van de gegevens in ParnasSys (opbouw 1 oktober 2019, instroom en uitstroom) en de geboortecijfers van de gemeente. Deze

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

gegevens zijn vergeleken met MOOZ, scenariomodel en de eigen prognoses. De berekeningen komen in grote lijnen overeen met de eigen prognoses en daarom zijn voor de meerjarenbegroting de eigen prognoses gebruikt.

Personele bezetting

De personele bezetting op 31 december 2019 was lager dan op 31 december 2018. Dit verschil is te verklaren uit het gegeven dat per 1 augustus 2019 obs Het Hof is gefuseerd met bs De Regenboog. Het personeel is per genoemde datum uit dienst getreden bij Reflexis.

Naar de toekomst is voor de prognose van de personele bezetting rekening gehouden met natuurlijk verloop i.v.m. het bereiken van de AOW leeftijd maar ook is er rekening mee gehouden dat alle bepaalde tijd dienstverbanden eindigen op de einddatum.

Balans

Balans	Realisatie 31-12- 2018	Realisatie 31-12- 2019	Prognose 31-12- 2020	Prognose 31-12- 2021	Prognose 31-12- 2022
Activa					
Materiële vaste activa	800.735	926.687	912.328	822.928	697.428
Vorderingen	497.966	587.406	603.111	603.111	603.111
Liquide middelen	2.264.721	2.297.337	2.299.244	1.641.424	1.143.773
Activa, totaal	3.563.422	3.811.430	3.814.683	3.067.463	2.444.312
Passiva					
Eigen vermogen	2.134.874	2.360.972	2.372.672	1.883.672	1.297.372
Voorzieningen	742.641	773.099	752.546	494.326	457.475
Kortlopende schulden	685.907	689.465	689.465	689.465	689.465
Passiva, totaal	3.563.422	3.811.430	3.814.683	3.067.463	2.444.312

Toelichting op de balans:

De materiële vaste activa zullen de komende jaren niet toenemen. De scholen hebben aan de hand van de schoolplannen gekeken naar wat nodig is om deze plannen te realiseren en deze investeringen zijn verwerkt in de meerjaren investeringsbegroting. Er is van uitgegaan dat de nieuwe investeringen gedurende het jaar plaats zullen vinden en voor de berekening van de afschrijvingslasten is hier rekening mee gehouden. De vorderingen en overige schulden zijn lastig te voorspellen aangezien de

balans een momentopname is; daarom is aangenomen dat deze posten de komende jaren gelijk zullen zijn aan de omvang op 31 december 2019. Voor de voorzieningen is rekening gehouden met toevoegingen en uitgaven conform de meer-jaren onderhoudsplannen.

MOP versus voorziening

	2020	2020	2021
Stand per 1 januari	773.099	727.406	469.186
Toevoeging	130.690	130.690	130.690
Uitgaven conform MOP 70%	176.383	388.910	167.541
Stand 31 dec.	727.406	469.186	444.046

De omvang van de liquide middelen is bepaald met behulp van de volgende liquiditeitsbegroting.

Liquiditeitsprognose	2020	2021	2022
Beginsaldo	2.297.337	2.299.244	1.641.424
<i>begroot resultaat</i>	11.700	-448.910	-586.300
<i>toename liquide middelen</i>			
afschrijvingen	160.200	149.400	158.500
toevoeging voorziening onderhoud	130.690	130.690	130.690
<i>afname liquide middelen</i>			
investeringen materiële vaste activa	-124.300	-60.000	-33.000
groot onderhoud uit onderhoudsvoorziening	--176.383	-388.910	-167.541
Eindsaldo	2.299.244	1.641.424	1.143.773

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Baten					
Rijksbijdragen	7.974.385	7.895.052	7.258.700	6.510.500	6.448.500
Subsidies overige overheden	3.614	4.930	3.600	3.600	3.600
Overige baten	126.364	106.185	75.800	75.800	75.800
Totaal baten	8.104.363	8.006.166	7.338.100	6.589.900	6.527.900
Lasten					
Personeelslasten	6.970.822	6.544.023	6.149.000	5.935.000	5.983.000
Afschrijvingen	120.632	131.938	149.400	158.500	145.800
Huisvestingslasten	574.532	586.780	539.600	512.800	512.800
Overige lasten	563.452	529.590	487.400	471.600	471.600
Totaal lasten	8.229.438	7.792.331	7.325.400	7.077.900	7.113.2000
Financiële baten	724	718	-	-	-
Financiële lasten	-771	-562	-1.000	-1.000	-1.000
Financiële baten en lasten	-47	156	-1.000	-1.000	-1.000
Resultaat	-125.122	213.991	11.700	-489.000	-586.300

De meerjarenbegroting 2020-2023 is vastgesteld door de RvT in de vergadering van 18 december 2019.

Toelichting op de staat van baten en lasten:

De rijksbijdragen zullen als gevolg van de dalende leerlingaantallen afnemen. Bij het opstellen van de ramingen is geen rekening gehouden met incidentele rijksbijdragen hetgeen mede de lagere opbrengst verklaard ten opzichte van de realisatiecijfers. De begrote rijksbijdragen zijn gebaseerd op de door de minister van OCW vastgestelde normbedragen in de Regeling bekostiging personeel PO 2019-2020 van 10 oktober 2019 (nr. PO/FenV/14561352). Er is rekening gehouden met het verlengen van de regeling prestatiebox. Voor de overdrachten via de samenwerkingsverbanden is gerekend met de bedragen per leerling voor schooljaar 2019/2020.

De komende jaren is ook rekening gehouden met de gemeentelijke bijdrage voor de nevenvestiging van Op Koers. Onder de overige baten zijn de opbrengsten uit huur/medegebruik geraamd.

De personele lasten bestaan uit de loonkosten en overige personele lasten. De loonkosten zijn gebaseerd op het bestuursformatieplan 2019-2020 waarbij alle tijdelijke aanstellingen niet verlengd worden na 1 augustus 2020. Verder is er rekening gehouden met natuurlijk verloop waarbij er van uitgegaan is dat medewerkers op de AOW leeftijd uit dienst gaan.

Onder de overige personele lasten wordt o.a. rekening gehouden met kosten voor inhuur extern personeel, bedrijfsgezondheidszorg, nascholing, schoolbegeleiding en vervangingsbeheer.

Voor de afschrijvingen is uitgegaan van de huidige afschrijvingslasten en daarbij zijn de afschrijvingsbedragen van de nieuwe investeringen opgenomen.

Voor de huisvestingslasten en de overige lasten is uitgegaan van bestaand beleid en historische gegevens.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het bestaan en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van de wet- en regelgeving.

Reflexis is lid van de sectororganisatie voor het primair onderwijs, de PO-raad en zoals alle leden van de PO-raad, heeft Reflexis de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs conform vastgesteld. In deze code zijn de basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs.

Reflexis heeft vanaf 1 januari 2016 de personeels- en de financiële administratie in eigen beheer. Alleen de salarisadministratie wordt uitbesteed aan Driessen HRM en via Driessen wordt de software afgenomen om de personele- en financiële administratie te voeren. De controller is eerste aanspreekpunt voor alle interne en externe financiële aangelegenheden en bewaakt de wijze van toepassing van de planning & control cyclus.

Het toezicht houden op de goede werking van het interne beheersingssysteem wordt gedaan met behulp van bestuurlijke beleidskaders en de jaarcyclus van verantwoording (zie hierna). In de jaarcyclus van verantwoording is vastgelegd wat wanneer gemonitord wordt door de Raad van Toezicht. Tevens is daarin vastgelegd dat het College van Bestuur niet na laat om tijdig, nauwkeurig en toegankelijke monitorinformatie voor te leggen die aansluit bij de desbetreffende bestuurs- uitspraken.

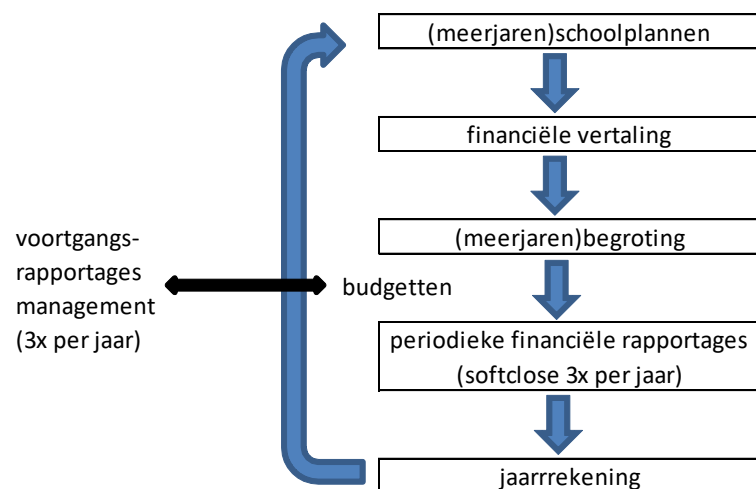
Maand	Verantwoording/rapportage
September	Dashboard Jaarevaluatie: - Bestuurlijke werkwijze - Mandatering, verantwoording, beoordeling - Toezichtkader algemeen - Informatie aan en ondersteuning van het bestuur - Financieel (exploitatieoverzicht) - Verzuimrapportage
November	Dashboard Toegankelijkheid Kwaliteit van het onderwijs (rapportage voorgaande schooljaar) Veilige leeromgeving Financieel (exploitatieoverzicht) Verzuimrapportage
December	Dashboard Financieel (begroting) Financieel (exploitatieoverzicht) Verzuimrapportage
Februari	Dashboard Huisvesting PR en marketing Financieel (exploitatieoverzicht) Verzuimrapportage
April	Dashboard Professionalisering van het personeel Financieel (exploitatieoverzicht 1 ^e kwartaal) Interne organisatie Onderwijskundige inrichting Verzuimrapportage
Juni	Dashboard Jaarverslag en jaarrekening: - Goed onderwijs, goed bestuur - Personeel - Financieel Verzuimrapportage

In de jaarcyclus van verantwoording is ook de planning & control cyclus verwerkt.

Cijferbeoordeling wordt toegepast door de werkelijke cijfers periodiek te vergelijken met de begrote cijfers. Deze cijferbeoordeling vindt drie maal per jaar plaats en er wordt hierover verantwoording afgelegd aan de Raad van Toezicht conform de jaarcyclus.

Jaarrekening Reflexis Openbaar Basisonderwijs

De planning en control cyclus (zie figuur 1) is gekoppeld aan de jaarplannen van de scholen. Ieder jaar in oktober begint deze cyclus op de teldatum 1 oktober. Het aantal leerlingen is namelijk de basis voor de bekostiging. Er wordt een begroting gemaakt en schooldirecteuren wordt gevraagd welke investeringen nodig zijn voor de realisatie van de schoolplannen. In overleg met het College van Bestuur wordt de personeelsformatie ingevuld en deze wordt verwerkt in de begroting. Gedurende het jaar wordt budgetuitputting gevolgd en de schooldirecteuren ontvangen financiële managementrapportages voor hun school die tevens mondeling doorgesproken worden. Het College van Bestuur ontvangt financiële managementrapportages op organisatie niveau die gebruikt worden voor de verantwoording naar de Raad van Toezicht. Op deze manier wordt scherp gemonitord of inkomsten en uitgaven in lijn zijn met de begroting om financiële tegenvallers proactief bij te kunnen stellen.

Figuur 1: Planning & control cyclus

Er is geen aanleiding te veronderstellen dat de risicobeheersings- en controlesystemen ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's in het boekjaar 2019 niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's die Reflexis voor de komende jaren ziet zijn:

Risico van dalende leerlingaantallen (krimp)

Dalende leerlingenaantallen zijn niet alleen bepalend voor de opbrengsten van een schoolbestuur maar ook een bedreiging voor het behoud van een kwalitatief, divers, toegankelijk en doelmatig onderwijsaanbod.

Maatregel: jaarlijks worden realistische leerlingenprognoses gemaakt en de effecten van dalende leerlingaantallen voor de inkomsten worden doorgerekend in de meerjarenbegroting. Verder is in 2015 een vergaande vorm van samenwerking onderzocht om dit risico op te vangen. Echter eind 2015 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap goedkeuring onthouden aan de voorgenomen fusie omdat niet werd voldaan aan de voorwaarden van artikel 64c, tweede lid, van de WPO in samenhang gelezen met artikel 17 van de WPO. Om toch efficiënter en effectiever te kunnen werken en dit risico op te vangen is begin 2016 gekozen voor een andere vorm van samenwerking met Stichting Lima. De wet- en regelgeving omtrent besturenfusies is sindsdien gewijzigd en staat een fusie tussen St. Lima en Reflexis Openbaar Onderwijs niet meer in de weg. Momenteel wordt gewerkt aan een besturenfusie tussen beide besturen per 1 januari 2021.

Risico dat omvang school niet aansluit op beschikbare budget

De hoogte van het leerlingaantal is in grote mate bepalend voor de hoeveelheid middelen die het bestuur van het Rijk ontvangt. Het gebouw krimpt echter niet en dat kan een risico zijn voor de exploitatie.

Maatregel : jaarlijks worden realistische prognoses gemaakt en het personeelsbestand wordt daar op afgestemd. Bij dreigende leegstand in de gebouwen wordt waar mogelijk medegebruik benut.

Risico overschrijding formatiebudget

In de meerjaren begroting is al rekening gehouden met de toekomstige pensioneringen en met de zekere opbrengsten. Verder wordt uitgegaan van voorzichtige ramingen van het aantal leerlingen en wordt een behoudend begrotingsbeleid gevoerd.

Maatregel: terughoudendheid bij het aangaan van personele verplichtingen en het periodiek volgen van de ontwikkeling van de exploitatie ten opzichte van de begroting.

Risico uitkeringen voor eigen rekening

Aan het einde van het schooljaar worden dienstverbanden voor bepaalde tijd niet verlengd of gedurende het jaar eindigen vervangingswerkzaamheden. Ex-medewerkers kunnen een WW uitkering aanvragen bij het UWV en deze ook toegekend krijgen. Omdat de sector onderwijs eigenrisicodragers is voor de WW kunnen de kosten van deze uitkering voor rekening van de laatste werkgever komen. Reflexis is hiervoor op grond van Wet Primair Onderwijs verplicht aangesloten bij het Participatiefonds. Het Participatiefonds kan onder voorwaarden de uitkeringskosten voor zijn rekening nemen.

Maatregelen: goed personeelsbeleid voeren en er voor zorgen dat de juiste inspanningen zijn gepleegd voorafgaand aan de beëindiging van een dienstverband.

Reflexis streeft er naar om risico's te beheersen en de kans op fouten, het nemen van verkeerde beslissingen en het verrast worden door onvoorziene omstandigheden zoveel mogelijk te reduceren. Volledigheid valt echter niet te garanderen. Het is nooit uit te sluiten dat de organisatie blootstaat aan risico's die nog niet bekend zijn of die (nog) niet belangrijk worden geacht. Bovendien kan geen enkel systeem van risicobeheersing en interne controle absolute zekerheid bieden tegen het niet realiseren van organisatiedoelstellingen, of het volledig voorkomen van verlies, fraude en overtredingen van wetten en regels.

Voor een adequate risicobeheersing en interne controle worden in de organisatie gebruik gemaakt van diverse op elkaar afgestemde instrumenten.

- Er is een besturingsmodel volgens Policy Governance met een Raad van Toezicht die de dagelijkse leiding overgedragen heeft aan het College van bestuur;
- De bestuurlijke werkwijze is vastgelegd in het bestuurlijk beleidskader;
- Het College van Bestuur, verantwoordelijk voor realisatie van organisatiedoelstellingen, legt hierover conform de jaarcyclus verantwoording af aan de Raad van Toezicht;

- De schooldirecteuren vertalen de organisatiedoelstellingen naar de schoolconcepten;
- Het directieteam komt periodiek bij elkaar om lopende zaken met elkaar te bespreken en om de integrale voortgang te bewaken;
- Er wordt een beheerste en integrale bedrijfsvoering gevoerd, waaronder voorzieningen om verstrengeling van belangen tegen te gaan;
- Er wordt een kwaliteitsinstrument als beheerprogramma gebruikt voor het monitoren van de kwaliteit van het onderwijs;
- Er vindt een jaarlijkse schouw van de gebouwen plaats om noodzakelijk onderhoud te analyseren in vergelijking met de meerjaren onderhoudsplannen;
- Bewaking van het personeelsbestand door een kritische analyse van leerling prognoses en door uit te gaan van de T-systematiek;
- De grootste reeds bekende risico's (krimp, hoge gemiddelde personeelslast en leegstand gebouwen) zijn redelijk goed in te schatten en zijn in de meerjarenbegroting verwerkt;
- Het signaleren van afwijkingen, het analyseren van mogelijke oorzaken en het adviseren over bijsturingen mede aan de hand van periodieke voortgangsrapportages;
- Budgetbewaking vormt een vast onderdeel van onze planning & control cyclus;
- Periodieke besprekingen over budgetuitputting tussen de schooldirecteur en de controller;
- Het opvolgen van de aanbevelingen uit de management letter van de externe accountant.

Gelet op bovenstaande is het oordeel terecht dat de systemen van risicobeheersing en interne controle een redelijke mate van zekerheid geven over de financiële verslagleggingsrisico's en dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Het bestuur verklaart dat, voor zover bekend:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van Reflexis Openbaar Basisonderwijs;
- het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de toestand op balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar; en
- in het jaarverslag de voornaamste risico's waarmee Reflexis Openbaar Basisonderwijs wordt geconfronteerd zijn beschreven.

Jaarrekening stichting LIMA

12 Jaarrekening Stichting LIMA

Jaarrekening

Gegevens over de rechtspersoon

Bestuursnummer	46724
Naam instelling	Stichting Lima voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre
Rechtsvorm:	Stichting
Postadres	Postbus 14, 7070 AA Uift
Bezoekadres	Hutteweg 113, 7071 BV Uift
Telefoon	0315-215009
Contactpersoon	M.M. Wenting, F.J. Stieber
Telefoon	0315-215009
E-mail	bestuurskantoor@paraatscholen.nl

Brin	Naam	Sector	
03UN	Antonius	PO	
05HW	Sint Joseph-School	PO	
06ZO	RK Basisschool Antonius	PO	
07BK	Sint Canisiusschool	PO	
08NH	Basisschool De Regenboog	PO	tot 1-8-2019
08NH	Samenwerkingsschool De Leeuw	PO	vanaf 1-8-2019
08RR	Basisschool St Theresia	PO	
09MG	Frans ten Bosch	PO	
10HC	Basisschool Past v Ars	PO	tot 1-8-2019
10XV	Basisschool St Jozef	PO	tot 1-8-2019
10XV	Basisschool BijEen	PO	vanaf 1-8-2019
11LO	Basisschool Sint Joris	PO	
14VP	SSBO St Ludgerus	SBO	

A. Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgemaakt conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Voor de indeling van de jaarrekening is gebruik gemaakt van de modellen in het xbrl-portaal. De bedragen in de jaarrekening zijn opgenomen in hele euro's. De grondslag voor de waardering van activa, passiva en voor het bepalen van het resultaat is de verkrijgingsprijs.

De jaarrekening is in opdracht van de Raad van Toezicht gecontroleerd door Mazars TKH N.V.. De controle verklaring is opgenomen onder de overige gegevens.

Activiteiten

Stichting LIMA is een katholiek schoolbestuur in de gemeente Oost Gelre met 8 reguliere basisscholen, één samenwerkingsschool en één school voor speciaal basisonderwijs voor kinderen van 4 tot 12 jaar. In deze jaarrekening zijn de activiteiten van Stichting LIMA en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting LIMA en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Stichting Lima voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre en Reflexis Openbaar Basisonderwijs worden aangestuurd door hetzelfde College van Bestuur en staan onder toezicht van dezelfde Raad van Toezicht. Daar beide entiteiten zich kwalificeren als een economische eenheid waarin rechtspersonen organisatorisch

Jaarrekening Stichting LIMA

zijn verbonden, dient, op grond van de wet- en regelgeving, Richtlijn Jaarverslag Onderwijs alsmede Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, een samengevoegde jaarrekening te worden opgesteld. Reflexis Openbaar Basisonderwijs is aangewezen als groepshoofd en de samengevoegde jaarrekening is gebaseerd op de algemeen geldende financiële regelgeving.

Navolgend zijn de transacties met Reflexis Openbaar Basisonderwijs weergegeven:

- de doorberekening van loonkosten aan Reflexis Openbaar Basisonderwijs;
- de doorberekening van kosten aan Reflexis Openbaar Basisonderwijs.

Consolidatiegrondslagen

In de geconsolideerde jaarrekening zijn dezelfde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd als in de enkelvoudige jaarrekeningen.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de meest recente, vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling over verschillende zaken zich een oordeel vormt, en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien voor het geven van het in art.2:362 lid BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Alleen investeringen boven de € 500 worden geactiveerd. Hierna worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.

Categorie	Subcategorie	Afschrijvingstermijn	
		in jaren	in procenten
Installaties	Verwarming	15	6,7
	Alarm	10	10
	Zonnepanelen	10	10
	Liften	15	6,7
Meubilair	Stoelen	20	5
	Bureaus	10	10
	Kasten	20	5
	Docentensets	20	5
	Leerlingensets	20	5
	Garderobe	20	5
	Speeltoestellen	20	5
	Inrichting speellokaal	20	5
	Inventaris	5	20
ICT	Kopieerapparatuur	5	20
	Audio-/video installatie	5	20
	Projectiemiddelen	5	20
	Keukenapparatuur	5	20
	Schoonmaakapparatuur	5	20
	Servers	5	20
	Netwerk	10	10
	Computers	5	20
	Printers	5	20
	Beamers	5	20
	Ipads	5	20
	Digitale borden	10	10
	Touchscreens	8	12,5
	Telefooncentrale	10	10
	Leermiddelen	8	12,5
	Spel- en sportmateriaal	8	12,5

Jaarrekening Stichting LIMA

Bijzondere waardevermindering van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde. Een bijzonder waarde-verminderingsverlies wordt direct als een last verwerkt in de winst-en-verliesrekening. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De vorderingen hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven. Onder de vorderingen zijn ook de vooruitbetaalde kosten opgenomen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en de nog te ontvangen bedragen, voor zover ze niet onder andere vorderingen zijn te plaatsen.

Liquide middelen

De liquide middelen bestaan uit banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden en een deposito met een vaste looptijd tot 2019. De banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden staan ter vrije beschikking van het bestuur en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Een deel van de liquide middelen (1,5 miljoen) staat op de deposito met een vaste looptijd en dit deel van de liquide middelen staat niet per direct ter vrije beschikking.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen dat in deze jaarrekening wordt gepresenteerd, is het eigen vermogen na resultaatbestemming.

Voorziening onderhoud

Deze voorziening dient ter egalisatie van de onderhoudskosten. De dotatie komt ten laste van de exploitatierekening. De onderhoudskosten worden direct ten laste van de voorziening gebracht.

Voorziening jubileum

De accountant geeft twee opties om de omvang van de voorziening te berekenen:

- Als het bestuur de opgebouwde dienstjaren inzichtelijk heeft of het aantal fte's is minder dan 40 dient de door Mazars ter beschikking gestelde rekentool te worden gehanteerd voor de berekening van de voorziening per 31-12-2019.
- Indien het bestuur de opgebouwde dienstjaren niet inzichtelijk heeft en de omvang van het bestuur in totaal meer dan 40 fte is, mag de voorziening per 31-12-2019 worden berekend middels een forfaitair bedrag van € 780 per fte.

Het bestuur kiest voor optie b

Voorziening duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO 2014-2015 zijn een aantal vernieuwende afspraken opgenomen rondom duurzame inzetbaarheid van personeel en is de BAPO-regeling vervallen. De nieuwe CAO-regeling betreffende de duurzame inzetbaarheid geven medewerkers recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk en is er sprake van een overgangsregeling BAPO voor medewerkers vanaf 56 jaar. Deze aanpassing van de CAO heeft ook gevolgen voor de financiële verslaggeving van schoolbesturen met ingang van verslagjaar 2014.

Op basis van geldende wet- en regelgeving is geconcludeerd dat voor gespaarde uren duurzame inzetbaarheid in het kader van het ouderenverlof een voorziening moet worden gevormd. Het basisbudget (40 uur) duurzame inzetbaarheid voor iedere werknemer kan in principe ook gespaard worden. Deze uren worden echter niet meegenomen in de voorziening, voor zover deze uren niet worden gespaard voor ouderenverlof.

Jaarrekening Stichting LIMA

Om uren te kunnen sparen voor ouderenverlof moet de werknemer conform artikel 8.A8 CAO PO vooraf een plan indienen, waarin staat hoe deze verlofuren de komende vijf jaren worden ingezet. Uitgangspunt voor het waarderen van de voorziening zijn deze plannen, die zwart op wit staan. De basis voor het vaststellen van de hoogte van de voorziening duurzame inzetbaarheid is het aantal uur dat een medewerker op basis van deze plannen heeft gespaard (en niet heeft opgenomen) vermenigvuldigd met de loonkosten per uur (rekening houdend met de eigen bijdrage en de blijf-kans).

Binnen Stichting LIMA wordt niet gespaard voor duurzame inzetbaarheid.

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Onder de kortlopende schulden zijn ook vooruit ontvangen bedragen opgenomen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en de nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen

Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is uitgegaan van het baten- en lastenstelsel. Dit betekent dat de opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Kosten hoeven nog geen uitgaven te zijn en opbrengsten nog geen inkomsten.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekenings-clausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekenings-clausule heeft) worden ten gunste van de staat van

de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekenings-clausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige OCW subsidies

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voor zover de hiermee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Overige baten

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

Stichting LIMA heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de winst-en-verliesrekening verantwoord.

Jaarrekening Stichting LIMA

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2019 en 2018 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De beleidsdekkingsgraad van het ABP per 31 december 2019 bedroeg 95,8%. Eind 2018 bedroeg de beleidsdekkingsgraad van het ABP 103,8%.

Afschrijvingen

De afschrijvingen zijn gerelateerd aan de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten van de materiële vaste activa. In het jaar van investeren wordt naar tijdsgelang afgeschreven.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel op uitgaven die noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs. Deze worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en bankkosten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst- en verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings- en financieringsactiviteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen (banktegoeden). In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van Stichting LIMA om geldstromen te genereren.

B. Balans

Balans per 31-12-2019 na resultaatbestemming

Activa	31-12-2019	31-12-2018	Passiva	31-12-2019	31-12-2018
	€	€		€	€
Materiële vaste activa	<u>947.099</u>	<u>785.605</u>	Eigen vermogen	2.026.783	1.634.930
Totaal vaste activa	947.099	785.605			
Vorderingen	804.242	566.794	Voorzieningen	946.168	831.658
Liquide middelen	<u>2.482.581</u>	<u>2.145.827</u>			
Totaal vlottende activa	3.286.824	2.712.620	Kortlopende schulden	1.260.973	1.031.636
Totaal activa	4.233.923	3.498.225	Totaal passiva	4.233.923	3.498.225

C. Staat van baten en lasten over 2019

	Realisatie 2019	Begroting 2019	Realisatie 2018
Baten			
Rijksbijdragen OCW	10.580.638	9.829.000	9.769.430
Overige overheidsbijdragen	8.864	13.000	28.994
Overige baten	119.575	58.000	145.857
Totaal baten	<u>10.709.077</u>	<u>9.900.000</u>	<u>9.944.281</u>
Lasten			
Personeelslasten	8.996.547	8.906.000	9.184.604
Afschrijvingen	190.250	238.000	209.330
Huisvestingslasten	507.975	443.600	450.524
Overige lasten	671.228	674.000	782.910
Totaal lasten	<u>10.366.000</u>	<u>10.261.600</u>	<u>10.627.368</u>
Saldo baten en lasten	<u>343.077</u>	<u>-361.600</u>	<u>-683.087</u>
Financiële baten en lasten	48.776	64.000	66.505
Resultaat	<u>391.853</u>	<u>-297.600</u>	<u>-616.582</u>
Resultaat na belastingen	<u>391.853</u>	<u>-297.600</u>	<u>-616.582</u>
Totaal resultaat	<u>391.853</u>	<u>-297.600</u>	<u>-616.582</u>

Jaarrekening Stichting LIMA
D. Kasstroomoverzicht over 2019

	2019 Euro	2018 Euro
<u>Kasstroom uit operationele activiteiten</u>		
Saldo van baten en lasten	343.077	-683.087
Aanpassingen voor:		
- afschrijvingen	190.250	209.330
- Mutaties voorzieningen	114.509	98.170
- Koersresultaten FVA	0	0
- Overige mutaties eigen vermogen		
	304.759	307.500
Veranderingen in vlottende middelen		
- Vorderingen	-237.449	-21.377
- Kortlopende schulden	229.336	190.302
	<u>-8.112</u>	<u>169.925</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	639.724	-206.662
- Ontvangen interest	49.799	67.536
- Betaalde Interest	-1.023	-1.030
	48.776	66.506
Totale kasstroom uit operationele activiteiten	688.500	-140.156
<u>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</u>		
- Investerings in materiële vaste activa	-351.745	-87.988
- Desinvesterings in materiële vaste activa	0	0
	-351.745	-87.988
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten	-351.745	-87.988
<u>Mutatie liquide middelen</u>	<u>336.755</u>	<u>-228.143</u>
Liquide middelen 1-1	2.145.827	2.373.970
Liquide middelen 31-12	<u>2.482.581</u>	2.145.827
Mutatie liquide middelen	<u>336.755</u>	<u>-228.143</u>

E1. Toelichting behorende tot de balans

1 Activa**1.1 Vaste activa****1.1.2 Materiële vaste activa**

	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.5	
	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal
Stand per 1 januari 2019				
Aanschafprijs	19.670	2.257.181	643.848	2.920.700
Afschrijving cumulatief	5.903	1.635.526	493.667	2.135.096
	<u>13.767</u>	<u>621.655</u>	<u>150.181</u>	<u>785.605</u>
Boekwaarde 1-1-2019	13.767	621.655	150.181	785.605
Investerings 2019	0	343.714	8.031	351.745
Desinvesteringen 2019	-	-	-	-
Afschrijvingen 2019	<u>1.968</u>	<u>139.982</u>	<u>48.300</u>	<u>190.250</u>
Saldo mutaties	<u>-1.968</u>	<u>203.732</u>	<u>-40.269</u>	<u>161.495</u>
Stand per 31 december 2019				
Aanschafprijs	19.670	2.600.895	651.879	3.272.445
Afschrijving cumulatief	<u>7.870</u>	<u>1.775.509</u>	<u>541.967</u>	<u>2.325.346</u>
Boekwaarde	<u>11.800</u>	<u>825.387</u>	<u>109.912</u>	<u>947.099</u>

1.2.2 Vorderingen	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.2.1 Debiteuren	14.033	36.163
1.2.2.2 OCW/EZ	608.017	421.969
1.2.2.3 Gemeenten en GR's	3.535	-
1.2.2.10 Overige vorderingen	111.270	62.602
1.2.2.12 Vooruitbetaalde kosten	65.622	26.604
1.2.2.14 Nog te ontvangen interest	1.766	19.455
	<u>804.242</u>	<u>566.794</u>
Totaal vorderingen	<u>804.242</u>	<u>566.794</u>

1.2.4 Liquide middelen	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
1.2.4.2 Tegoeden op bankrekeningen	2.482.581	2.145.827
	<u>2.482.581</u>	<u>2.145.827</u>
Totaal liquide middelen	<u>2.482.581</u>	<u>2.145.827</u>

2. Passiva

2.1 Eigen vermogen

	31-12-2019 EUR	31-12-2018 EUR
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	1.634.930	2.251.512
Bestemming van het resultaat	<u>84.327</u>	<u>-616.582</u>
Stand per 31 december	1.719.257	1.634.930
 Bestemmingsreserve CAO-resultaat 2019		
Stand per 1 januari	-	-
Bestemming van het resultaat	<u>307.526</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>307.526</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u><u>2.026.783</u></u>	<u><u>1.634.930</u></u>

2.2 Voorzieningen

2.2.1 Personele voorzieningen

2.2.1.4 Voorziening jubilea

Totaal personele voorzieningen

2.2.3 Voorziening voor groot onderhoud

Totaal voorzieningen

Mutaties				
Stand per 1-1-2019	Dotaties 2019	Ont-trekkingen 2019	Vrijval 2019	Saldo 31-12-2019
EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
88.765	22.022	18.504		92.282
88.765	22.022	18.504	-	92.282
742.894	153.385	42.393		853.885
831.658	175.407	60.897	-	946.168

Voorziening jubilea

Voorziening groot onderhoud

Totaal voorzieningen

Onderverdeling saldo	
Kortlopend deel < 1 jaar jaar EUR	Langlopende deel > 1 jaar EUR
9.228	83.054
465.364	388.521
474.592	471.576

2.4 Kortlopende schulden

	31-12-2019	31-12-2018
	EUR	EUR
2.4.8 Crediteuren	82.018	85.467
2.4.9 Belastingen en premies sociale verzekeringen	355.180	367.927
2.4.10 Schulden ter zake van pensioenen	119.020	98.959
2.4.12 Overige kortlopende schulden	407.358	191.170
2.4.15 Vooruit ontvangen investeringssubsidies	0	0
2.4.17 Vakantiegeld	289.653	274.307
2.4.19 Overige	7.743	13.806
Totaal kortlopende schulden	1.260.973	1.031.636

A.1.6 Niet uit de balans blijvende rechten en plichten**Rechten**

Er zijn geen niet in de balans opgenomen rechten die hier moeten worden toegelicht.

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

Omschrijving	<u>Kopieercontract</u>	<u>Huur bestuurskantoor</u>
Leverancier	Canon	Wonion
Periode van	1-1-2019	1-12-2015
Periode tot	1-1-2025	1-12-2025
Bedrag per maand	3.328	1.394
 Bedrag boekjaar	 39.930	 16.730
 Bedrag < 1 jaar	 39.930	 16.730
Bedrag 1-5 jaar	159.720	66.918
Bedrag > 5 jaar	29.948	15.335
Bedrag totaal	<u>229.598</u>	<u>98.983</u>

E2. Toelichting behorende tot de staat van baten en lasten 2019**3 Baten**

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.1. Rijksbijdragen OCW/EZ	10.580.638	9.829.000	9.769.430
3.2 Overheidsbijdragen / subsidies overige overheden	8.864	13.000	28.994
3.5 Overige baten	119.575	58.000	145.857
	<u>10.709.077</u>	<u>9.900.000</u>	<u>9.944.281</u>

3.1.1 Rijksbijdragen	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	9.715.181	9.044.460	8.945.619
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	-	-	18.770
3.1.3.1 Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdrage SWV	865.456	784.540	805.040
	<u>10.580.638</u>	<u>9.829.000</u>	<u>9.769.430</u>

3.2.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.2.2.2 Overige gemeentelijke bijdragen	8.864	13.000	28.994

3.5 Overige baten	2019	Begroting 2019	2018
	EUR	EUR	EUR
3.5.1 Opbrengsten verhuur	53.605	48.000	50.891
3.5.10 Overige	65.970	10.000	94.965
Totaal overige baten	<u>119.575</u>	<u>58.000</u>	<u>145.857</u>

4 Lasten**4.1 Personeelslasten**

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.1.1 Lonen en salarissen			
4.1.1.1 Brutolonen en salarissen	6.512.376	8.411.900	6.495.954
4.1.1.2 Sociale lasten	883.033	0	874.294
4.1.1.3 Premies participatiefonds	235.163	0	296.591
4.1.1.4 Premies vervangingsfonds	9.677	0	9.420
4.1.1.5 Pensioenpremies	1.037.857	0	867.176
	8.678.106	8.411.900	8.543.436

4.1.2 Overige personele lasten

4.1.2.1 Dotaties personele voorzieningen	22.022	0	10.486
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	49.245	75.300	254.873
4.1.2.3 Overig	414.173	418.800	512.701
	485.440	494.100	778.060

4.1.3 Ontvangen vergoedingen

4.1.3.1 Vergoedingen participatiefonds			0
4.1.3.2 Vergoedingen vervangingsfonds	0	0	0
Uitkeringen die de personeelslasten verminderen	-166.999	0	136.892-
	-166.999	0	-136.892
Totaal personeelslasten	8.996.547	8.906.000	9.184.604

4.2 Afschrijvingen

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.2.2 Afschrijvingen op materiële vaste activa			
Installaties	1.968	1.968	1.968
Meubilair & Inventaris	66.771	76.983	71.631
ICT	73.211	94.991	72.446
Leermiddelen	48.300	64.058	63.285
Totaal afschrijvingen	190.250	238.000	209.330

4.3 Huisvestingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.3.1 Huurlasten	16.481	16.500	16.218
4.3.3 Onderhoudslasten	56.568	42.500	51.487
4.3.4 Lasten voor energie en water	158.404	152.600	148.039
4.3.5 Schoonmaakkosten	36.171	15.000	19.590
4.3.6 Belastingen en heffingen	18.344	17.800	7.544
4.3.7 Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	153.385	176.000	173.832
4.3.8 Overige	68.622	23.200	33.813
Totaal huisvestingslasten	507.975	443.600	450.524

Het gemiddeld aantal FTE bedroeg ultimo 2019 en 2018 respectievelijk 127,9 en 128,5

Jaarrekening Stichting LIMA

4.4

Overige instellingslasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
4.4.1 Administratie- en beheerlasten	142.322	122.500	137.949
4.4.2 Inventaris en apparatuur	2.664	-	2.839
4.4.3 Leermiddelen	366.574	410.600	424.733
4.4.5 Overige	159.668	140.900	217.389
Totaal overige instellingslasten	671.228	674.000	782.910

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
Accountantshonoraria			
Onderzoek jaarrekening	16.940	12.100	11.483
	16.940	12.100	11.483

De genoemde bedragen voor de controle van de jaarrekening betreffen de kosten van de jaarrekening van het betreffende jaar.

6 Financiële baten en lasten

	2019 EUR	Begroting 2019 EUR	2018 EUR
6.1 Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	49.799	65.000	67.535
	49.799	65.000	67.535
6.2 Financiële lasten			
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke kosten	1.023	1.000	1.030
	1.023	1.000	1.030
Saldo financiële baten en lasten	48.776	64.000	66.505
Jaarresultaat	391.853	297.600-	616.582-

F. Overzicht verbonden partijen

	Naam	SWV Oost Achterhoek
	Juridische vorm	Stichting
	Statutaire zetel	Winterswijk
	Code activiteiten	4 (overig)
	Deelname percentage	19,76 %

De aard van verbondenheid met het samenwerkingsverband is:

Er wordt door de schoolbesturen gezamenlijk vorm gegeven aan een stelsel waarbij sprake is van een flexibele inrichting van de speciale onderwijszorg, waardoor besturen en scholen in staat zijn aan de zorgplicht te voldoen.

G. Kengetallen	31-12-2019	31-12-2018
Huisvestingsratio	0,05	0,04
Liquiditeit (current ratio)	2,61	2,63
Liquiditeit (quick ratio)	2,61	2,63
Personeelslasten / rijksbijdragen	0,85	0,94
Personeelslasten / totaal baten plus financiële baten	0,84	0,92
Personeelslasten / totaal lasten plus financiële lasten	0,87	0,86
Rentabiliteit	0,04	0,06
Solvabiliteit I	0,48	0,47
Solvabiliteit II	0,70	0,71
Weerstandsvermogen	0,19	0,16
Kapitalisatiefactor	39,24	34,80
Weerstandsvermogen exclusief materiële vaste activa (DUO)	0,10	0,09
Algemene reserve / totaal baten plus financiële baten	0,16	0,16
Voorzieningen / totaal baten plus financiële baten	0,09	0,08
Rijksbijdragen / totaal baten plus financiële baten	0,98	0,98
Overige overheidsbijdragen en -subsidies / totaal baten plus financiële baten	0,00	0,00
Netto werkkapitaal	0,19	0,17

H. Bestemming van het resultaat 2019

	EUR
Het exploitatieresultaat over 2019 bedraagt	391.853
Hiervan is te bestemmen voor:	
Algemene reserve	84.327
Bestemmingreserve CAO 2019	307.526
Totaal	<u>391.853</u>

I. Gebeurtenissen na balansdatum

Hoewel de Coronacrisis diepgaande impact heeft op het onderwijs, verwachten wij geen verhoogde risico's ten aanzien van de continuïteit van LIMA.

Op korte termijn verwachten wij geen directe impact op de continuïteit van onze organisatie. De belangrijkste risico's voor de organisatie betreffen de gezondheid van de leerlingen en de personeelsleden en de kwaliteit van het onderwijs.

Wij verwachten dat de Coronacrisis invloed heeft op het ziekteverzuim en de benodigde investeringen in het digitaliseren van de lesmethodes en hygiëne-maatregelen. Deze risico's zijn vooralsnog echter niet te kwantificeren in financiële zin.

J. Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Lima. Het voor Stichting Lima toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2019 € 138.000.

Het betreft het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse C, complexiteitspunten per criterium:

- Gemiddelde totale baten	4
- Gemiddeld aantal leerlingen	2
- Gewogen aantal onderwijssoorten	2

De klassenindeling en het bezoldigingsmaximum zijn vastgesteld door de Raad van Toezicht op 4 november 2019.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

bedragen x € 1	M.M. Wenting
Functiegegevens	Voorzitter CvB
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
 Klasse	 C
Complexiteitspunten aantal leerlingen	4
Complexiteitspunten totale baten	2
Complexiteitspunten aantal onderwijssoorten	2

Bezoldiging

Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	83.285
Beloningen betaalbaar op termijn	14.260
Subtotaal	97.545

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	138.000
--	---------

-/- Onverschuldigd betaald bedrag	NVT
Totale bezoldiging 2019	97.545

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	NVT
--	-----

Gegevens 2018	
Aanvang en einde functievervulling in 2018	1/9 - 31/12
Omvang dienstverband 2018 (in fte)	1,00

Beloning en belastbare onkostenvergoedingen	25.661
Beloningen betaalbaar op termijn	4.333
Totaal bezoldiging 2018	29.994

Jaarrekening Stichting LIMA

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie
T. Hek	Voorzitter RvT
P. Hanselman	Lid RvT
D. Hermen	Lid RvT
R. Hoftijzer	Lid RvT
M. Kothuis	Lid RvT

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen met of zonder dienstbetrekking

Er zijn geen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen verstrekt.

3a. Bezoldiging en/of ontslaguitkering niet-topfunctionarissen[1]

Er is geen bezoldiging en/of ontslaguitkering geweest aan niet-topfunctionarissen die hoger zijn dan de WNT grens. Dat was eveneens in 2017 niet het geval.

K. ONDERTEKENING

Het College van Bestuur verklaart hierbij de jaarrekening over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 te hebben opgesteld.

De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2019 en een staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Ondertekening College van Bestuur

M.M. Wenting

F.J. Stieber

De Raad van Toezicht verklaart hierbij de jaarrekening over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019 te hebben goedgekeurd.

De jaarrekening bestaat uit een balans per 31 december 2019 en een staat van baten en lasten over de periode 1 januari 2019 tot en met 31 december 2019.

Ondertekening Raad van Toezicht

Voorzitter:
T. Hek

Lid:
M. Kothuis

Lid:
R. Hoftijzer

Lid:
P. Hanselman

Lid:
D. Hermen

Jaarrekening Stichting LIMA
Accountantsverklaring

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht van Stichting LIMA voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2019

ONS OORDEEL

Wij hebben de jaarrekening 2019 van Stichting LIMA voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre te Ulfte gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- n geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting LIMA voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre op 31 december 2019 en van het resultaat over 2019 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- n zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2019 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijs-accountantsprotocol OCW 2019.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2019;
2. het exploitatieoverzicht over 2019; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

DE BASIS VOOR ONS OORDEEL

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting LIMA voor Katholiek Primair Onderwijs in Oost Gelre, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

GEEN CONTROLEWERKZAAMHEDEN VERRICHT TEN AANZIEN VAN DE ANTICUMULATIEBEPALING VAN ARTIKEL 1.6A WNT EN ARTIKEL 5 LID 1(J) UITVOERINGSREGELING WNT

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2019 hebben wij geen controlewerkzaamheden verricht op gegevens in de WNT-verantwoording, of het ontbreken daarvan, op grond van de anticumulatiebepaling van artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 onderdeel j Uitvoeringsregeling WNT. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- n het bestuursverslag;
- n de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- n met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- n alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE RAAD VAN TOEZICHT VOOR DE JAARREKENING

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

ONZE VERANTWOORDELIJKHEDEN VOOR DE CONTROLE VAN DE JAARREKENING

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2019, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

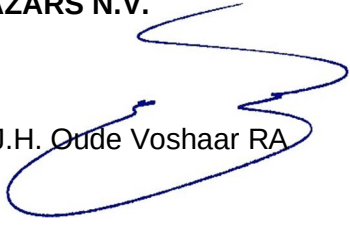
- n het identificeren en inschatten van de risico's:
 - o dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
 - o van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn;het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- n het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- n het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- n het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- n het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- n het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het intern toezichthoudend orgaan/de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Enschede, 23 juni 2020

MAZARS N.V.

G.J.H. Oude Voshaar RA

Jaarrekening Stichting LIMA

Financiële paragraaf

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31 december 2019 in vergelijking met 31 december 2018. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Balans	31-12-2019	31-12-2018
Activa		
Materiële vaste activa	947.099	785.605
Vorderingen	804.242	566.794
Liquide middelen	2.482.581	2.145.827
Activa, totaal	4.233.923	3.498.225
Passiva		
Eigen vermogen	2.026.783	1.634.930
Voorzieningen	946.168	831.658
Kortlopende schulden	1.260.973	1.031.636
Passiva, totaal	4.233.923	3.498.225

Toelichting op de balans:

Activa

Materiële vaste activa

De door Stichting Lima beheerde schoolgebouwen zijn juridisch wel, doch economisch geen eigendom van Stichting Lima. Deze gebouwen zijn volledig gesubsidieerd en dienen, wanneer ze niet conform de bestemming worden gebruikt om niet te worden overgedragen aan de gemeente.

In 2019 is € 330.204 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Aan aanschaf inventaris is € 3.025 uitgegeven. Het grootste deel (€ 314.100) heeft betrekking op investeringen in ICT-middelen, met name laptops en touchscreens. Aan meubilair en leermiddelen is respectievelijk € 8.559 en € 4.521 besteed. Daarnaast is als gevolg van de fusie van obs Het Hof met de Regenboog de activa van obs Het Hof overgenomen tegen een boekwaarde van € 21.541. De afschrijvingslasten hebben € 190.250 bedragen, waardoor er per saldo sprake is van een toename van de waarde van de materiële vaste activa is. De boekwaarde van de materiële vaste activa is in 2019 toegenomen met € 161.494 naar € 947.099.

Vorderingen

De vorderingen zijn in 2019 met € 237.448 toegenomen en bedragen € 804.242. Aan debiteuren staat een saldo open van € 14.033. De belangrijkste vordering is de vordering op het ministerie van OCenW i.v.m. het betaalritme van de bekostigingsregelingen. In de periode augustus t/m december wordt minder dan 5/12 van de jaarsubsidie ontvangen, waardoor er per 31 december sprake is van een vordering van € 570.770.

Toelichting vordering OCW

Bekostiging	Bekostigings jaar	Bedrag beschikking	Toegerekend t/m 2019	Ontvangen t/m 2019	Te vorderen 31-12- 2019	Te vorderen 31-12- 2018
Personeel	2019/2020	6.410.211	2.667.171	2.147.051	520.121	432.864
PAMB	2019/2020	1.504.730	626.971	613.692	13.279	
Prestatiebox	2019/2020	315.138	131.307	134.866	-3.559	-10.895
OAB	2019/2020	14.400	6.000	7.117	-1.117	
MI	2019				37.247	
Samenvoeging	2019/2020	134.439	56.016	13.969	42.046	
Totaal OCW		8.369.918	3.487.466	2.916.696	608.017	421.969

Onder de vorderingen is de betaalde borg ICT opgenomen voor het in bruikleen hebben van tablets voor een bedrag van € 40.200. Verder is een vordering op de gemeente Oost Gelre opgenomen voor een bedrag van € 3.535 i.v.m. herstelschade en staan er een tweetal voorschotten uit aan het IEKC en Kind en cultuur voor een totaalbedrag van € 47.918. Voor nog te ontvangen bedragen is een bedrag van € 23.152 als vordering opgenomen en aan vooruitbetaalde kosten is € 65.622 onder de post vorderingen verantwoord. De nog te ontvangen rente bedraagt per 31 december 2019 € 1.766.

Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden en daarom is geen voorziening wegens mogelijke oninbaarheid gevormd.

Jaarrekening Stichting LIMA

Liquide middelen

De liquide middelen zijn in 2019 toegenomen met € 336.755. Deze toename is hoger dan het resultaat over 2019. Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de nieuw gevormde bestemmingsreserve CAO 2019. Van het batig saldo van € 391.853 is een bedrag van € 307.526 ten gunste gebracht van deze laatst genoemde bestemmingsreserve om daarmee de in februari 2020 uit te betalen eenmalige uitkering aan het zittend personeel te kunnen afdekken; het restant van € 84.327 is ten gunste van de algemene reserve gebracht en daarmee bedraagt de stand van de algemene reserve per 31 december 2019 € 1.719.257. Deze reserve dient ter afdekking van de algemene en personele risico's.

Voorzieningen

Stichting Lima heeft een personele voorziening en een voorziening groot onderhoud.

Personele voorzieningen:

De jubileumvoorziening is een personele voorziening en is bedoeld ter dekking van toekomstige ambtsjubileumgratificaties. Voor de bepaling van de noodzakelijke omvang van de voorziening is uitgegaan van een forfaitair bedrag van € 780 per fte. Per 31 december 2019 is deze omvang berekend op € 92.282.

Aan de voorziening groot onderhoud is in 2019 € 153.385 toegevoegd. In 2019 is voor groot onderhoud € 42.393 aan de voorziening onttrokken. Per 31 december 2019 bedraagt het saldo van de voorziening groot onderhoud € 853.885.

Kortlopende schulden

De omvang van de kortlopende schulden is met € 207.795 gestegen ten opzichte van 31 december 2018 en bedraagt op balansdatum € 1.260.973. De belangrijkste kortlopende schulden zijn de af te dragen loonheffing en pensioenpremies en het nog te betalen vakantiegeld. Deze schulden, per 31 december 2019 in de balans

opgenomen voor een bedrag van € 763.853, worden eind januari en eind mei betaald.

Analyse resultaat

De begroting van 2019 liet een negatief resultaat zien van € 297.600. Uiteindelijk resulteert een positief resultaat van € 391.853, een verschil van € 689.453 met de begroting. Ten opzichte van het boekjaar 2018 bedraagt het verschil € 1.008.435.

In de navolgende paragraaf treft u een vergelijking aan en een specificatie van de belangrijkste verschillen.

Analyse resultaat ten opzichte van vorig boekjaar en begroting

In de volgende tabel een vergelijking van de staat van baten en lasten op basis van gerealiseerde en begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2019 en gerealiseerde baten en lasten voor het kalenderjaar 2018.

Staat van baten en lasten	Realisatie 2019	Begroting 2019	Vershil	Realisatie 2018	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen	10.580.638	9.829.000	751.637	9.769.430	811.208
Subsidies overige overheden	8.864	13.000	-4.136	28.994	-20.131
Overige baten	119.575	58.000	61.575	145.857	-26.281
Totaal baten	10.709.077	9.900.000	809.076	9.944.281	764.796
Lasten					
Personeelslasten	8.996.547	8.906.000	90.547	9.184.604	-188.057
Afschrijvingen	190.250	238.000	-47.750	209.330	-19.080
Huisvestingslasten	507.975	443.600	64.375	450.524	57.451
Overige lasten	671.228	674.000	-2.772	782.910	-111.682
Totaal lasten	10.366.000	10.261.600	104.400	10.627.368	-261.368
Financiële baten en lasten	48.766	64.000	-15.224	66.505	-17.729
Resultaat	391.853	-297.600	689.453	-616.582	1.008.435

Jaarrekening Stichting LIMA

Toelichting op de staat van baten en lasten:

Rijksbijdragen

In 2019 werd ondanks de daling van het leerlingaantal ten opzichte van de begroting € 751.637 meer aan rijksbijdrage (inclusief overdracht van de samenwerkingsverbanden) ontvangen. Voor een belangrijk deel is dit te verklaren door de extra middelen die eind 2019 zijn ontvangen voor bijzondere en aanvullende bekostiging, de bijstelling op grond van de referentiesystematiek en de fusie van RKBS De Regenboog met obs Het Hof van Reflexis Openbaar Onderwijs.

De rijksbijdragen OCW zijn € 633.475 hoger dan begroot en € 751.637 hoger dan in 2018. De verhoging wordt met name veroorzaakt door de extra middelen die zijn ontvangen zoals hiervoor is aangegeven (€ 159.197). Door de fusie van Het Hof worden de personele rijksvergoedingen per 1 augustus 2019 ontvangen door de Stichting Lima; in de begroting was hiermee geen rekening gehouden. De wijziging van de bekostiging van het onderwijsachterstandenbeleid heeft per saldo geleid tot een iets lagere rijksbijdrage voor 2019.

De vergoeding van het samenwerkingsverband was in 2019 € 80.916 hoger dan begroot en ten opzichte van 2018 € 60.416 hoger. Deze hogere bijdrage wordt veroorzaakt door de extra overdracht van € 52.968 en de overdracht in het kader van hoogbegaafdheid ten bedrage van € 3.606.

Subsidies overige overheden

Onder de overige overheidsbijdragen is de gemeentelijke klokuurvergoeding voor het gymlokaal van de Ludgerusschool verantwoord. Vanwege het feit dat het schoolgebouw per 1 augustus 2019 niet meer in gebruik is in verband met de realisatie van het nieuwe IEKC-gebouw op dezelfde plek is de klokuurvergoeding ontvangen voor 7 maanden. Dit verklaart het verschil tussen begroting en realisatie 2019. Daarnaast wordt geen gemeentelijke NME-vergoeding meer ontvangen waardoor het verschil met de realisatiecijfers over 2018 nog hoger uitvalt.

Overige baten

De overige baten zijn € 61.575 hoger dan begroot maar € 26.281 lager dan in 2018 is ontvangen. De verhoging t.o.v. de begroting is o.a. veroorzaakt door de bijdragen van verschillende schoolbesturen voor leerlingen die door Horizon Jeugdzorg en Onderwijs via de crisisopvang tijdelijk op een van onze scholen geplaatst zijn.

Hiermee was in 2019 € 31.792 gemoeid, terwijl dat in 2018 nog € 62.180 was, waarmee voor een belangrijk deel de verschillen zijn verklaard. Omdat dit incidentele opbrengsten betreft wordt hiermee in de begroting geen rekening gehouden. De opbrengst vanuit verhuur/medegebruik hebben in 2019 € 53.605 bedragen; dat was in 2018 € 50.891.

Personele lasten

De personele lasten bestaan uit loonkosten en overige personele lasten. Onder de laatste categorie moet gedacht worden aan kosten van personeel niet in loondienst, scholing en kosten voor Arbo en verzuimbeheer.

De loonkosten inclusief de ontvangen vergoedingen van UWV/ABP/VF/PF zijn in 2019 ten opzichte van de begroting 2019 € 99.207 hoger; ten opzichte van realisatiecijfers over 2018 is dat verschil zelfs € 49.265. Deze hogere loonkosten zijn hoger door de fusie en daarmee de overname van de medewerkers van obs Het Hof. De loonkosten zouden echter minder hoog dan begroot als gevolg van natuurlijk verloop en het ingezette personeelsbeleid in 2019. Het ziekteverzuim-percentage is als gevolg daarvan gedaald en daarmee zijn de loonkosten voor vervanging ook afgenomen.

De overige personele lasten zijn in 2019 ten opzichte van de ramingen € 4.627 lager. Ten opzichte van de realisatiecijfers 2018 zijn de lasten lager (€ 43.230) doordat minder kosten zijn gemaakt zijn voor personeel dat niet in loondienst is.

Afschrijvingen

De afschrijvingen hebben in 2019 € 190.250 bedragen en zijn daarmee lager dan begroot en lager dan in 2018. Het later in de tijd uitvoeren van geplande investeringen op ICT-middelen is hiervan de oorzaak.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 64.375 hoger dan begroot en ook ten opzichte van 2018 zijn de lasten hoger (€ 57.451). Ook hier bij de huisvestingskosten is de eerder genoemde scholenfusie mede oorzaak van deze hogere lasten. In verband met de sloop van het schoolgebouw van de Ludgerusschool aan de Varsseveldseweg in Lichtenvoorde wordt tijdelijk gebruik gemaakt van een nabijgelegen schoolgebouw. De kosten van verhuizing (ruim € 11.000) zijn eveneens oorzaak van de overschrijding.

Jaarrekening Stichting LIMA

Overige lasten

De overige lasten zijn in 2019 in vergelijking met de begroting nagenoeg gelijk; het verschil bedraagt € 2.772 in positieve zin. Ten opzichte van de realisatiecijfers van 2018 is het verschil € 111.682 positiever. Deze lasten zijn onder te verdelen in de volgende rubrieken:

	Vershil t.o.v. begroting	Vershil t.o.v. 2018
Overige lasten		
Administratie- en beheerlasten	19.822	4.373
Inventaris en apparatuur	2.664	-175
Leer- en hulpmiddelen	-44.026	-58.159
Overige	18.768	-57.720
	<u>-2.772</u>	<u>-111.682</u>

Financiële baten en lasten

De rentebaten bedroegen per saldo € 48.776; € 15.201 lager dan geraamd. Bij de begroting is abusievelijk geen rekening gehouden met de afloop van het uitstaande rentedeposito in september 2019. Uiteraard is dit ook de reden van het verschil ten opzichte van 2018.

Investerings- en financieringsbeleid

Vanwege de gunstige liquiditeit (ratio 2,62) worden de investeringen uit eigen middelen voldaan. De investeringen worden bewaakt op basis van de liquiditeitsbegroting en zijn afgestemd vanuit een in de meer-jaren investeringsbegroting (MIB) opgenomen financieel perspectief.

Jaarlijks wordt het meer-jaren investeringsplan bijgesteld voor de investeringen met betrekking tot meubilair, onderwijsleerpakket (OLP) en Informatie en Communicatie Technologie (ICT). In de begroting wordt jaarlijks rekening gehouden met de geplande investeringen voor het betreffende kalenderjaar.

Voor alle scholen is een MOP (Meer-jaren Onderhoud Plan) aanwezig dat periodiek geactualiseerd wordt. Jaarlijks vindt er een schouw plaats van alle gebouwen om te onderzoeken of alle voorgenomen onderhoud ook daadwerkelijk uitgevoerd moet worden.

Treasuryverslag

De Stichting heeft in 2015 een treasurystatuut opgesteld en vastgesteld. Dit statuut voldeed aan de criteria welke zijn opgenomen in de richtlijn beleggen en belenen van het ministerie. Het statuut is in 2016 aangepast aan de nieuwe regeling beleggen, lenen en derivaten. In 2019 is conform het statuut gehandeld.

De liquide middelen zijn ondergebracht bij de Rabobank. De Rabobank heeft een A-rating en voldoet aan de criteria van de regeling en het treasurystatuut. Er wordt gebruik gemaakt van betaal- en spaarrekeningen waaronder een deposito. De tegoeden op de rekeningen zijn direct opeisbaar behalve het tegoed op de deposito rekening, dit is een vaste termijn rekening van 23 september 2009 tot 23 september 2019 en het tegoed op deze rekening is niet direct opeisbaar.

In 2019 is een rentebate gerealiseerd van € 48.776.

Financiële kengetallen

Met betrekking tot de huisvestingsratio, liquiditeit, rentabiliteit, solvabiliteit, weerstandsvermogen en de kapitalisatiefactor vermelden wij de volgende kengetallen:

Kengetallen financiële positie	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Huisvestingsratio	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05
Liquiditeit (current ratio)	2,63	2,61	2,38	2,04	2,00
Rentabiliteit	-0,06	0,04	-0,02	0,00	-0,02
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	0,71	0,70	0,68	0,64	0,62
Weerstandsvermogen	0,16	0,19	0,18	0,18	0,17
Kapitalisatiefactor	0,35	0,39	0,37	0,34	0,33

Jaarrekening Stichting LIMA

Huisvestingsratio

Het kengetal "huisvestingsratio" geeft de verhouding aan tussen de lasten van huisvesting en de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Definitie: Som van de huisvestingslasten en afschrijvingen gebouwen en terreinen gedeeld door de som van de totale lasten (inclusief financiële lasten).

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Huisvestingsratio	0,04	0,05	0,05	0,05	0,05

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde van hoger dan 0,10.

De huisvestingsratio is voor 2019 lager dan deze signaleringswaarde. Kanttekening hierbij is dat de kosten van schoonmaak hierbij niet zijn meegenomen omdat de loonkosten van het schoonmaakpersoneel hierin niet zijn meegenomen (deze zijn onder de personele lasten verantwoord). Wordt met de loonkosten van het schoonmaakpersoneel gerekend dan is de huisvestingsratio 0,02 punt hoger maar nog steeds lager dan de signaleringswaarde van 0,10.

Liquiditeit (current ratio)

De liquiditeit geeft aan in hoeverre de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: De verhouding tussen de vlottende activa (som van liquide middelen, vorderingen en voorraden) en de kortlopende schulden.

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Liquiditeit (current ratio)	2,63	2,61	2,38	2,04	2,00

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan 0,75.

De liquiditeitsratio geeft aan dat 2,61 keer kan worden voldaan aan de uitstaande kortlopende schulden. Stichting Lima heeft op 31 december 2019 de beschikking over € 2.482.581 aan liquide middelen en heeft daarnaast € 804.242 openstaan aan nog te ontvangen bedragen. Deze bedragen zijn binnen één jaar opeisbaar, waardoor kan worden voldaan aan de openstaande schulden die binnen één jaar voldaan moeten zijn, te weten € 946.168.

De liquiditeitspositie is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde van de

onderwijsinspectie. In vergelijking met 2087 is de liquiditeitspositie gedaald en uit de prognoses blijkt dat deze de komende jaren verder zal dalen, maar boven de signaleringswaarde zal blijven.

In bovenstaande berekening is geen rekening gehouden met de in de voorzieningen opgenomen verplichtingen.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel negatief bedrijfsresultaat in relatie tot de totale baten.

Definitie: Resultaat gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Rentabiliteit	-0,06	0,04	-0,02	0,00	-0,02

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan -0,10.

De rentabiliteit geeft aan hoeveel van de totale opbrengsten omgezet wordt in het uiteindelijke resultaat. Stichting Lima heeft van de totale opbrengsten, te weten € 10.709.077, een resultaat behaald van € 391.853. Ook in de komende jaren zal er binnen de signaleringswaarde worden gewerkt.

Solvabiliteit II

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen en verschaft dus inzicht in de financieringsopbouw. De solvabiliteit geeft ook aan in hoeverre de organisatie op langere termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Definitie: Eigen vermogen en voorzieningen gedeeld door het totale vermogen.

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Solvabiliteit II (inclusief voorzieningen)	0,71	0,70	0,68	0,64	0,62

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan 0,30.

Solvabiliteit II geeft aan dat 70% van het totale vermogen uit eigen vermogen ofwel uit reserves en voorzieningen bestaat, hetgeen inhoudt dat slechts 30% van het totale vermogen gefinancierd wordt met vreemd vermogen.

De solvabiliteitspositie is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde van de

Jaarrekening Stichting LIMA

onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is de solvabiliteitspositie lager geworden en naar de toekomst toe is de prognose dat de solvabiliteitspositie verder zal dalen.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen geeft aan het vermogen om niet-voorziene tot de reguliere bedrijfsvoering behorende risico's op te vangen.

Definitie: Het eigen vermogen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Weerstandsvermogen	0,16	0,19	0,18	0,18	0,17

De onderwijsinspectie hanteert een signaleringswaarde lager dan 0,05.

In deze definitie wordt de rol van het eigen vermogen als risicobuffer voor onvoorziene gebeurtenissen benadrukt.

Bij toepassing en verankering van het risicomanagement in de organisatie en het goed functioneren van de planning & control cyclus blijven altijd restrisico's achter. Voor het opvangen van de mogelijke financiële effecten moet het bestuur voldoende weerstandsvermogen hebben of opbouwen.

Het weerstandsvermogen is voor 2019 hoger dan de signaleringswaarde van de onderwijsinspectie. In vergelijking met 2018 is het weerstandsvermogen toegenomen. De verwachting is dat deze in de toekomst nagenoeg gelijk blijft en dus binnen de signaleringswaarde van de inspectie zal blijven.

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor geeft een indicatie hoe rijk een schoolbestuur is; dit om te signaleren of onderwijsorganisaties misschien een deel van hun kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.

Definitie: De activazijde van de balans minus de materiële vaste activa betreffende gebouwen en terreinen gedeeld door de totale baten (inclusief financiële baten).

Kengetal	2018 Realisatie	2019 Realisatie	2020 Prognose	2021 Prognose	2022 Prognose
Kapitalisatiefactor	0,35	0,39	0,37	0,34	0,33

De onderwijsinspectie hanteert geen signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactor in het nieuwe toetsingskader dat geldt voor verslagjaren vanaf 2015.

Jaarrekening Stichting LIMA

Continuïteitsparagraaf

In onderstaande tekst en cijfers wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor Stichting Lima. Hiermee wordt een beeld gegeven over de continuïteit van de stichting.

Omdat er geen sprake is van majeure investeringen of doordecentralisatie van de huisvesting zijn in deze continuïteitsparagraaf de gegevens voor de komende drie jaar opgenomen. Ook is geen rekening gehouden met de voorgenomen fusie met Reflexis Openbaar Onderwijs per 1 januari 2021.

Leerlingenaantal en personele bezetting.

Kengetallen	Realisatie 2018	Realisatie 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022
Aantal leerlingen op 1 oktober	1.512	1.553	1.505	1.473	1.455
Personele bezetting per 31 december					
Bestuur / management (fte)	10,7	7,7	7,7	7,7	7,7
Personeel primair proces (fte)	100,7	103,1	90,9	90,9	90,9
Ondersteunend personeel (fte)	18,3	17,1	19,5	19,5	19,5
Totale personele bezetting (fte)	129,7	127,9	118,1	118,1	118,1

Overige kengetallen per 31 december

Aantal leerlingen / Totaal personeel	12,63	12,14	12,74	12,47	12,32
Aantal leerlingen / Onderwijzend personeel	15,51	15,06	16,56	16,20	16,01

Ontwikkeling leerlingenaantal

De scholen van Stichting Lima liggen in een krimpregio en dit betekent dat de leerlingaantallen de komende jaren terug zullen lopen. Om de risico's die hiermee samenhangen (dalende inkomsten en leegstand in gebouwen) in kaart te brengen is kritisch gekeken naar de leerling prognoses voor de komende jaren.

Voor de leerling prognoses is uitgegaan van de gegevens in ParnasSys (opbouw 1 oktober 2019, instroom en uitstroom) en de geboortecijfers van de gemeente. Deze gegevens zijn vergeleken met MOOZ, scenariomodel en de eigen prognoses. De berekeningen komen in grote lijnen overeen met de eigen prognoses en daarom zijn voor de meerjarenbegroting de eigen prognoses gebruikt.

Personele bezetting

De personele bezetting op 31 december 2019 was nagenoeg gelijk aan de bezetting van 31 december 2018. De daling van het aantal leerlingen is gecompenseerd door extra formatie iv.m. de extra middelen die van rijkswege zijn ontvangen voor werkdrukvermindering en het feit dat per 1 augustus 2019 een scholenfusie heeft plaats gevonden, waardoor de bezetting nagenoeg gelijk is gebleven.

Naar de toekomst is voor de prognose van de personele bezetting rekening gehouden met natuurlijk verloop i.v.m. het bereiken van de AOW leeftijd maar ook is er rekening mee gehouden dat alle bepaalde tijd dienstverbanden eindigen op de einddatum.

Jaarrekening Stichting LIMA

Balans

Balans	Realisatie 31-12- 2018	Realisatie 31-12- 2019	Prognose 31-12- 2020	Prognose 31-12- 2021	Prognose 31-12- 2022
Activa					
Materiële					
vaste activa	785.605	947.099	869.858	932.658	796.558
Vorderingen	566.792	804.242	766.996	766.996	766.996
Liquide					
middelen	2.145.827	2.482.581	2.183.326	1766225	1.706.407
Activa, totaal	3.498.224	4.233.923	3.820.180	3.465.879	3.269.961
Passiva					
Eigen					
vermogen	1.634.930	2.026.783	1.794.936	1.844.436	1.645.736
Voorzieningen	831.658	946.168	785.813	382.012	384.794
Kortlopende					
schulden	1.031.636	1.260.973	1.239.431	1.239.431	1.239.431
Passiva, totaal	3.498.224	4.233.923	3.820.180	3.465.879	3.269.961

Toelichting op de balans:

De materiële vaste activa zijn in 2019 toegenomen vanwege de investeringen (met name ICT). De scholen hebben aan de hand van de schoolplannen gekeken naar wat nodig is om deze plannen te realiseren en deze investeringen zijn verwerkt in de meer-jaren investeringsbegroting.

De vorderingen en overige schulden zijn lastig te voorspellen aangezien de balans een momentopname is en daarom is aangenomen dat deze posten de komende jaren gelijk zullen zijn aan de omvang op 31 december 2019.

Voor de voorziening onderhoud is rekening gehouden met toevoegingen en uitgaven conform de meer-jaren onderhoudsplannen waarbij voor de 3 scholen die opgaan in het IEKC rekening is gehouden met noodzakelijk groot onderhoud in 2019 en 2020. Daarna zullen de scholen opgaan in het IEKC. De voorziening jubilea is constant verondersteld met een saldo van € 92.282.

MOP versus voorziening	2020	2021	2022
Stand 1 jan.	853.885	693.530	289.729
Toevoeging	165.400	165.400	165.400
Uitgaven conform MOP 70% + schatting 3 scholen	325.755	569.201	162.618
Stand 31 dec.	693.530	289.729	292.511

De omvang van de liquide middelen is bepaald met behulp van de volgende liquiditeitsbegroting.

Liquiditeitsprognose	2020	2021	2022
Beginsaldo	2.482.581	2.183.326	1.844.436
<i>begroot resultaat</i>	-194.600	49.500	-198.700
<i>toename liquide middelen</i>			
afschrijvingen	211.800	200.700	187.700
toevoeging voorziening onderhoud	165.400	165.400	165.400
<i>afname liquide middelen</i>			
investeringen materiële vaste activa	-156.100	-263.500	-51.600
groot onderhoud uit onderhoudsvoorziening	-325.755	-569.201	-162.618
Eindsaldo	2.183.326	1.766.225	1.706.407

Jaarrekening Stichting LIMA

Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten

	2018	2019	2020	2021	2022
	Realisatie	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose
Baten					
Rijksbijdragen	9.769.430	10.580.638	10.149.400	9.918.000	9.740.000
Subsidies overige overheden	28.994	8.864	-	-	-
Overige baten	145.857	119.575	70.000	63.400	54.200
Totaal baten	9.944.281	10.709.077	10.219.400	9.981.400	9.794.200
Lasten					
Personeelslasten	9.184.604	8.996.547	9.045.000	8.574.000	8.648.000
Afschrijvingen	209.330	190.250	211.800	200.700	187.700
Huisvestingslasten	450.524	507.975	518.800	518.800	518.800
Overige lasten	782.910	671.228	637.400	637.400	637.400
Totaal lasten	10.627.368	10.366.000	10.413.000	9.930.900	9.991.900
Financiële baten	67.535	49.799	-	-	-
Financiële lasten	-1.030	-1.023	-1.000	-1.000	-1.000
Financiële baten en lasten	66.505	48.776	-1.000	-1.000	-1.000
Resultaat	-616.582	391.853	-194.600	49.500	-198.700

De meerjarenbegroting 2020-2023 is vastgesteld door de RvT in de vergadering van 18 december 2019

Toelichting op de staat van baten en lasten:

De rijksbijdragen zullen als gevolg van de dalende leerlingaantallen afnemen. Bij het opstellen van de ramingen is geen rekening gehouden met incidentele rijksbijdragen hetgeen mede de lagere opbrengst verklaard ten opzichte van de realisatiecijfers. De begrote rijksbijdragen zijn gebaseerd op de door de minister van OCW vastgestelde normbedragen in de Regeling bekostiging personeel PO 2019-2020 van 10 oktober 2019 (nr. PO/FenV/14561352). Er is rekening gehouden met het verlengen van de regeling prestatiebox. Voor de overdrachten via de samenwerkingsverbanden is gerekend met de bedragen per leerling voor schooljaar 2019/2020.

Onder de overige baten wordt rekening gehouden met de opbrengsten uit huur/medegebruik.

De personele lasten bestaan uit de loonkosten en overige personele lasten. De loonkosten zijn gebaseerd op het bestuursformatieplan 2019-2020 waarbij alle tijdelijke aanstellingen niet verlengd worden na 1 augustus 2019. Verder is er rekening gehouden met natuurlijk verloop waarbij er van uitgegaan is dat medewerkers op de AOW leeftijd uit dienst gaan.

Onder de overige personele lasten wordt o.a. rekening gehouden met kosten voor inhuur extern personeel, bedrijfsgezondheidszorg, nascholing, schoolbegeleiding en vervangingsbeheer.

Voor de afschrijvingen is uitgegaan van de huidige afschrijvingslasten en daarbij zijn de afschrijvingsbedragen van de nieuwe investeringen opgenomen. De afschrijvingslasten nemen toe vanwege de voorgenomen investeringen. Voor de huisvestingslasten en de overige lasten is uitgegaan van bestaand beleid en historische gegevens.

Jaarrekening Stichting LIMA

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het College van Bestuur is verantwoordelijk voor het bestaan en de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen. Deze systemen hebben als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van de wet- en regelgeving.

Stichting Lima is lid van de sectororganisatie voor het primair onderwijs, de PO-raad en zoals alle leden van de PO-raad, heeft Stichting Lima de Code Goed Bestuur Primair Onderwijs conform vastgesteld. In deze code zijn de basisprincipes vastgelegd omtrent professionaliteit van bestuurders en managers in het primair onderwijs.

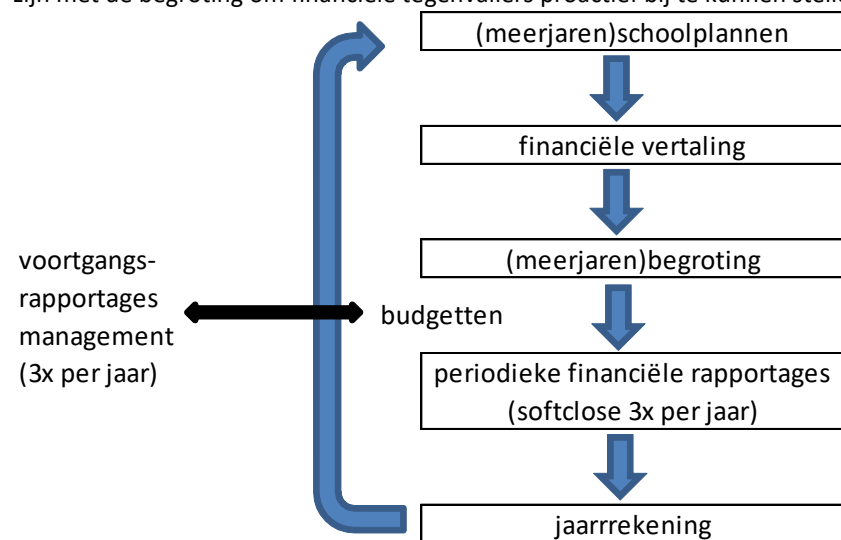
Stichting Lima heeft vanaf 1 januari 2016 de personeels- en de financiële administratie in eigen beheer. Alleen de salarisadministratie wordt uitbesteed aan Driessen HRM en via Driessen wordt de software afgenomen om de personele- en financiële administratie te voeren. De controller is eerste aanspreekpunt voor alle interne en externe financiële aangelegenheden en bewaakt de wijze van toepassing van de planning & control cyclus.

Het toezicht houden op de goede werking van het interne beheersingssysteem wordt gedaan met behulp van bestuurlijke beleidskaders en de jaarcyclus van verantwoording (zie hierna). In de jaarcyclus van verantwoording is vastgelegd wat wanneer gemonitord wordt door de Raad van Toezicht. Tevens is daarin vastgelegd dat het College van Bestuur niet na laat om tijdig, nauwkeurig en toegankelijke monitorinformatie voor te leggen die aansluit bij de desbetreffende bestuurs-uitspraken.

Maand	Verantwoording/rapportage
September	Dashboard Jaarevaluatie: - Bestuurlijke werkwijze - Mandatering, verantwoording, beoordeling - Toezichtkader algemeen - Informatie aan en ondersteuning van het bestuur - Financieel (exploitatieoverzicht) - Verzuimrapportage
November	Dashboard Toegankelijkheid Kwaliteit van het onderwijs (rapportage voorgaande schooljaar) Veilige leeromgeving Financieel (exploitatieoverzicht) Verzuimrapportage
December	Dashboard Financieel (begroting) Financieel (exploitatieoverzicht) Verzuimrapportage
Februari	Dashboard Huisvesting PR en marketing Financieel (exploitatieoverzicht) Verzuimrapportage
April	Dashboard Professionalisering van het personeel Financieel (exploitatieoverzicht 1 ^e kwartaal) Interne organisatie Onderwijskundige inrichting Verzuimrapportage
Juni	Dashboard Jaarverslag en jaarrekening: - Goed onderwijs, goed bestuur - Personeel - Financieel Verzuimrapportage

In de jaarcyclus van verantwoording is ook de planning & control cyclus verwerkt. Cijferbeoordeling wordt toegepast door de werkelijke cijfers periodiek te vergelijken met de begrote cijfers. Deze cijferbeoordeling vindt drie maal per jaar plaats en er wordt hierover verantwoording afgelegd aan de Raad van Toezicht conform de jaarcyclus.

De planning en control cyclus (zie figuur 1) is gekoppeld aan de jaarplannen van de scholen. Ieder jaar in oktober begint deze cyclus op de teldatum 1 oktober. Het aantal leerlingen is namelijk de basis voor de bekostiging. Er wordt een begroting gemaakt en schooldirecteuren wordt gevraagd welke investeringen nodig zijn voor de realisatie van de schoolplannen. In overleg met het College van Bestuur wordt de personeelsformatie ingevuld en deze wordt verwerkt in de begroting. Gedurende het jaar wordt budgetuitputting gevolgd en de schooldirecteuren ontvangen financiële managementrapportages voor hun school die tevens mondeling doorgesproken worden. Het College van Bestuur ontvangt financiële managementrapportages op organisatie niveau die gebruikt worden voor de verantwoording naar de Raad van Toezicht. Op deze manier wordt scherp gemonitord of inkomsten en uitgaven in lijn zijn met de begroting om financiële tegenvallers proactief bij te kunnen stellen.

Figuur 2: Planning & control cyclus

Er is geen aanleiding te veronderstellen dat de risicobeheersings- en controlesystemen ten aanzien van financiële verslaggevingsrisico's in het boekjaar 2019 niet naar behoren hebben gefunctioneerd.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's die Stichting Lima voor de komende jaren ziet zijn:

Risico van dalende leerlingaantallen (krimp)

Dalende leerlingaantallen zijn niet alleen bepalend voor de opbrengsten van een schoolbestuur maar ook een bedreiging voor het behoud van een kwalitatief, divers, toegankelijk en doelmatig onderwijsaanbod.

Maatregel: jaarlijks worden realistische leerlingenprognoses gemaakt en de effecten van dalende leerlingaantallen voor de inkomsten worden doorgerekend in de meerjarenbegroting. Verder is in 2015 een vergaande vorm van samenwerking onderzocht om dit risico op te vangen. Echter eind 2015 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap goedkeuring onthouden aan de voorgenomen fusie omdat niet werd voldaan aan de voorwaarden van artikel 64c, tweede lid, van de WPO in samenhang gelezen met artikel 17 van de WPO. Om toch efficiënter en effectiever te kunnen werken en dit risico op te vangen is begin 2016 gekozen voor een andere vorm van samenwerking met Reflexis Openbaar Basisonderwijs.

Risico dat omvang school niet aansluit op beschikbare budget

De hoogte van het leerlingaantal is in grote mate bepalend voor de hoeveelheid middelen die het bestuur van het Rijk ontvangt. Het gebouw krimpt echter niet en dat kan een risico zijn voor de exploitatie.

Maatregel : jaarlijks worden realistische prognoses gemaakt en het personeelsbestand wordt daar op afgestemd. Bij dreigende leegstand in de gebouwen wordt waar mogelijk medegebruik benut.

Risico overschrijding formatiebudget

In de meerjaren begroting is al rekening gehouden met de toekomstige pensioneringen en met de zekere opbrengsten. Verder wordt uitgegaan van voorzichtige ramingen van het aantal leerlingen en wordt een behoudend begrotingsbeleid gevoerd.

Jaarrekening Stichting LIMA

Maatregel: terughoudendheid bij het aangaan van personele verplichtingen en het periodiek volgen van de ontwikkeling van de exploitatie ten opzichte van de begroting.

Risico uitkeringen voor eigen rekening

Aan het einde van het schooljaar worden dienstverbanden voor bepaalde tijd niet verlengd of gedurende het jaar eindigen vervangingswerkzaamheden. Ex-medewerkers kunnen een WW uitkering aanvragen bij het UWV en deze ook toegekend krijgen. Omdat de sector onderwijs eigenrisicodragers is voor de WW kunnen de kosten van deze uitkering voor rekening van de laatste werkgever komen. Stichting Lima is hiervoor op grond van Wet Primair Onderwijs verplicht aangesloten bij het Participatiefonds. Het Participatiefonds kan onder voorwaarden de uitkeringskosten voor zijn rekening nemen.

Maatregelen: goed personeelsbeleid voeren en er voor zorgen dat de juiste inspanningen zijn gepleegd voorafgaand aan de beëindiging van een dienstverband. Stichting Lima streeft er naar om risico's te beheersen en de kans op fouten, het nemen van verkeerde beslissingen en het verrast worden door onvoorziene omstandigheden zoveel mogelijk te reduceren. Volledigheid valt echter niet te garanderen. Het is nooit uit te sluiten dat de organisatie blootstaat aan risico's die nog niet bekend zijn of die (nog) niet belangrijk worden geacht. Bovendien kan geen enkel systeem van risicobeheersing en interne controle absolute zekerheid bieden tegen het niet realiseren van organisatiedoelstellingen, of het volledig voorkomen van verlies, fraude en overtredingen van wetten en regels.

Voor een adequate risicobeheersing en interne controle worden in de organisatie gebruik gemaakt van diverse op elkaar afgestemde instrumenten.

- Er is een besturingsmodel volgens Policy Governance met een Raad van Toezicht die de dagelijkse leiding overgedragen heeft aan het College van Bestuur;
- De bestuurlijke werkwijze is vastgelegd in het bestuurlijk beleidskader;
- Het College van Bestuur, verantwoordelijk voor realisatie van organisatiedoelstellingen, legt hierover conform de jaarcyclus verantwoording af aan de Raad van Toezicht;

- De schooldirecteuren vertalen de organisatiedoelstellingen naar de schoolconcepten;
- Het directieteam komt periodiek bij elkaar om lopende zaken met elkaar te bespreken en om de integrale voortgang te bewaken;
- Er wordt een beheerste en integrale bedrijfsvoering gevoerd, waaronder voorzieningen om verstrengeling van belangen tegen te gaan;
- Er wordt een kwaliteitsinstrument als beheerprogramma gebruikt voor het monitoren van de kwaliteit van het onderwijs;
- Er vindt een jaarlijkse schouw van de gebouwen plaats om noodzakelijk onderhoud te analyseren in vergelijking met de meer-jaren onderhoudsplannen;
- Bewaking van het personeelsbestand door een kritische analyse van leerling prognoses en door uit te gaan van de T-systematiek;
- De grootste reeds bekende risico's (krimp, hoge gemiddelde personeelslast en leegstand gebouwen) zijn redelijk goed in te schatten en zijn in de meerjarenbegroting verwerkt;
- Het signaleren van afwijkingen, het analyseren van mogelijke oorzaken en het adviseren over bijsturingen mede aan de hand van periodieke voortgangsrapportages;
- Budgetbewaking vormt een vast onderdeel van onze planning & control cyclus;
- Periodieke besprekingen over budgetuitputting tussen de schooldirecteur en de controller;
- Het opvolgen van de aanbevelingen uit de management letter van de externe accountant.

Gelet op bovenstaande is het oordeel terecht dat de systemen van risicobeheersing en interne controle een redelijke mate van zekerheid geven over de financiële verslagleggingsrisico's en dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Het bestuur verklaart dat, voor zover bekend:

- de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en het resultaat van Stichting Lima;
- het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de toestand op balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar; en
- in het jaarverslag de voornaamste risico's waarmee Stichting Lima wordt geconfronteerd zijn beschreven.